

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

16530

3614-2-11-1919
2 25

1919

2010

2-25

Printed in Turkey

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾ. ԸՆԴ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԳՈՐԾԱՊԱՏՈՒՄԸ

(ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՎԻՃԱԿԱՑՈՅՑ)

361 [Բար. զնշ. յ.]

2-25

1478

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

5

361
2-25

u u

Printed in Turkey

7/30

50

ՀԻՄՆՈՒԱԾ
1906ԻՆ
ԳԱԶԻՐԷ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՈՒԹԻՒՆԵ ԶՕՐՈՒԹԻՒՆ Է

«ԵՂՐԱՅՐ ԵՆՔ ՄԵՆՔ»

ՎՍԵՄ. ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱ
ՅԿԵԱՆՍ ԱՏԵՆԱՊԵՏ

† ՎՍԵՄ. ԵԱԳՈՒՊ ԱՐԹԻՆ ՓԱՇԱ
ՓՈԽ - ԱՏԵՆԱՊԵՏ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ: 33 ՇԱՐԱ ՄԱՏԱՊԷԿ, ԳԱԶԻՐԷ (ԵԳԻՊՏՈՍ)

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՅԿԵԱՆՍ ԱՏԵՆԱՊԵՏ

Վ. ՍԵՄ. ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱ

ՓՈԽ-ԱՏԵՆԱՊԵՏՆԵՐ

† Վ. ՍԵՄ. ԵԱԳՈՒՊ ԱՐԹՐՆ ՓԱՇԱ

ԵՐՈՒԱՆԴ ԱՂԱԹՕՆ ՊԷՑ

ԴԱՆՁԱՊԵՏ

ԱՏԵՆԱԴՊԻ

Մ. ԱՆԳՐԱՆԻԿԵԱՆ

Վ. ՄԱԼԻՋԵԱՆ

ԽՈՐՀՐԳԱԿԱՆՆԵՐ

ԱՌԱՔԵԼ ՊԷՑ ՆՈՒՊԱՐ, Կ. ՇԷՐԻՏՃԵԱՆ ՊԷՑ, ՏԻՐԱՆ ՓԻԼԻՊՊՈՍԵԱՆ,
ՏԻԳՐԱՆ ԽԱՆ ՔԷԼԷԿԵԱՆ ԵՒ ՄԻՋՐԱՆ ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ

ՓՈԽ-ԱՆԳՐԱՄՆԵՐ

ՏՕՔԹ. Ն. ՔԷՉԷՃԵԱՆ, ԼԵՒՈՆ ԱՍԱՏՈՒՐ ԵՒ ՃԱՆԻԿ ԶԱՔԵՐ

ՀԱՇՈՒԵՔՆՆԻՉ

ԷՏ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՆՐՉԱՆԱԿԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Գեռ. Բաբգէն Եպիսկ. Կիլիկիեան՝ ասենապետ, Կ. Թ. Փուլմանեան՝
փոխ-ասենապետ, Վ. Քիրմենեան՝ ասենադպիր, Միհրան Գարակէօզ-
եան՝ գանձապետ, Բրոժ. Մ. Յ. Անանիկեան, Տօքթ. Գ. Գալուստեան եւ
Մաղաթ Պէրպէրեան՝ խորհրդական :

Տ. Ա. Տիֆլիսեան ընդհ. ֆարսուդար :

ԾԱՆ.— Ամերիկայի վերջին հորհրդակցական է. Համաժողովին մէջ Նըջանակային Յանձնաժո-
ղովը վերակազմուած է նետեւալ կերպով.—

Տօքթ. Կ. Յ. Գալուստեան՝ ասենապետ, Ա. Պ. Սէլեան՝ փոխ-ասենա-
պետ, Յ. Մ. Փիլիպպոսեան՝ ասենադպիր, Մ. Գարակէօզեան՝ ընդհ. գան-
ձապետ, Վեր. Գ. Պետրոսեան՝ գանձապետ (Նըջ. Յանձնաժողովի), Տօքթ.
Մ. Եարսլմ եւ Մ. Պէրպէրեան՝ խորհրդական :

Տ. Ա. Տիֆլիսեան ընդհ. ֆարսուդար :

1918
39

2002

ՆԻՒ-ԻՆԿԼԷՆՏԻ ՇՐՋԱՆ. ՕԺԱՆԴԱԿ ՅԱՆՉՆԱԽՈՒՄԻ

Կ. Յ. Գարակիչեան՝ *ասենապետ*, Գ. Մանուկեան՝ *փոխ-ասենապետ*, Մ. Գ. Պերպերեան՝ *ասենապետ*, Թ. Գ. Դազարոսեան՝ *գանձապետ*, Մ. Նահիկեան՝ *խորհրդակալ* :
Խ. Էլմասեան՝ *ընդհ. քարտուղար* :

ՔԱԼԻՓՈՐՆԻԱՅԻ ՇՐՋԱՆ. ՕԺԱՆԴԱԿ ՅԱՆՉՆԱԽՈՒՄԻ

Տօփ. Ս. Մ. Լօնկ՝ *ասենապետ*, Մ. Տեր Յովհաննէսեան՝ *ասենապետ*, Պ. Պօրանեան՝ *գանձապետ*, Վեր. Յ. Միֆայեղեան, Գ. Նազարեան, Յ. Մ. Նշիկեան, Յ. Սարկազեան, Պ. Վարդանեան եւ Ասուէն Տիրան՝ *խորհրդակալ* :

ՀԱՍՅԷ. ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՇՐՋԱՆԱԿԱՅԻՆ ՅԱՆՉՆԱԺՈՂՈՎԻ
Armenian General Benevolent Union
District Committee of America
287, 4th. Avenue, NEW-YORK (U. S. A.)

Հ. Բ. Բ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎԱՍՐԱՀՐ

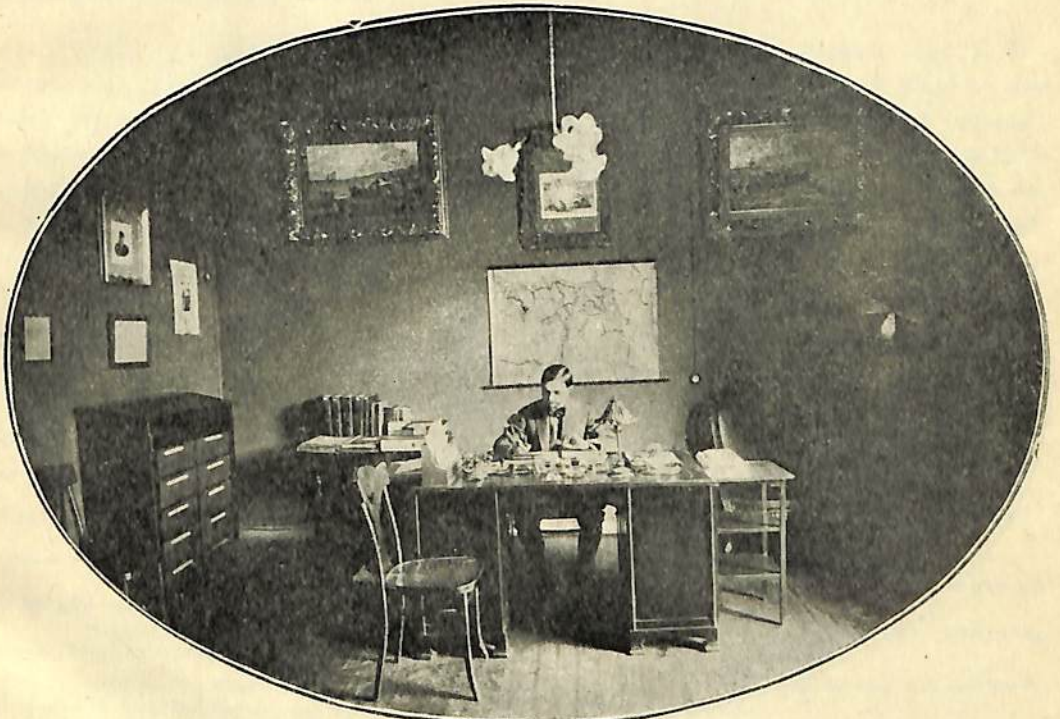
ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐ

Հ. Բ. Բ. Միութիւնը ցարդ ունեցած է 202 Մասնաճիւղներ, որոնցմէ շատեր հարկադրուեցան պատերազմի միջոցին իրենց գործուղուիւնը ընդհատել: Մասնաւորապէս Թուրքիոյ Տեղ. Մասնաճիւղները բնօրէն հալածուեցան եւ ջնջուեցան բուրժ կառավարութեան կողմէ: Յետագայ Տեղ. Մասնաճիւղները կը պահեն իրենց կազմը, լրիւ կամ մասամբ, եւ ըստ Կանոնագրի Կեդր. Ժողովին հետ ուղղակի կը յարաբերուին.—

- ԱՓՐԻԿԷ (5) : Գանիթե, Աղեքսանդրիա, Խարբում, Ատիս - Ապպա, Տերե - Տափա :
- ԵՒՐՈՊԱ (30) : Լոնտօն, Մանչեսթըր, Բարիզ, Մարսել, Ժընեփ, Միլան, Սեյանիկ, Նիկոսիա, Լաոնաքա, Շումլա :

Իսկ նետուեալ 20 Մասնաճիւղները, պատերազմի միջոցին դադրած, տակաւին Կեդրոն ծանուցած չեն իրենց վերակազմութիւնը.— Պրիւքսէլ, Անվերս, Վիեննա, Համպուրկ, Պուքրէշ, Գոնսթրանցա, Եաշ, Ռոման, Յօքչան, Սօֆիա, Ֆիլիպե, Ռուսձուք, Պալըք, Վառնա, Պուրկազ, Բլեմնա, Տօպրիճ, Սիլիպրե, Տեռե - Աղան, Օտեսա :

ԹՈՒՐԻՒՄ (50) : Տակաւին իրենց վերակազմութիւնը չեն ծանուցած այդ շրջանի նետուեալ 50 Տեղ. Մասնաճիւղները.— Կ. Պոլիս, Իզմիր, Մանիսա, Աֆիօն - Գարահիսար, Պրուսա, Էրզըրէկ, Էնկիլիք, Կարին, Տարսանեյ, Պանտրմա, Եւզոկիա, Էտիրնէ, Տրապիզոն, Սամսոն, Ֆարքին, Կիւրին, Պէյրուք, Սիս, Ազշէնիք, Վան, Կեսարիա, Տիգրանակերտ, Բարերդ, Մուշ, Բաղէշ, Ռօտտսքօ,

ԸՆԴՀ. ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ Տ. Վ. ՄԱԼԷՉԵԱՆ ԻՐ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻՆ ՄԷՉ

Մերզիֆուն, Կամերկ, Հազո, Սերաստիա, Խարբերդ, Ֆենես, Էվերկ, Եոզղատ, Տերիկ, Չոմազը, Սղերդ, Հազո, Առվարինջ, Թոմարգա, Պարտիզակ, Մերտին, Արարկիր, Ազիզի, Մալաթիա, Զորու, Ատա - Բազար, Արդնի Մատեն, Մեծ - Նոր - Գիւղ, Սիվրի - Հիսար :

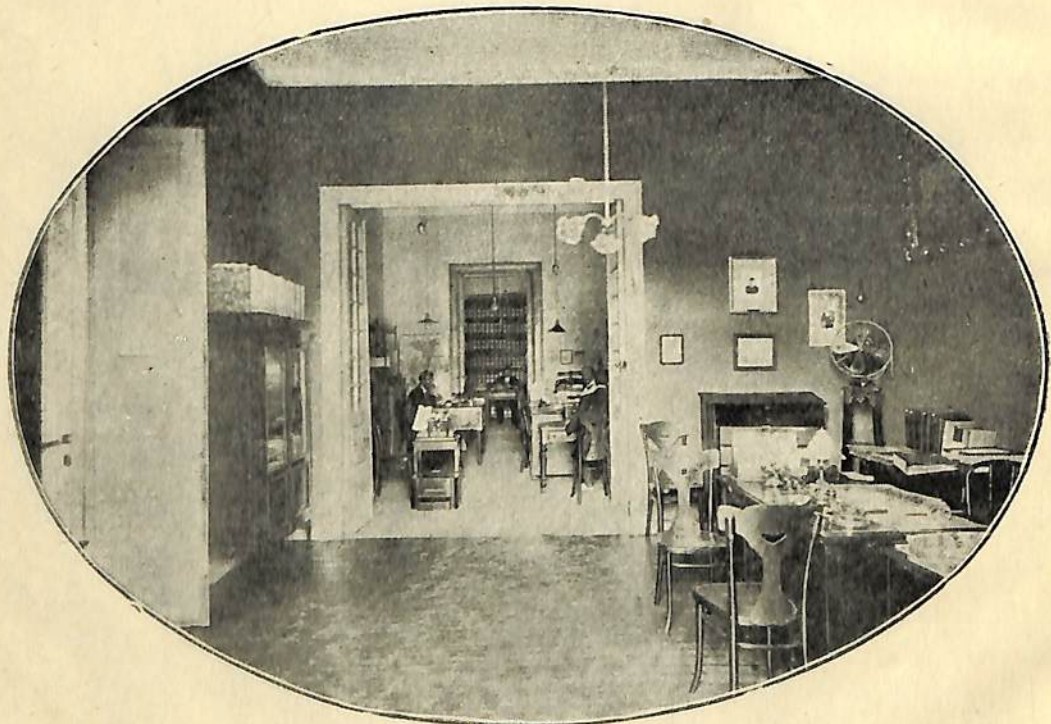
ԿԻԼԿԻՍ ԵՒ ՍՈՒՐԻՍ (14) :— Ատանա, Մերսին, Իսկենտերուն, Տարսոն, Տեոր - Եօլ, Մարաշ, Հալեպ, Այնթապ, Դամասկոս, Ուրֆա, Բիլիս, Օճազը, Օսմանիե, ձիհան :

ՊԱՂԵՍՏԻՆ ԵՒ ՄԻՋԱԳԵՏԻ (4) : Երուսաղեմ, Հայֆա, Պաղտատ, Պասրա :

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ (6) : Կալկաթա, Պոմպէ, Ռանկուն, Սինկափուր, Պարավիա, Սուրաբայա :

ԱՄԵՐԻԿԱ (93) : Նիւ Եօրք, Պոսթոն, Ֆրեզո, Վաշինկթոն, Բրոքլին, Խոս - Բենալիս, Լին,

Ֆաուլթը, Լոս - Անճելոս, Բօրաքէք և Սենթրլ ֆոլս, Բեքերսըն, Հարրիսթոն, Պրիմոսթըր, Տիբոնյո, Հեվըրհիլ, Պինկնեթըն, Ուոքսթոն, Սեյնթ - Փիլաօտի, Սենթ Բօլ - Մինիաօլիս, Սաուրն Միլվօքի, Միլֆըրտ, Նիւ Հեվըն, Թուլարա, Բոնեթաք, Բիչմընտ, Նիւ Պրիքէյն, Լուիզիլ, Ֆիլադելֆիա, Ռեհին, Չիքաօ, Ուստը, Ուէսթ - Հոպքոն, Եղեմ, Չրիսի, Պրաքքըն, Ուայթհեմ, Բիալի, Սան - Ֆրանչիսքօ, Նիւ Պրիքթօրք, Միալպոսօ, Թրոյ, Բիլլիքնտ, Սիրեքիզ, Եանքըրս, Լօրէնս, Ֆիլադըլֆ, Սըմիթ, Նեշուէ, Ինտիանաօլիս, Սըրինկֆիլտ, Ֆրիմօլտ, Լեմինգթոն, Սինսինաթի, Լոուէլ, Պրիմրօրք, Նիակարա - Ֆօլս, Բօքսթըր, Թըրեքթըն, Պարիսօր, Սթոնհամ, Սիքիլ, Էքքըն, Վուսաքէք, Տօվըր, Սըմըրվիլ, Փարլիք, Պրուքլին, Նիւբըր Ըրըր - Ֆօլս, Կրենտ Բեքիք, Մուլտըն, Ֆրանքլին, Նիւարք, Չարլսթոն, Պուեհոս - Այրէս, Տայնուպա, Խոս - Բրոքլին, Մանչեսթըր, Սեյմա, Էյմայրա, Իրի, Սանկըր, Ալպընի, Ռիվըր, Տօքսթըր, Գորտօպա, Թոլիտօ, Սենթ - Լուիս, Փորթլենտ, Բինկլպուրկ, Ուոքթըն, Հրոսթըն, Թամսընվիլ, Ուիմօքթըն :

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԻԻԱՆԱՏՈՒՆԸ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ

Բարերար Անդամներ

Վսեմ. Պողոս փաշա Նուպար

Վսեմ. Աբրահամ փաշա Բարթոյ (*)	Տիկ. Ա. Գ. Սարգիսեան (*)
Տիգրան խան Բեշկեյեան	Երուանդ Յակոբեան
Գրիգոր Մեօքիմեան (*)	Տօֆ. Պ. Կոստանդեան
Երուանդ պէյ Աղաթօն	Բ. Պ.
Գեորգ Սարգիսեան	Մարգար Միրզա (*)

Պատշոյ Անդամներ

Վսեմ. Եագուպ Արթին փաշա (*), Առաքել պէյ Նուպար, Մ. Անդրանիկեան, Տօքթ. Ն. Տաղաւարեան (*), Կ. պէյ Շէրիտեան, Գրիգոր Եղեայեան (*), Մ. Մարկոսօֆ պէյ, Տիկ. Մարի Նուպար փաշա, Տիկ. Նոյեմի Գափամանեան (Բարիզ), Վահան Մալեզեան, Լեւոն պէյ Յակոբեան (Բարիզ), Օր. Աննա Չամիչ (Բարիզ), Վսեմ. Յովհաննէս Էֆ. Ալլահվերտի (Կ. Պոլիս) (*), Մարքիզուհի Ինճու Վէնթուրի ձէնօրի (Ֆիրէնցէ), Մեսրոպ Նուպարեան (Դոմիր), Սեդրաք Դաւիթեան (*), Տիրան Փիլիպոսեան, Վեհ. Սահակ Բ. (Կաթողիկոս Կիլիկիոյ), Գեոր. Մուշեղ Արքեպիսկ. Սերոբեան, Լեւոն Սէմերեան (Կ. Պոլիս), Աթանիկ Էզնայեան (Բարիզ), Ռափիկ Մարկոսեան (Բարիզ), Ազաման Թահթապրունեան (Բարիզ) (*), Պետրոս պէյ Գափամանեան (Վան) (*), Տօքթ. Անդրանիկ Այվազեան (Նիւ Եօրք) (*), Յակոբ Բրքեաշարեան (Հանքըն), Տիգրան Չամբէրթէն (Անվերս), Սեթ Գափամանեան (Վան), Վահան Զիւրրեան (Պոսթօն), Միրնան Ղազարոսեան, Միրնան Գարակէօզեան (Նիւ - Եօրք), Կարապետ Փուշմանեան (Չիքաօ), Գեորգ Տէր Ղազար Արզարեան (Ճալա), Հակոպ Գառնուկ, Մկրտիչ Յար. Էտզար (Սինկափուր), Յովհաննէս Կ. Գալստան (Կալկաթա), Պետրոս Հ. Կրէտ (Կալկաթա), Գեոր. Թորգոմ Եպիսկ. Գուշակեան, Սիմոն Ղարիպեան (Պասրա) :

(*) ՀԱՆԳՈՒՅԵԱԼ

ՆՍՆ. — Կեդր. վարչ. Ժողովը ԲԱՐԵՐԱՐ ԱՆԴԱՄ ՏԻՏՈՐ կուսայ այն անձերուն որ մէկ անգամէն գէր 1000 անգլ. ոսկիի նուէր մը կ'ընեն Միութեան :
Նայեալէս ՊԱՏԻՈՅ ԱՆԴԱՄ ՏԻՏՈՐ կուսայ այն անձերուն որ մէկ անգամէն գէր 400 անգլ. ոսկի կը նուիրեն Միութեան :
Բաց առի, Կեդր. վարչ. Ժողովը կրնայ այդ տիտոսներէն մին կամ միւսը տալ այն անձերուն, որ բացառիկ կամ նշանաւոր ծառայութիւններ կը մատուցանեն Միութեան :
Իրաւամբ ՊԱՏԻՈՅ ԱՆԴԱՄ ԷՆ անգամիկ Կեդր. վարչ. Ժողովի անդամները որ Միութեանը հիմնելու ստատած են :

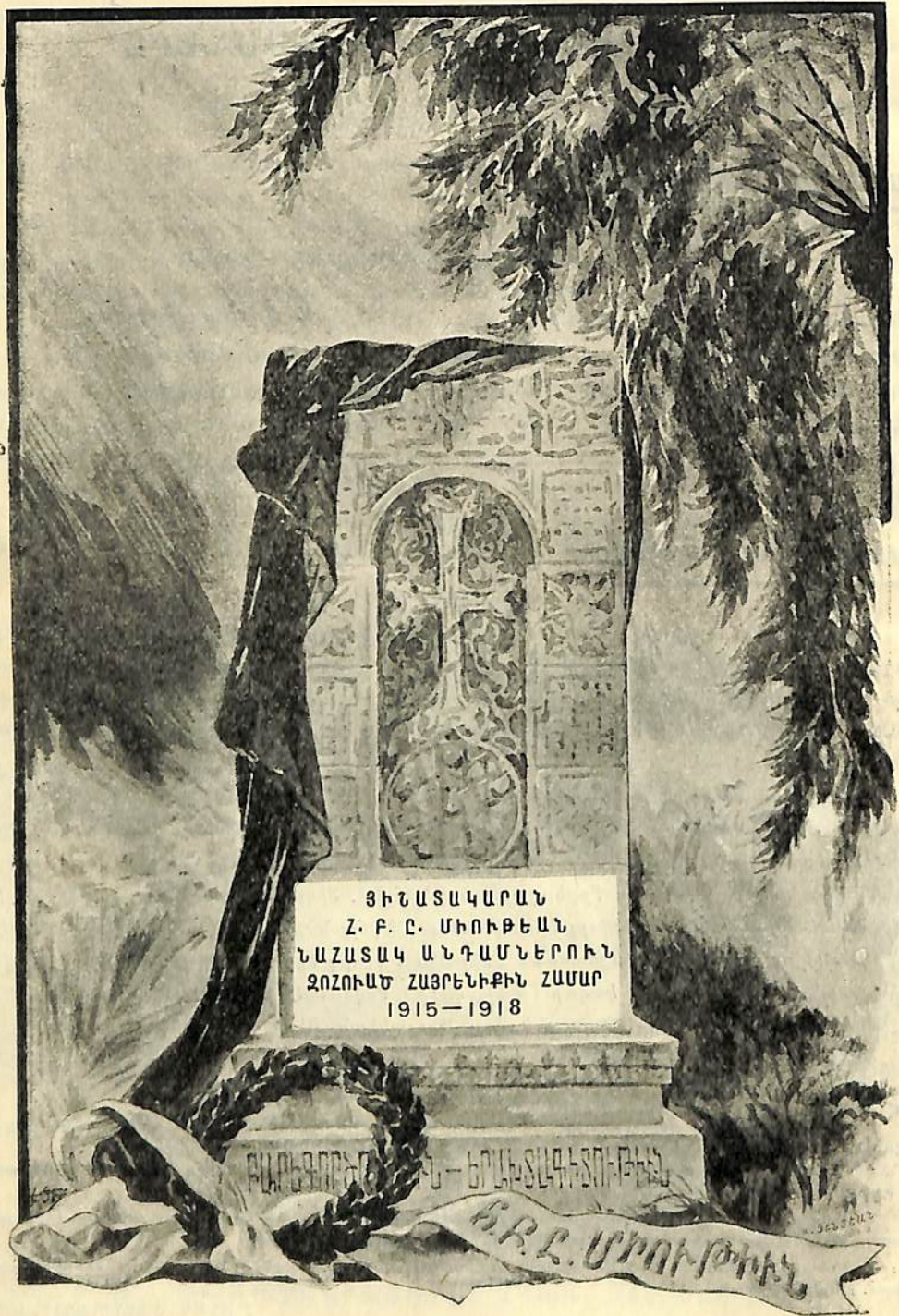
Գործօն Անդամներ

Հ. Բ. Ը. Միութիւնը համազգային մեծ ընտանիք մըն է, որուն եղբայրական դրօշին տակ, ձեռք ձեռքի, հայրենիքին կը ծառայեն այր ու կին, փոքր ու մեծ, հարուստն ու գործատորը, առանց դաւանանքի, դասակարգի եւ կուսակցութեան ու եւ է խտրութեան : Մեր ազգին համար իր տեսակին մէջ միակն է Հ. Բ. Ը. Միութիւնը, որ խտիրը կը դրժէ : Անիկա միակ պայման մը ունի.— կը բաւէ հայ ըլլալ՝ անդամակցելու համար, կը բաւէ հայ ըլլալ՝ նպաստաւորուելու համար :

Ներկայիս այս մեծ ընտանիքին աշխարհիս ամէն կողմը ցրուած անդամներուն թիւն է 13939, որ հետեւեալ կերպով կը մանրամասնուի.— Կեդր. Ժողովի մօտ արձանագրուած (զանազան տեղերէ) 77, Ափրիկէ 862, Եւրոպա 1580 (որոնց 920 ը պատերազմի պատճառով յարաբերութենէ զրկուած), Ամերիկա (6322), Թուրքիա 3966 (նոյնպէս յարաբերութենէ զրկուած եւ հաւանօրէն մեծ մասամբ նահատակուած), Կիլիկիա եւ Սուրիա 745, Պաղեստին եւ Միջագետք 172, Հնդկաստան 216 : Ատոնցմէ զուրս կը մնան վերջին երեք ամիսներու միջոցին արձանագրուած կամ կեղծուած զեռ նոր ծանուցուած անդամները :

Գիտելի է որ այս մասին առաջնութեան « րըբօր » ը շահած է Ֆրէզնօյի արի Մասնաճիւղը, որ 1022 գործօն անդամ ունի : Ֆետոյ կուգան հետեւեալ Մասնաճիւղները՝ Նիւ - Եօրք (553), Կա - հիրէ (547) եւ Ուսար (541) : Ներգաղթէն ապին՝ Կիլիկիոյ Մասնաճիւղները եւս ետ չեն մնար :

Աւելցնենք թէ վերոյիշեալ 13939 անդամները ստորագրած են ամսական եգ. Ոսկի 1201 անդամովմար, որուն եգ. Ոսկի 360ը թշնամի երկիրներու մասն է : Եթէ անձնիւր անդամ իր խոստումը յարգէր, տարեկան 15000 եգ. Ոսկի պիտի գոյանար լոկ անդամավճարներէն :

ՅԻՆԱՏԱԿԱՐԱՆ
 Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
 ՆԱՀԱՏԱԿ ԱՆԳԱՄՆԵՐՈՒՆ
 ԶՈՂՈՒԱԾ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՀԱՍԱՐ
 1915—1918

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎԸ ԵՒ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅԸ
 (Նախագահութեամբ Գեորգի Սարաձեան Եպիսկոպի եւ Գ. Պանսպան Գերապա յծառի)

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԵԾ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԸ

Ստուել կը դնենք անունները այն բարեսէր ազգայիններուն որ Միութեանց հիմնադրութենէն (1906) մինչև այսօր ամէնէն շատ մասէի տուրք վճարած կամ նուիրատուութիւն քրած են, դրամով, արժեքուղով կամ կալուածով.—

Ամերիկայի Հայ Ազգ. Միութիւն (ձեռամբ Ազգ. Պատուիրակութեան) Եգ. Ոսկի 5627: Բ. Պ., կտակ, 5509: Լևոն պէյ Յակոբեան (Բարից) 4625: Տօքթ. Պ. Կասանդեան (Եգմիր), կտակ, 3535: Գրիգոր Մեօքմեան (*), 3000: Տիգրան խան Բեյեկեան (Բարից) 2900: Մանգեսթրի Հայ Տիկնանց Միութիւն (1657): Friends of Armenia (Մեկտրն) 1943: Մարտեան Ընկ. 1400: Միսաք Մարեան Որդիք (Պիւքսէլ) 1130: Պօղոս Նուպար փաշա 1000: Արքայնամ Փաշա Բարդուղ (*), 1000: Գեորգ Սարգիսեան 975: Տիկ. Աղանի Գ. Սարգիսեան (*) 975: Երուանդ Յակոբեան (Բարից) 964: Մարգար Միրզա (*) 964, (Տիկ. Մարի Ռ. Որբերեանի կողմէ): Եգիպտանայ Նախատամտոց Մարմին 880: Բօր-Սայիտի Գաղթային Վարչութիւն 875: Ռափիկ Մարկոսեան (Բարից) 771: Յակոբ Գրքեաշարեան (Հաճըն) 702: Գահիրէի Հայկ. Սրան 626: Միլանի Հայ Տիկնանց Միութիւն 573: Մ. Գազանեան (Ուստր) (*) 586: Տիկ. Մարի Պ. Նուպար փաշա 500: Տիկ. Մարքիզուհի Վենթուրի ձեռքի, ձեռք Ապրո, (Ֆիրենցա), 497: Յովն. Գալատան (Կալկարա) 487: Պետրոս կրեա (Կալկարա) 487: Մանգեսթրի Նախատանտաք Մարմին 487: Տիգրան Չամբերքեան (Անկիրս) 444: Մեսրոպ Նուպարեան (Եգմիր), կտակ, 433: Գեորգ Ղ. Տ. Արզար, (Ճավա) 427: Գալիք Մարեան (Լա Հէյ) 420: Տիկ. Նոյեմի Գալամանեան ձեռք Նուպար (Բարից) 400: Սեդրաք Գալիքեան (*) 400: Հապիպ Գառնուկ 400: Եագուպ Արքին փաշա (*) 400: Օր. Աննա Չամիչ (Բարից) 390: Յովնաննէս Ալլան-վերտի (Կ. Պոլիս) 390: Արանիկ Էգնայեան (Բարից) 385: Ագարան Թանրապրունեան (Բարից) (*) 385: Հրանտ ձեպարիսեան (Բարից) 372: Բարիզի Հայ Տիկնանց Միութիւն 345: Եսայի Կարիկեան 305: Յովն. պէյ Մարտեան 300: Տիկ. Գայեանէ Յ. Նշկեան (Ֆրեզնօ) (*) 300:

(*) ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՏԻԿԻՆՆԵՐԸ
ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԷՆ ԿԸ ԲԱՅԵՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԻՆ ՍՈՒԷՏԱՅԻ ԿՈՐԻՆՆԵՐՈՒՆ

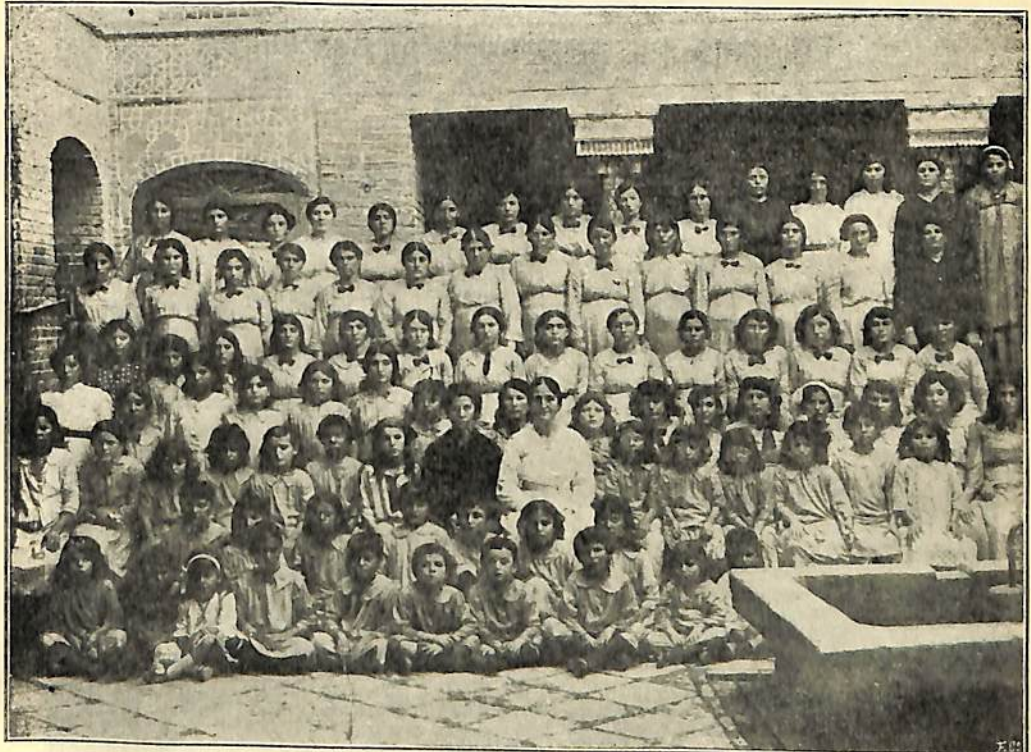
ԱՆԳԵՄԱՆԿՅՈՒԹԵԱՆ ՊԸՅՄԱՆՆԵՐ

Հ. Բ. Ը. Միութեան կարող է անդամակցիլ, առանց սեռի կամ դասանանքի խտրութեան, ամեն տարիքէ նայ, ինչ դասակարգի կամ կուսակցութեան որ պատկանի, կը բաւէ որ յանձն առնէ յարգել Ընկերութեան Կանոնագիրը և կանոնաւորապէս հատուցանէ իր անդամարժիքը:

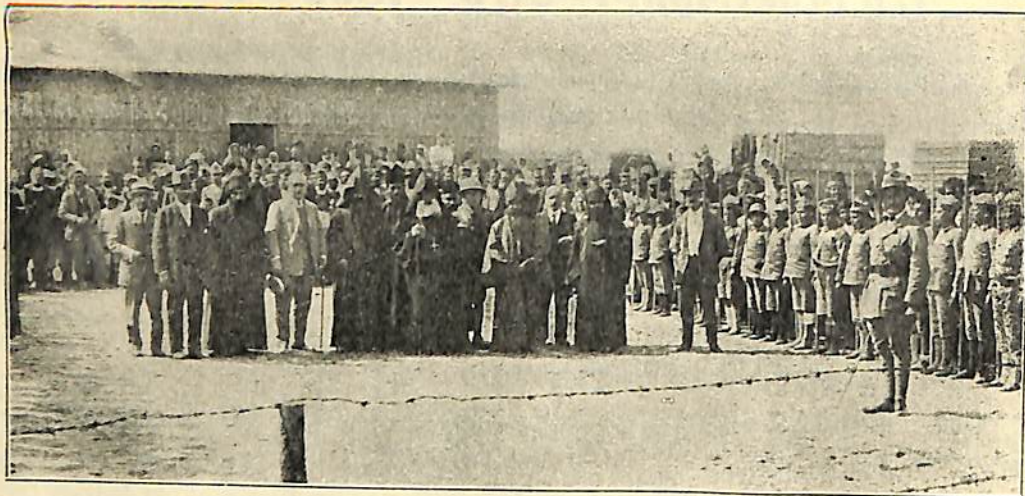
Ամեն անդամ, արձանագրութեան սրահուն, պարտաւոր է նախ և առաջ վճարել մուտքի տուրք մը, որ 10 Ե. Ղ. է պակաս չի կրնար ըլլալ, ինչպէս նաև անդամավճար մը, որ ամսական 5 Ե. Ղ. է պակաս չի կրնար ըլլալ: Արտասահմանի համար համարժեք սակ՝ 50 և 25 սեկ, 2 և 1 շիլին, 2,50 և 1,25 ֆրանք:

Անդամակցութեան համար դիմել մերձաւորագոյն Տեղ. Մասնաժողովին:

ԾԱՆ.— Ամէնէն շատ անդամարժիք վճարող գործօն անդամներն են՝ Պօղոս Նուպար փաշա 5627 Ե. Ոսկի 120 և Սիմօն Ղարիպեան (Պատրա), Ընկրի 1800:

ԽՄԲԱՆԿԱՐ ՊԱՂՏԱՏԻ ԱՅՐԻԱՆՈՑ-ՈՐԲԱՆՈՑԻ
(ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԸ ՓՈՒԱԳՐՈՒԱԾ ԵՒ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՓՈՒԱՑՈՒԱԾ)

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ՎԵՂ. ՍԱՀԱԿ Բ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ
ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂԹԱՎԱՅԻՆ ՄԷՋ

ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՕՐԵՐՈՒ ՎՐԱՆ - ԵԿԵՂԵՑԻՆ

1912 ԻՆ Ն. Բ. Շ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՔԷԼԷԿԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅ ԿԸ ՓՈՆԱԳՐՈՒԻՆ ՀԱՃԵՆԷՆ ԽՈՒՄԲ ՍԸ ՈՐԲԵՐ

1919 ԻՆ ՔԷԼԷԿԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅ ԿԸ ՓՈՆԱԳՐՈՒԻՆ ՀԱՍԱ - ՆՈՍՍ ԵՐՋԱՆԷՆ ԽՈՒՄԲ ՍԸ ՈՐԲԵՐ

« Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒՍ. ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՆԱԽՆԵԹԱՑ ԵՂԵՈՒՆԻՆ. ԶԱՐԱԶԱՐ ՀԱՆՈՒԹԵՑԱԿ : ՔԱՆՒ՝ ՔԱՆՒ ՆԱ- ՀԱՏԱԿՆԵՐ՝ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԻ ԼԱԽԱԳՈՅՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԷՆ՝ ԱՅՅՄ ԿԸ ՀԱՆԳՉԻՆ ԳԵՐԵԶՄԱՆԻ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ... »:

ՍԱՀԱԿ ԿՍԹՈՂԻԿՈՍ ԿԻԼԻԿՈՅ

„ ԿՐԿՆԱՊԱՏԻԿԸ “

Այս ցուցակը բացուած է Զ. Բ. Ը. Միութեան տասնամեակին առթիւ, Ամերիկայի Շըր- ջակային Յանձնաժողովի անձնուէր նախագահ Գեր. Տ. Բարզէն Նախկ. Կիլիսիայի նախաձեռ- նութեամբ : Հո՛ն կ'արձանագրուին այն սրտցաւ անդամները որ, ի յարգանս Թուրքիայի նահատակ անդամներու, կը բազմապատկեն իրենց յանձն առած անդամազմարը, իրենց եղերաբախտ ընկեր- ներուն ձգած բացը զոցելու եւ անոնց յիշատակը յարգելու ազնիւ փութկոտութեամբ :

Թո՛ղ իւրաքանչիւր անդամ իր վրայ առնէ նահատակ անդամի մը ամսաբաժինը. եւ առ այդ կը բաւէ որ մտածէ թէ քանինն էր, իր սիրելիներէն, որ Միութեան շուրջ բոլորուած էին ու կ'աշխատէին միեւնոյն դրօշին տակ, այսօր այնչեւ չիկա՛ն, նահատակ եղած են հայրենիքին համար, եւ անոնց այրիները ու որբերը մերի եւ անօթի կըսպասեն պատու մը հացի եւ կտոր մը լաթի . . . :

« Եթէ այս կրկնապատկելու օրինակը գործադրուի, կ'ըսէր իր կոչին մէջ Ն. Գերապատու- թիւնը, համոզուած եմ որ ազդեցութիւնը հրաշալի պիտի ըլլայ եւ հայութեան այն տագնապալի օրերուն իսկ Բարեգործականը մեծ յաջողութիւններ պիտի ունենայ. եւ այդպիսի յաջող վիճակ մը պէտք է Զ. Բ. Ը. Միութեան, որպէսզի ան կարող ըլլայ իր լման դերը կատարել : »

Մասնաւոր յիշատակութեան արժանի է Տ. Սեպուհի Փափագեան, Զ. Բ. Ը. Միութեան Տիգրան- կեանի նահատակուած Մասնակիցին վերապրող կազմապիւս անդամներէն, որ իր սիրով անդամազմար- նարները Կեդր. Ժողովին դիմած է, ամսաբաժինը եւս ճանապարհակալով. եւ « մտորելով որ բոլոր անոնք, որ իրեն նման իրենց բնական ըրձական դժոխքէն ողջամը վերագրեցնելու բայցը կ'ունենան, չի մտնան սոյն երախտագիտական պատեր » , դէպի անոնք որ նահատակուեցան եւ դէպի անոնք որ կը ճառապին . . . :

Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ՈՐԲԱՆՈՅ-ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ԵՐԷՑ ՍԱՆԵՐԸ

« ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ, ԻՐԵՆԻ ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱ- ՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՓՈՒՐԻԿ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸՆ Է : » ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ

Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆ Է

Ա. Հայրենի հողին հաւասարիւմ մնացած հայ ժողովուրդին մտաւոր եւ բարոյա- կան զարգացմանը աւաստել :

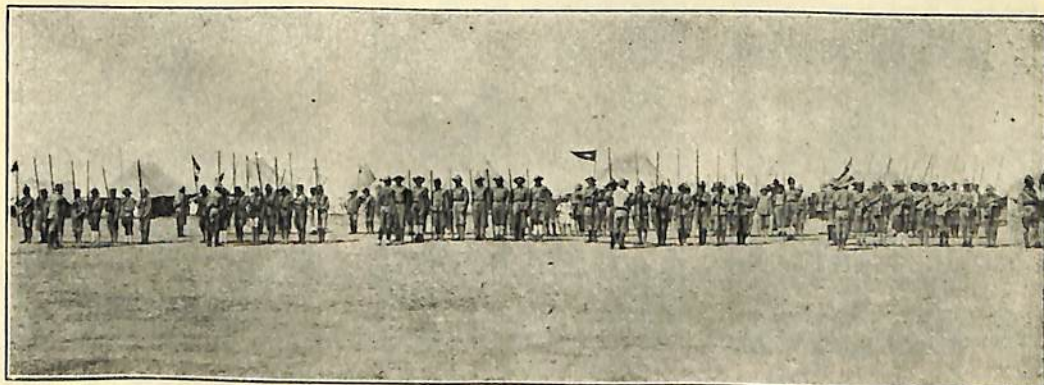
Բ. Անոր նիւթական եւ սննդական կացութիւնը բարւոյնելու աշխատի :

Գ. Այս արդիւնքը յառաջ բերելու ծառայող որ եւ ձեռնարկ կաւ հրասարա- կութիւն փաշալեւէ :

Հետեւաբար՝ Զ. Բ. Ը. Միութիւնը, յօգուտ հայրենի հողին հաւասարիւմ մնացած հայ ժողովուրդին, կը հիմնէ կամ նպաստներով կ'օժտէ վարժարաններ, որբանոցներ, ընթերցարաններ, արհեստանոցներ, աշխատանքի տուններ, հիւանդանոցներ, դարձա- նասուններ, եւ ուրիշ նմանօրինակ ազգային հանրօգուտ հաստատութիւններ : Կ'օգնէ հայրենիքի կարօտ հայերուն՝ առանց զաւանանքի եւ այլ խարութեան : Կը պաշտպա- նէ հողագործը, անոր հայթայթելով հող, սերմնացու, կենդանի եւ զործիք : Կը քաջալերէ գործաւորը եւ տեղական արհեստագործութեանց զարգացումը : Կը տարածէ զիւզատըն- տեսական արդիական գիտելիքները : Կը ստեղծէ կարօտ համայնքներուն ինպատ աշ- խատութեան եւ արդիւնաբերութեան նոր միջոցներ : Մովէ, հրդեհէ եւ ուրիշ ս ե է աղէա- քէ հայրենապնակ արկածեալներուն անմիջական օգնութիւն կը հասցնէ :

Մէկ խօսքով, իր միջոցներուն ներսը չափով, եւ իր բացօրոյ նպատակին սահմա- նին մէջ, Միութիւնը կ'աշխատի հայ տարաբախտ ժողովուրդին վիճակը բարւոյնելու, հնարաւոր ընելով անոր կրթական զարգացումը եւ տնտեսական բարգաւաճումը :

(ՀՄՄԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ, 80Գ.1 ԵՒ 14)

Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ « ՄԻՍՈՒՄԱՆ » ՊՕՑ-ՍՐԱՊՈՒԹՆԵՐԸ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Հ. Բ. Ը. Միութիւնը ներկայիս զլիաւորաբար կը վարէ, իր առանձնայատուկ միջոցներով, հետեւեալ ազգոգուտ հաստատութիւնները.—

- 1.— ՏԻԿԱՆՆՑ ԿԵԴՐ. ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՆ, Աշխատանոց եւ Մթերանոց, Գահիրէ:
  - 2.— «ՍԻՍՈՒԱՆ» ՎԱՐԺԱՐԱՆ, 2250 երկսեռ աշակերտներ, Բօր-Սայիտի Գաղթավայրը:
  - 3.— ՈՐԲԱՆՈՑ-ՎԱՐԺԱՐԱՆ, 350 երկսեռ որբեր, , ,
  - 4.— ԱՅՐԻԱՆՈՑ-ԱՇԽԱՏԱՆՈՑ, 90 այրիներ եւ աղջիկներ, , ,
  - 5.— «ՍԻՍՈՒԱՆ» ՊՕՅ-ՍՔԱՌԻԹՆԵՐ, 210 հետազօտիչներ, , ,
  - 6.— ՀԱՅՈՒՆՆԵՐ-ԱՊԱՍՏԱՆԱՐԱՆ, 120 այրիներ եւ որբուհիներ, Դամասկոս:
  - 7.— ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ-ԴԵՂԱՐԱՆ, Դամասկոս:
  - 8.— «ՔԷԼԷԿԵԱՆ» ՈՐԲԱՆՈՑ, 200 որբեր, Տէօրթ-եօլ:
  - 9.— ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ-ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ, Մերսին:
  - 10.— ՈՐԲԱՆՈՑ-ՎԱՐԺԱՐԱՆ, 200 որբեր, Հաճըն:
  - 11.— ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ-ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ, Տարսոն:
  - 12.— ԿՏԱԻԻ-ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ, Տարսոն:
  - 13.— ԳՈՐԳԻ ԵՒ ԳՈՒԼՊԱՅԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ, Ատանա:
- ԾԱՆ.— Անմիջական ծրագիր = Որբանոց՝ Սիս, Հիւանդանոց՝ Տօրթ-եօլ, ևն.:

ՏԱՐԱԳԻՐ ՄԱՅՐԸ
(ՍԱԼԹԷՆ ԵՐԻՔՈՎ.)

ՀԱՅ ՏԱՐԱԳԻՐԸ
(ԱՆԱՊԱՏԻՆ ՄԷՋ)

ՏԱՐԱԳԻՐ ՄԱՄԻԿԸ
(ՀԵՏԻՈՏԵ ԵՒ ԺՊՏԱԴԷՄ)

ՀԱՅԿ. ԲԱՐԵԳ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԺԳ. Տ Ա Ր Ե Շ Ր Ջ Ա Ն Ի (1918)

Հ Ա Շ Ո Ւ Ե Կ Շ Ի Ռ Ի Ն Ա Մ Փ Ո Փ Ո Ց Թ Ը

1918
39

	ԳՈՅԲ	ՊՈՐՏԲ
ԱՐՃԵԹՈՒԴԹՆԵՐ		
1.— Հիմնական Դրամագրութիւն	32726	
2.— Մասնաւոր Դրամագրութիւն	9200	
ԿԱԼՈՒԱՆՆԵՐ		
1.— Հիմնական Դրամագրութիւն	3131	
2.— Մասնաւոր Դրամագրութիւն	10932	
ԵՐԱՇԽԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆ		
Կեդր. Ժողովի Անդամներու Երաշխարարութեան արժեւորումներ		
ԿԱՐԱՍԻՔ ԵՒ ԳՐԱԳՈՐԱՆ		
Պարբերաշիջում	350	
ԸՆԹԱՑ ՀԱՇԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ԱՌԱՆԳՆԵՐ	7898	
ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ «ՄԻՈՒԹԻՒՆ»	774	
ՏՐԱՄԱԳՐԵԼԻ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐ		
Դրէտի Լիճնէ	2539	
Պանք Օթօման	7068	
Շրջ. Յանձնաժողով	3826	
Կեդր. մատուկ	1489	14922
		Ե. ՈՍԿԻ 81283
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳՐԱՄԱԳԼՈՒՆ		
1.— Մուտքի Տօրթ	20149	
2.— Անդամավճարի 1/6 Ը	7694	
3.— Նուէրներ (անորոշ)	10138	37981
		ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳՐԱՄԱԳԼՈՒՆ 21459
ՊԱՐԲԵՐԱՇԻՋՄԱՆ ՀԻՄՆԱԳՐԱՄ		
		436
ՍՏԻՊՈՂ. ՆՊԱՍՏՆԵՐՈՒ ՀԻՄՆԱԳՐԱՄ		
		918
ԿԱՐԱՍԻՔ ԵՒ ԳՐԱԳՈՐԱՆ ՊԱՐԲԵՐԱՇԻՋ		
		350
ԿԵԳՐ. ԺՈՂՈՎ. Ի ԱՆԳՈՒՄՆԵՐՈՒ ԵՐԱՇԽ.		
		1350
ԸՆԹԱՑ. ՀԱՇԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ԱՌԱՆԳՆԵՐ		
		9787
ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		
1.— Հիմնական Եկամուտ	8888	
2.— Մասնաւոր Եկամուտ	21344	
		30232
ՆՊԱՍՏՆԵՐ		
1.— Հիմնական Եկամուտ	3371	
2.— Մասնաւոր Եկամուտ	15413	
3.— Ստիպող. Հիմնադրամէն	206	
ԻՍԿԻՔ, ԵՒՆ.		
4.— Պարբերաշիջ. Հիմնադրամէն	37	
5.— Մասն. Դրամագրութիւններու	539	
6.— Ընդհ. ծախք	1664	
		21230
ՏՐԱՄԱԳՐԵԼԻ ԵԿԱՄՈՒՏ		
		30232
Համագումար Եկամուտի ԶԵՂՋՅԱՒ՝		
		21230
		9002
		Ե. ՈՍԿԻ 81283

ԾԱՆ.— Սոյն Հաշուեկշիւը հաշուեցնիչ Տ. Կ. Փափագեանի կողմէ քննուած եւ հաստատուած է:

Հ. Բ. Ը. Միութիւնը 1906-1918 Նպաստակազուցում է Ե. Ո. 73888 զանազան ազգոգուտ նպասակներու (որբանոցներու, վարժարաններու, աղէտեակներու, ևլն.):

Հ. Բ. Ը. Միութեան Հանդերձարանը մինչև 30 Ապրիլ իբրև նպաստ դրկած է 456 հազար հանդերձեղէն (70577 կօր, կերպասեղէն 5563 օխա եւ 248 ծրար, ևլն.):

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՀ. ՀԱՍՈՅԹՆԵՐԸ 1918 ԻՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԻՒԻ Կաշտոյն (անձեռնմխելի)	3230	
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏԻ » (տրամադրելի)	5159	
ՊԱՀԵՍԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԻՒԻ » (ստիպողական նպաստի յատուկ)	406	
ՊԱՐԲԵՐԱԾԵԶՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ » (արժեթուղթներու յատուկ)	37	
ՄԱՆԱԴՈՐ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԻՒԻ » (տրամադրելի՛ ըստ պայմանի)	1133	
Ձեռքելլի՛ Տ. Չամբէրթէնի մասն. նուիրատուութիւնը՝ առժամակէս փոխանցուած Տարագրեալներու Հիմնադրամին	444	689
ՏԱՐԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՂԷՏԵԱԼՆԵՐՈՒ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ Կաշտոյն	9311	
ՈՐԲԱՆՊԱՍ ՏԻՄՆԱԴՐԱՄԻ Կաշտոյն	3915	
ՏԻԿԱՆՑ ԿԵԴՐ. ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՆԻ Կաշտոյն	5079	
ՋԱՆԱՋԱՆ Կաշտոյններու	1098	19403

ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ ԸՆԴՀ. ՀԱՍՈՅԹՆԵՐՈՒ . . . . . ԵԳ. ՈՍԿԻ 28924

ԾԱՆ.— 1918 ին ընդհ. ծախքը եղած է Ե. Ո. 1664, այսինքն ընդհ. հատոյթին շուրջ 6 0/0 Ը :

Ա. Հ. Ա. Գ.

« . . . ԱՅՍ ԵՄՆԱԿԱՆ ԿԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԳԵՊ, ԱԶԳ. ՊԱՏՈՒԹԱԿՈՒԹԻՒՆԸ, ԿԵՂԱՏԵԼՈՎ, ՈՐ ՀԱՍԱՆ ԵՆՔ ԱՅՆՊՈՒՆ ՎԵՃՈՒԿԱՆ ՎԱՅՐԿԵԱՆՆԵՐՈՒ ՈՒՐ ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՑ ԶԱՆԳԵՐԸ ԱՆՀՐԱԺԵՏ ԳԱՐԶԱՅ ԵՆ, ԱՄԲՈՂՋ ԱԶԳԻՆ ԿՈՉՈՒՄ ԿԵՆԷ, ԱՄԷՆ ՏԵՂՆՈՐ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԱԼՈՒ ԿԱՄՎԵԶԱՆՁՆԱԲԱՐ ՄԳՈՒՄ ՏԱԼՈՒ ԱՐԳԷՆ ՍԿՈՒՄԸ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ :

« . . . ՄԵՐ ՄԱՐՏԻՐՈՍՆԵՐ ԵՒ ՀԵՐՈՍՆԵՐՈՒ ԱՅՐԿՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՈՐԵՆՈՒՆ ՀԱՄԱՐ, ՄԵՐ ՏԱՐԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՈՐ ԱՐՄՈՐԱՎԱՅՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԿԸ ՀԻՔԵՆ, ԱԶԳ. ՊԱՏՈՒԹԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԲՈՒՐ ԵՐԱՐՆԵՐՈՒ ՀԱՅՆԵՐՈՒՆ ԿՈՉՈՒՄ ԿԵՆԷ ԵՐ ՏՈՅՈՐ ԿԸ ԳՆԷ ԱՆՈՅՑ ՀԱՅՐԵՆԱՍԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐՍ : »

ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱՄԱՍԿՈՍԻ ՀԻՒԱՆԳԱՆՈՅԻ ՊԱՇՏՈՆԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎՍԵՄ. ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

Քարիզ, 12 Յուլիս 1918

Սիրելի Մալէզեան,

Ստացայ ձեր թիւ 10018 եւ 7 Յունիս թուական նամակը, որով ինձի դրկած էիք մեր Հայկ. Ընդհ. Միութեան 1917 Տարեշրջանի հաշուեկշիռը :

Խորին գոհունակութեամբ հաստատեցի ձեռք բերուած շատ գեղեցիկ արդիւնքները : Մեր ընկերութեան յառաջդիմութիւնը արտայայտուած է բարեսիրական բազմաթիւ արարքներով եւ յօգուտ մեր եղբարաբախտ հայրենակիցներուն գործածուած նպատակներով : Այս բանը անգամ մը եւս կ'ապացուցանէ Միութեան օգտակարութիւնը եւ իմ մասին անկեղծօրէն կը հրճուիմ անոր հիմնարկութեան մասնակցած ըլլալուս, ուղղելով միեւնոյն ատեն իմ ջերմագին շնորհակալութիւններս եւ շնորհաւորութիւններս մեր Կեդր. Ժողովի բոլոր անդամներուն, որ իրենց անձնուէր աշխատակցութեամբ մեր մարդասիրական ձեռնարկին բարգաւաճմանը սատարած են :

ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ

***

Քարիզ, 15 Յունիս 1919

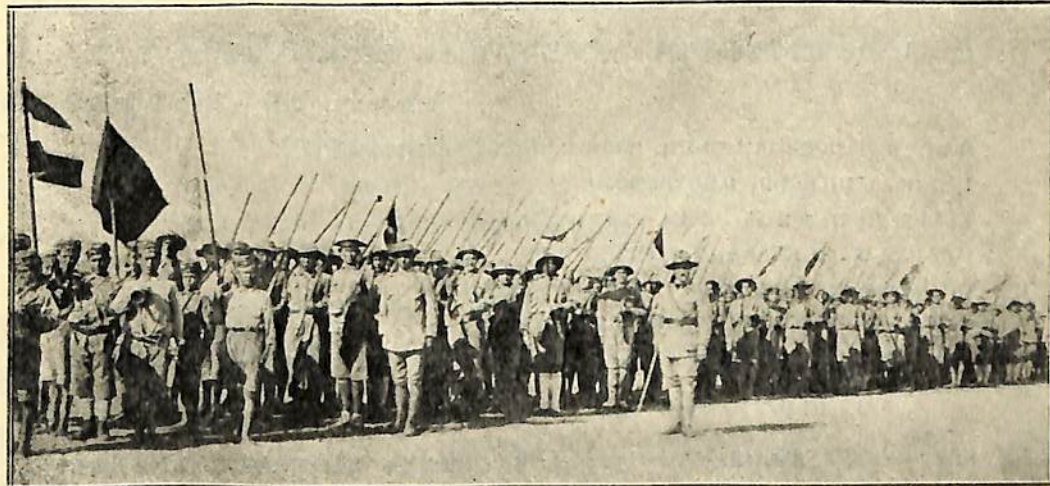
Սիրելի Մալէզեան,

Շնորհակալ եմ հաշուակալութեան վիճակացոյցներուն համար զոր ինձի դրկած էք եւ որ ցոյց կուտան Միութեան ելմտական վիճակը 31 Դեկտ. 1918 ին եւ 30 Ապրիլ 1919 ին :

Այս վիճակը իրապէս հիանալի է եւ մենք ամէն տեսակէտով պարտինք հրճուիլ :

Կը շնորհաւորեմ ձեզ, քանզի զիտեմ բոլոր բաժինը որ ձեր գործունէութեան կ'լինայ այս գեղեցիկ արդիւնքին մէջ :

ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ «ՄԻՍՈՒԱՆ» ՊՕՑ-ՍԲԱՌՈՒԹՆԵՐԸ

ՀԱՅ ՈՐԲԵՐԸ ԱՌԱՋ . . . . .

ՍԱԼԹԷՆ ԽՈՒՄԲ ՄԸ ՈՐԲԵՐՈՒ ԿԱՐԱՒԱՆԸ ԳԷՊԻ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ
(ԱՅՁՄ Ն. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ)

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՈՐԲԱԽՆԱՄ
ԿԵԴՐ. ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

- ԳԵՐ. Յ. ԹՈՐԳՈՄ ԵՊԻՍԿ. ԳՈՒՇԱԿԵԱՆ, ՆԱԽԱԳԱՀ :
- ԼԵՒՈՆ ԱՍԱՏՈՒՐ, ԱՏԵՆԱՊԵՏ :
- ՏԻԿԻՆ Յ. ՍԷԹԵԱՆ, ԳՈՒ - ԱՏԵՆԱՊԵՏ :
- ԱՐՏԱՇԷՍ ՆԵՏՈՒՐԵԱՆ, ԱՏԵՆԱԳՊԻՐ,
- ՕՐ. ՍՕՖԻ ՄԱՆԻՍԱԼԵԱՆ, ԳՈՒ - ԱՏԵՆԱԳՊԻՐ :
- ՏՕԲԹ. Պ. ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ, ԳԱՆՁԱՊԵՏ :
- ՆԱԶԱՐԷԹ ԱՂԱԶԱՐՄ ԵՒ ՃԱՆԻԿ ԶԱՔԸՐ՝ ԽՈՐՀՐԳԱԿԱՆ :
- ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ. ՕՆԵԿ ՄԱՀՏԷՍԵԱՆ :

ՀԱՍՑԷ = Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ, ԳԱՀԻՐԷ :

ՀԱՅ ՈՐԲԵՐԸ ՅԵՏՈՅ . . . . .

ՀԱՅԿ. ԲՍՐԵԳ. ԸՆԳՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՐԲԵՐԸ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՏԻԿՆԱՆՑ ՈՐԲԱԽՆԱՄ
ԿԵԴՐ. ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

- ՏԻԿ. Վ. Յ. ՅԱԿՈՒԵԱՆ, ԱՏԵՆԱՊԵՏ :
- Վ. Ա. ՔԻԹԱՊՃԵԱՆ, ԳՈՒ - ԱՏԵՆԱՊԵՏ :
- ՕՐ. Մ. ՊԱՇՊԱԶԻՐԿԵԱՆԵԱՆ, ԱՏԵՆԱԳՊԻՐ :
- ՏԻԿ. Բ. Յ. ԿՈՍԴԻԿԵԱՆ, ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ :
- Չ. Մ. ԳԱՐԱԿԷՕՋԵԱՆ, ԳԱՆՁԱՊԵՏ :
- ՏԻԿՆԱՅԲ Յ. Ս. ԹԱԽՇԱՆՃԵԱՆ, Ա. Ս. ԹԷԼՖԷԱՆ, Ս. Կ. ԿԻՒՊԵՆԿԵԱՆ ԵՒ
Յ. ՔԷԼԷԿԵԱՆ՝ ԽՈՐՀՐԳԱԿԱՆ :

ՀԱՍՑԷ = 287 FOURTH AVENUE, NEW YORK

ԿՏԱԿՆԻԴ ՄԻ՝ ՅԵՏԱԶԳԷՔ

ՕՐԻՆԱԿ ԱՌՆԵՐ
ՅՈՅՆԵՐԵՆ ԵՒ...
ՀՐԵԱՆԵՐԵՆ.....

Այն բարեւէր սրցաւ հայերը որ կը փափաքին չիս մահու բարեգործական նպասակի մը բողոյ իրենց հարսուրիւնը կամ մէկ մասը, պէտք չէ որ օր յիսաձգեն այդ ձեւակերպութիւնը, քանզի մահը ամէն վայրկեան մ'եր դրան մօտ դարձնակալ կըստատէ : Անոնք մանաւանդ որ ընտանիք կամ ժողովուրդ չունին, անոնց բնա՛ւ ներքին չէ առանց կտակի մ'նալ : Պանդուխտին եւ նամբարդիին համար եւս կտակը պայման է :

Հեռասեւ ու բարեւէր ազգայիններէն ոմանք Հ. Բ. Ը. Միութեան Վսեմ. Նախագահին անուան կը կտակեն, քանզի վստահ են թէ Կեդր. Ժողովը, հաւատարիմ իր հրատարակչին եւ գրատւոց Երզնումի, խղճմտօրէն եւ առանց շեղումի պիտի գործադրէ կտակին պայմանները եւ վայելչօրէն պիտի յանձնազնէ կտակակատարին յիշատակը, առանց ազդուելու արտաքին ազդակներէն՝ որ կը ձգտին ըստ էմաց շեղումներու մղել :

Հ. Բ. Ը. Միութեան կտակ ընել փափաքողները լաւ կ'ընեն փաստարանի միջոցաւ պատրաստել թաղով իրենց կտակը, իրենց գտնուած երկրին օրէնքներուն համաձայն : Պիւրութիւն չունեցողները կրնան զէր իրենց կամ ուրիշ մը ձեռագրով պատրաստել իրենց կտակը, եւ ստորագրել կամ խաչանիշել, վկաներու կողմէ եւս հաստատելով, եւ պիտի բողոյ տեղական կամ ազգային իշխանութեանց մօտ :

Կտակի է նաեւ կտակել, պայման դնելով որ երբ ժողովուրդ մնացած չէ, բողոյ ինչէր Հ. Բ. Ը. Միութեան պատկանի վերջնականապէս՝ այս կամ այն նպատակին համար : Կտակի է վերջապէս, եւ ասիկա ամէնէն ապահով ձեւն է, ի կենդանութեան նուիրել Հ. Բ. Ը. Միութեան, ցմահ եկամուտները իրեն վերադասելով եւ չիս մահու բարեհրատարակի մը յատկացնելով :

Առ այս դիմել Կեդր. Վարչ. Ժողովին կամ Տեղ. Մասնաժողովներուն :

ԼԱԹԱՔԻԱՅԻ ՀԱՅ ՏԱՐԱԳՐԵԱԼՆԵՐԸ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՆՊԱՍՏԵՐԸ 10 ԱՄՍՈՒԱՆ ՄԻՋՈՑԻՆ

(ԳԵԿՏԵՄԲԵՐ 1918 — ՅՈՒՆԻՍ 1919)

	Ե. Ո.
ԲՐԸ - ՍԱՅԻՏԻ ՈՐԲԱՆՈՑ - ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ	4582
» « ՄԻՈՒԹԵԱՆ » ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ	2243
» ԱՅՐԻԱՆՈՑ - ԱՇԽԱՏԱՆՈՅԻՆ	196
ԳԱՀԻՐԷԻ ՏԻԿՆԱՆՑ ԿԵԳՐ. ՀԱՆԳԵՐՁԱՐԱՆԻՆ	11495
ՏԷՕՐԹ - ԵՕԼԻ « ԲԷԼԷԿԵԱՆ » ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ (վերաբացուած)	1478
ԳԱՄԱՍԿՈՍԻ տարագրեալներուն, զաղբակներուն եւ սրբերուն	1725
ՀԱԼԷՊԻ	3417
ՄԵՐՍԻՆ - ԱՏԱՆԱՅԻ	4185
ՏԷՐԱՅԻ	800
ԻՍԿԷՆՏԵՐՈՒՆԻ	400
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ	200
ՄԱԼԱԹԻԱՅԻ	100
ՀԱՅՅԱՅԻ. ԱՔԻԱՅԻ ԵՒ ՏԻՊԵՐԻԱՅԻ	206
ՍՈՒՐԻՈՑ ՆՊԱՍՏԻ ԵԳԻՊՏԱՀԱՅ ՊԱՏՈՒՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ձեռամբ	1000
ՀԱՃԸՆԻ ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ (զեռակազմ)	300
ՋԷՅՅՈՒՆԻ ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ (ներգաղթին առթիւ)	500
ԿԵՍԱՐԻՈՑ աղբիներուն եւ սրբերուն	300
ԳԱՀԻՐԷԻ վերջին աղետալներուն	257
ՄԱՍՆԱՒՈՐՆԵՐՈՒ աննստական նպատակներ	668
ՉԱՆԱՉԱՆ նպատակներ	1109

ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ ԸՆԴՀ. ՆՊԱՍՏԵՐՈՒ [ՍԵՊՏ. 1918 — ՅՈՒՆԻՍ 1919] ԵԳ. ՈՍԿԻ 35161

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՏԻՕՐԹ-ԵՕԼԻ ԲԷԼԷԿԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԻԿԱՆ 1912
ԵՒ ԿԱՌՈՒՑՈՒՆԵՑԱԻ ՄԻ-
ՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԵՐԱՐ ԱՆ-
ԴԱՄ ՏԻԳՐԱՆ ԵՒՆԵ ԳԷ-
ԼԷԿԵԱՆԻ ԾԱԽԿՈՎ :
ՈՒՆԷՐ 100 Ի ԶԱՓ ՈՐ-
ԲԵՐՈՒ ՈՐՈՆՑ ԿԸ ՏՐԱՆՔ
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԿԵՐՈՒ-
ԹԻՆԵ ՄԸ : 1915 ԵՆ.
ԹՈՒՐԿ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒ-
ԹԻՆԸ ԳՐԱԼԵՑ ՈՐԲԱ-
ՆՈՑԸ ԵՒ ԱՔՍՈՐԵՑ
ԵՆՂՃ ՈՐԲԵՐԸ. ՈՐՈՆՑ.
ՄԸ ՇԱՏԵՐԸ ՆԱՀԱՏԱԿ-
ՈՒՆԵԱՆ . . . : ԱԶԱ-
ՏԱԳՐՈՒՄԻՆ ՎԵՐՁ, ՊՈՋ
ՄԸ ԵՐ ՔՐԱՆՍՏԱԿԱՆ
ԶՈՐԱՆՈՑ ԾԱՌԱՅԵՑ :
ՎԵՐՁԵՐՍ. ՎԵՐԱՔԱՅ-
ՈՒՆԵԱՆ 200 ՈՐԲԵՐԱՎ :

ԲԱՂԴԱՏԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿ
 Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԵԱՆ
 (1906 - 1918)

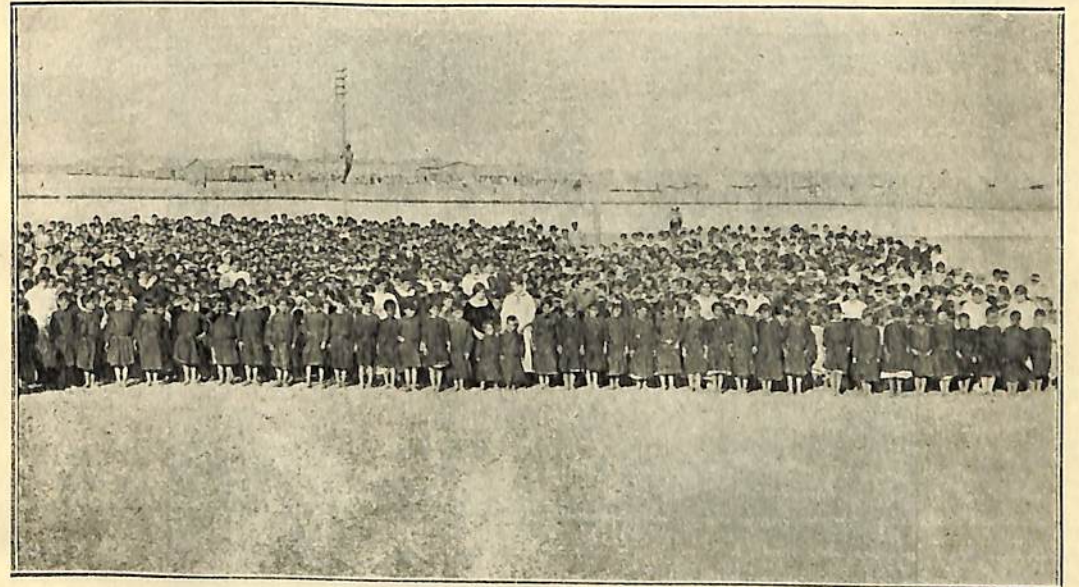
Տ Ա Ր Ի	ՀԻՄՆԱԿԱՆ	ՄԱՍՆԱԽՈՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	ՀԻՄՆԱԿԱՆ	ՄԱՍՆԱԽՈՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
	ԵԿԱՄՈՒՏԵՆ	ԵԿԱՄՈՒՏԵՆ	ԵԿԱՄՈՒՏԵՆ	ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
	ԵԳ. ՈՍԿԻ	ԵԳ. ՈՍԿԻ	ԵԳ. ՈՍԿԻ	ԵԳ. ՈՍԿԻ	ԵԳ. ՈՍԿԻ	ԵԳ. ՈՍԿԻ
1906-1910	22756	15862	38618	15109	5890	20999
1911	8942	1075	10017	4262	957	5219
1912	8215	6182	14397	2501	5386	7887
1913	10609	3161	13770	4311	2675	6986
1914	6466	2522	8988	1762	1914	3676
1915	4707	12787	17494	1063	393	1456
1916	5962	3277	9239	1726	1770	3496
1917	9239	4989	14228	4017	1714	5731
1918	8832	20092	28924	3230	689	3919
1906-1918	85728	69947	155675	37981	21388	59369

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ՈՐԲԱՆՈՑ - ՎԱՐԹԱՐԱՆԻՆ ՈՐԲՈՒՀԻՆԵՐԸ

ԲԱՂԴԱՏԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿ
 Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՀ. ՆՊԱՏՏՆԵՐՈՒ (1906-1918)

Տ Ա Ր Ի	ՀԻՄՆԱԿԱՆ	ՍՏԻՊՈՂԱԿ	ՆՈՒԻՐԱՏՈՒ	ՀԱՆԳԱՆԱ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
	ԵԿԱՄՈՒՏԵՆ	ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	ՈՒԹԻՆՆԵՐԷ	ԿՈՒԹԵԱՄՔ	ՀԱՄԱԳՈՒ
	ՆՊԱՏՏՆԵՐ	ՆՊԱՏՏՆԵՐ	ՆՊԱՏՏՆԵՐ	ՆՊԱՏՏՆԵՐ	ՄԱՐ
	ԵԳ. ՈՍԿԻ	ԵԳ. ՈՍԿԻ	ԵԳ. ՈՍԿԻ	ԵԳ. ՈՍԿԻ	ԵԳ. ՈՍԿԻ
1906-1910	5967,160	—	3722,289	6490,097	16179,546
1911	2851,270	—	350,204	—	3201,474
1912	3799,434	—	337,390	—	4136,824
1913	3247,054	—	192,440	380,579	3820,073
1914	830,451	1495,750	174,725	—	2500,926
1915	3153,583	200,000	566,962	10124,800	14045,345
1916	1758,773	292,500	2066,113	—	3824,886
1917	3870,086	—	2573,925	658,695	7395,206
1918	3170,610	200,—	15413,696	—	18784,306
1909-1918	28648,421	2188,250	25397,744	17654,171	73888,586

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ «ՍԻՍՈՒԱՆ»
 ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ԵՒ ՆԱԿԱՐԹԱՐԱՆԻ 2250 ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒ ԲԱՆԱԿԸ

ՄԵՐ ՈՐԲԵՐԸ

ՈՐԲԵՐ ՊԱՆԵԼՈՒ ԵՒ ՊԱՏՄՊԱՐԵԼՈՒ ՉԵՐ ԳԱՆՎԱՓԱՐԸ ՀԻՄՆԱԼԻ Է: ՀԱՅԳԱԿԱՆ ԴԱՏԻՆ ԱՄՐՈՂՋ ԱՊՈԳԱՆ ԱՅՍ ՈՐԲԵՐԷՆ ԿԱԽԵԱԼ Է: »

ԳՆԴԱՊԵՏ ՊՐԷՄՕՆ
ԿՈՒՆԿԱՅԻՆ ԸՆԳՂ. ՎԱՐՄԵՉ

Հ. Բ. Ը. Միութեան առաջին որբերուն անձնուէր մայրիկին՝ Տիկ. Վիքորիա Արցառուցի անդրանիկ կոչը, Երուսաղէմէն:—

Միօնի բարձունքէն կ'ուզղեմ ձեզ անդրանիկ եւ յոյժ անկեղծ ողջոյնս, աստուածային մեծ զոհարեութեան վկայ այդ լեռնէն՝ որ եղաւ նաեւ խորհրդանշանը ամէն յոյսերու:

Հայեր՝

Ձեր ամէնքին է որ այս կոչը կ'ուզղեմ: Ո՛վ որ ալ ըլլար, ու՛ր որ ալ ըլլար, մտիք ըրէք ինձի: Գործելու ժամը հնչած է: Մի խնայէք ձեր ջանքերը, ձեր սիրտը, ձեր դրամը:

Ձեռքերնիդ երկնցուցէք ամենքդ ալ եւ ձեր սիրտերով շրջանակ մը յօրինեցէք սա զոյգ մը բառերուն « ՄԵՐ ՈՐԲԵՐԸ »:

Ձեր փութկոտութեամբը եւ առատածեռութեամբը մեզի ի վիճակի դրէք զանոնք փրկելու, կարելի եղածին չափ մեծ թուով:

Ամէն կողմէ ծայր կուտան այս հէք որբերը, որոնք ո՛չ հայրիկ ունին, ո՛չ մայրիկ, ո՛չ պաշտպան, ո՛չ տանիր, այլ միայն հաւաստի ձեռ վրայ . . . : Կարծես ծոփու մակընթացութիւնն է որ կը մօտենայ եւ առաջին ափքները արդէն իսկ մեր սարերուն կը բաղկին: Անոնք ամէն կողմէ իրենց ձեռքերը մեզի կ'երկարեն եւ մեր օգնութիւնը կը հայցեն՝ յանուն այն դիւցազնական հաստատամտութեան որով իրենց ծնողները տառապեցան եւ մեռան Հայաստանի Պատիւին, Անունին եւ Եկեղեցիին համար:

ՀԱՒՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԻՆ ՄԷՋ ՎԵՐՋԻՆ ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԱԾՆԵՐԸ
(ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ԵՍՊՆԵՂԲԱՅՐԵԱՆ ԱՐՇԱԻԱԽՈՒՄԲԻՆ ԿՈՂՄԷ)

ԻՒՐԱՔԱՆՁԻՒՐ ՈՐԲԻ ՊԱՇՏՊԱՆԻՆ ՅԱՆՋՆՈՒԱԾ ՎԻՃԱԿԱՅՈՅՑ - ՎԿԱՅԱԳՐԻ ՊԱՏՃԵՐԸ

ՈՐԲԱՆՈՑ
ՀԱՅՍ. ԲԱՐԵԳ. ԸՆԳՂ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՈՐԲԱՆ ԱՆՈՒՆԸ *Ձանույն Ձանյոյբան* ԲԻՒՐ **56**
ՉԱՇՏՊԱՆԻՆ ԱՆՈՒՆԸ *Տիար Գ. Տիպուշ* ՏԵՂ. *Նիւ Եօրթ*

ՊՐԲԱՆ ՎԻՃԱԿԱՅՈՅՑԸ

ՀԱՅՐԸ *Յորսու Ձանյոյբան*
ՄԱՅՐԸ *Յոյակոբ* " "
ԲԱՎԱՅՐԸ *Կիւր - Տաղ*
ՄՅՈՒՐԱՎԱՅՐԸ *Պազրաք*
ՏԱՐԻՑ *14*
ՏՄ. *Եւրոպա եւ Տարս միասն Թիւրքի-Կիւրի մէջ*
Սիբանայ Չնպատեալ է 1918 Յիւլի-20 ր:

ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՈՐԲԱՆԱՍ ՅԱՆՋԱՆՈՒՍԻ
ԱՏԵՆԱՅՊԻՐ ԱՏԵՆԱՊԵՏ

Հանդիս. 20 Յուլի 1919
Սիբի Արքայապետ Յոնէ Մուսաթ

Կոչ մը որ ամէն հայրուն սիրտին կը խօսի

Միշտի հայրենակիցներ. Անձկանօք եւ տիրեղէս կ'ապասեմ մօտաւոր ծագմանը Ազատական Արեւիկ, որուն կենսաւոյ ճառագայթներուն ճակ պիտի վերածնի պատմական Հայաստանը իր բովանդակ փառքին մէջ վեհապանձ, եւ դիւցազն Հայ Յեղը իր անխնձեղէն պիտի յառնէ շարձապետը եւ ազատ:

Այս է մեր ազգային հաւաստի հարազատ եւ անմեռ:

Եւ այս հաւաստի ապրեցնող ոյժն է որուն ճակ տրկած են մեր գեղային կամքը, փրկելու համար ցուաճանց մեր ազգին կորիւնները — ծնողազուրկ մանուկները, այս՝ նուիրական այն նօթարները — զորս սարագիր մայրեր կ'սպիւնեցնէին իրենց ստապանի նմանութիւն վրայ: Որբեր, ո՛հ, այդ տնօք անհետնայ լուսած հազարաւոր անոնք պզտիկները, որոնք կ'ապրէին, սուրբ եւ սեռաւոր կ'ստատանէին մազապար ազատած՝ մայրական զուր կը հայցեն մեզմէ, սիրոյ եւ խանդապատանի կարօտը կը մաշին. — վերապի կ'ուզեն ըզմակար: Մեր անտեղիսայի պարտն է. եւ մեր վեհապետն առանձնաճանաչուածը, որ փրկեն այս որբերը. եւ ապրեցնեն զանոնք իրեն կորիկը վաղուան ազատագրուած Հայաստան:

Այս խոր գիտակցութեամբ եւ ցեղին ներքոյ բնագոյնը զինուած՝ Հ. Բ. Ը. Միութեան Ամերիկայի Վեդրոնական Որբարեւմ Մարմինը, Վեդրոնական Վարչութիւնէն իրեն տրուած իրաւասութեամբ, ներկայիս կոչ կ'ընէ բոլոր պատմական եւ արցաւ ազգայիններու, որ երկ կարելի է համարեն իրենց ազգանուէր ջանքերը եւ համագործակցին աւելի եւս արդիւնաւոր բնակելու մեր որբապատեցան սուրբ գործը:

Ան այս ջերմագին կը խնդրեն որ Տեղւոյ մէջ կազմակերպէ Հ. Բ. Ը. Միութեան Որբարեւմ Պարման Պարմանոյս հետ: Պիտի խնդրեն նաեւ որ անջատուէն արդէն գոյութիւն ունեցող Որբարեւմներ եւս ի նկատ տունը օրուան ստիպողական պահանջը՝ հասին ժամանակաւորապէս լծուի այս սուրբ գործին շարք, որ իրենց ալ ստիպ այնքան մօտիկ է եւ նուիրական:

ԳՆԸԱՊԵՏ ԱՏԵՆԱՊԵՏ
ՆԻՒ-ԵՕՐԲ ՏԻԿ. Զ. Մ. ԳԱՐԱԿԵՕԶԵԱՆ ՏԻԿ. Յ. Մ. ՅԱԿՈՐԵԱՆ

ՀԱՄԱ - ՀՈՄՍ ՇՐՋԱՆԻ ՈՐԲԵՐՈՒՆ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ ՕՍՄԱՆԻԷԻ ԿԱՅԱՐԱՆԸ

Հ. Բ. Բ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ - ՍԱՑԻՏԻ «ՄԻՍՈՒԱՆ» ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՓՈԲՐԻԿՆԵՐԸ

ՆՈՅՆ ՈՐԲԵՐՈՒՆ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ Հ. Բ. Բ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ «ԲԷԼԷԿԵԱՆ» ՈՐԲԱՆՈՅԸ

Հ. Բ. Բ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ «ՄԻՍՈՒԱՆ» ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՈՒՍՈՒՅԶԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԸ

ՊԱՏԻՈՅ ԷՋ ՄԸ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԵՂՈՒԱԶԱՆ ՏԻԿԻՆՆԵՐՈՒՆ

Հպարտութեամբ վեր կը հանենք այն ազգագուտ դերը զոր բազմաթիւ Հայունքներ կը կատարեն, անձնութեամբ ծառայելով Բարեգործականի վեճ նպատակին : Իր անխորական կազմին շնորհիւ, անոր դրօշին տակ գմայլելի եռանդով կը գործեն հայ իգական սեռի մեկէ աւելի փայլուն ներկայացուցիչները. ըլլայ կեդրոնի մէջ թէ այլուր : Ծառայութիւնները՝ զոր Միութեան համեստափայլ բարեկամութիւնները մատուցած են՝ անգնահատելի են, և առանց ջափազանցութեան կարելի է ըսել թէ՛ Հ. Բ. Ը. Միութեան յաջողութեան գերագոյն ազդակներն մին եղած է Հայունքներու սրտցաւ համակրանքը և նուիրումը անոր ձեռնարկութեանց : Երբ հանրային գործ մը կիններուն սիրտին կը տիրէ, անոր յաջողութիւնը ապահովուած կրնայ նկատուիլ :

Մասնաւոր յիշատակութեան արժանի են երկու ծաղկաբոյր փերակներ մեղուազան գործունէութեան, մին՝ Գանիրէի Հանդերձարանի Տիկնանց Կեդր. Յանձնախումբը և միւսը՝ Նիւ-Եորքի Տիկնանց Որբախնամ Կեդր. Յանձնախումբը, երկուքն ալ գլխաւոր սիւները Հ. Բ. Ը. Միութեան, որ պաշտելի անձնութիւններով լծուած են եղբայրական օգնութեան երկու կարեւորագոյն աշխատութեանց՝ Հանդերձեղէն և Որբախնամ :

Ամերիկայի մէջ բազմաթիւ Տեղ. Մասնաժողովներ երկսեռ են, ինչպէս՝ Նիւ-Եորք, Չիքագո, Նեշուէ, Թրենթըն, Ռեքս - Հոպքըն, Ֆրանքլին, Չրլսի, Տայնուպա, Ռիվըր, Սենթ-Լուիս : Սինկափուրի և Պարավիայի Տեղ. Մասնաժողովները բացարձակապէս կիներէ բաղկացած են : Հայկեաթի, Տորչեսթըրի, Ռեքլիքի և Օճագլըյի (Կիլիկիա) Օժանդակ Մասնաժողովներն ալ լոկ կիներէ կազմուած են :

Անկարելի է մեզի այս պատշաճ էջը փակել առանց յիշատակելու թէ՛ Միութեան կրթական և Որբախնամ Կեդր. Յանձնախումբին մէջ գործօն դեր մը կը կատարեն երկու կրթանուէր կին - շրջաններ, իսկ որբախնամ գործին նուիրուած են, յաջորդաբար. Տիկ. Վիքթորիա Արշարունի և Տիկ. Մարգարուհի Նետուրեան՝ որ դեռ կը շարունակէ իր մայրական խնամատարութիւնը ընծայել հարիւրաւոր որբերու, ամենուն գմայլանքին մէջէն, և զոր Ամեն. Զաւեն Պատրիարքը անձամբ ոսկի խաչով պատուած է տարագրութենէ վերադարձին :

Պատիւ՝ հայ իգական սեռին :

ՏԻԿ. ՄԱՔՐՈՒՀԻ ՆԵՏՈՒՐԵԱՆ
ԲՈՐ - ՍԱՅԻՏԻ ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ
Մ Ա Յ Ր Ի Կ Ը

ՍԱՄՍՐԷ ՎԱՐԴ. ՍԻՐՈՒՆԵԱՆ
ՏԵՏՈՒՉ ԲՈՐ - ՍԱՅԻՏԻ
ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ

ՏԻԿ. ՎԻՔՅՈՐԻԱ ԱՐՇԱՐՈՒՆԻ
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ
Մ Ա Յ Ր Ի Կ Ը

« ԶՄԵՐ Է ԵՒ ՀԱԶԱՐԱԽՈՐ ԱՂԵՏԵԱԼՆԵՐ, ՄԵՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԸ, ՄԵՐ ՔՈՅՐԵՐԸ, ԾԵՐԵՐ ՈՒ ՀԻՒԱՆԴՆԵՐ, ՀԱՐՍԵՐ ԵՒ ՈՐԲԵՐ, ՄԵՐԿ ԵՆ, ԳԸՐԵԹԷ ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՄԵՐԿ ... : ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԶԳԱՑՈՒՄԸ ԵՒ ԱԶԳԻՆ ՊԱՏԻՈՅ ԿԸ ՊԱՀԱՆՁԵՆ ՈՐ ԱՆՈՆՔ ՀԱԳՈՒԵԹՆԵՆՔ : »

ՏԻԿ. ԱՌԱՔԵԼ ՊԷՅ ՆՈՒՊԱՐ

ՄԵՐԿԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ...

Քաղուածք Հանդերձարանի Տիկնանց Կեդր. Յանձնախումբի վերջին կոչէն

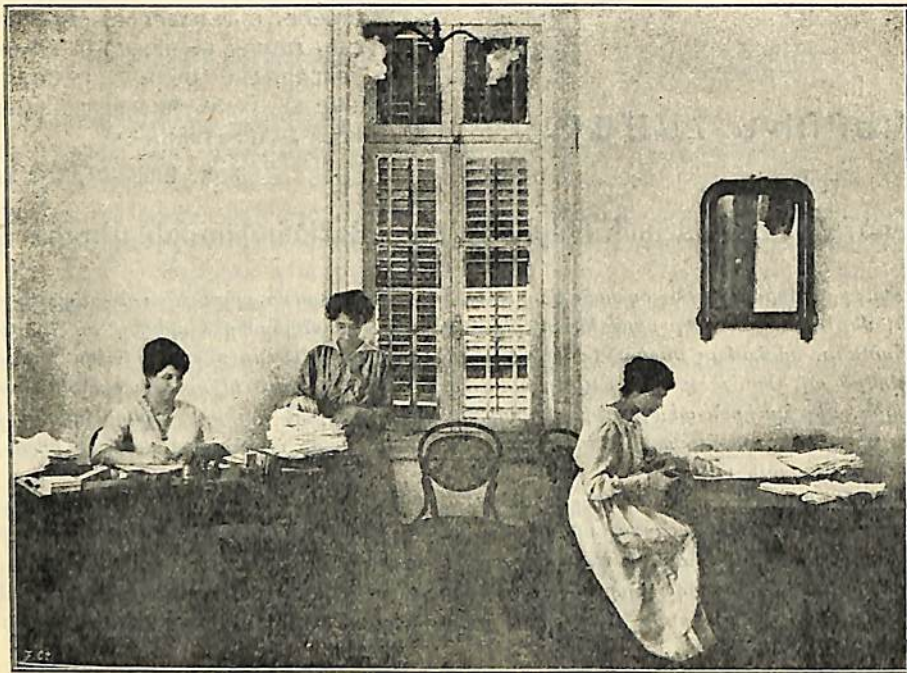
« . . . Թուրքին Տիրաններէն սղջամբ Տողոպրած մեր հազարաւոր քոյրերն ու եղբայրները, պաղատագին, մեր օգնութեան կը սպասեն. պէտք է որ առատ հանդերձեղէն դրկենք, ամէն օր հակեր Տարբայ հաններ, անհամար մերկութիւններ ծածկելու համար : Անոնց մէջ բազմաթիւ որբեր կան : Արդէն ամէնքն ալ՝ չորս տարուան անլուր տառապանքներէն յոգնած և ուժասպառ՝ մեր շունչին, մեր ժպիտին, մեր նուէրին պէտք ունին : Պիտի թողու՞նք, սիրելի քոյրեր, սիրելի եղբայրներ, որ մենէ բայց մը անդին, անոնք փճանան, անոնք, որոնցմով վաղը ազատ Հայաստանը պիտի կազմուի : Անկարելի է այդ բանը :

Վերջին Տիգ մը ուրեմն : Օգնեցէք մեզի, որպէսզի Հ. Բ. Ը. Միութեան Կեդր. Հանդերձարանը կարենայ անսրտունջ պատասխանել իրեն ուղղուած կոչերուն. օգնեցէք մեզի, որպէսզի բոլոր մերկերը կարենանք անմիջապէս հագուեցնել : Մեր ձեռնարկին յաջողութիւնը ձեռնէ կախեալ է :

Ուստի և մեր ամբողջ յոյսը կը դնենք Եգիպտոսի և Արտասահմանի սրտցաւ Հայութեան վրայ և անձկանքով կը սպասենք մեր ներկայ թախանձագին կոչին զրական պատասխանին : »

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՆԻ ՏԻԿՆԱՆՑ ԿԵՐ. ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՆՁՆՈՒԻՐ ՏԻԿԻՆՆԵՐԸ
ԿԵԴՐ. ՀԱՆԳԵՐՁԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ ԿՊԱՇԱՍԻՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԳԵՐՁԱՐԱՆԻ ՏԻԿԱՆՅ ԿԵԴՐ. ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻԻ ԿԱԶՄԸ

ՏԻԿԻՆ ՆԵՒՋԻԳ ԱՌԱՔԵԼ ՊԷՑ ՆՈՒՊԱՐ, ԱՏԵՆԱՊԵՏ :

- » ՄԱՔՐՈՒՀԻ ՆԵՏՈՒՐԵԱՆ
- » Զ. ՄԻՀԱՆՕՅ
- » ՎԱՌԱ Վ. ՄԱԼԷՋԵԱՆ, ԱՏԵՆԱԳՊԻՐ :
- » Զ. ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ, ԳԱՆՁԱՊԵՏ :
- » Մ. ԱՆՏՕՆԵԱՆ, ՓՈՒ - ԳԱՆՁԱՊԵՏ :
- » Ա. ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ, ՄԹԵՐԱՊԵՏՈՒՀԻ :

ՏԻԿԱՑՔ Հ. ԳԱԼՃԵԱՆ, Վ. ԷՍԱՅԵԱՆ, Զ. ՍԻՆԱՆԵԱՆ, Օ. ՏԷՐՎԻՇԵԱՆ, ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ, Մ. ՇԱԼՃԵԱՆ, ՕՐԻՈՐԳՔ Հ. ԱՆԴՐԱՆԻԿԵԱՆ, Ի. ՕԳՈՍՏԻՆՈՍԵԱՆ, Զ. ՍԵԼԵԱՆ, ՎԻՐԺԻՆԻ ՄԱԼԷՋԵԱՆ՝ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆՆԵՐ :

Օր. է. ԽՏՐԵԱՆ, ՏՆՕՐԷՆ ԱՂԽԱՍԱՆՈՅԻ, և Տ. Ս. ՏԱՏԱՐ, ՏՆՕՐԷՆ ՄՔԵՐԱՆՈՅԻ :
Ծան.— Յանձնախումբին մօտ կազմուած է նաև Գևևան և Առաքելան Մասնախումբ մը :

ՀԱՍՑԷ = 68 RUE FAGALLAH, LE CAIRE.

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՐԲԵՐՈՒՆ ՈՒՂԵՐՁԸ

Իմ բոլոր ընկերներու և ընկերուհիներու կողմէն, մեր ամալբեջի հանդէսին առթիւ, կուգամ սա քանի մը խօսքերը թոթովել սրտովին :

Մենք ամենքս ալ կը ճանչնանք այն բարեգութ ձեռքը որ զմեզ համախմբած է այսօր այս հովանիին ներքեւ, ուր միտքը կը լուսաւորուի հայրենի գաղափարով և հոգին իր թռիչքը կ'առնէ դէպի բարձունքներն իտէպին : Մենք հոս ամէնքս ալ կը շնչենք եղբայրական այն վճիտ մթնոլորտը որուն մէջ մեր խամբած երազներն և յոյսերը կը վերընծիւղին և գեղադալար պատկերներ կը յօրինեն ոճիրէն զարնուած մեր դեռատի ճակատներուն շուրջ :

Մենք հպարտութիւնն ունինք այսօր մեր ահուելի տանջանքին, որով անգամ մըն ալ վերածընանք Ազգին և Հայրենիքին համար :

Մենք մինչև հիմայ ջանացինք, շնորհիւ մեր վրայ հսկող Բարեգործական Միութեան խնամքներուն, ըլլալ ցեղին առոյգ զաւակները որոնք մահուան սարսափներէն ուրիշ բան մը չունին հիմայ իրենց հոգիին մէջ թարուն, եթէ ոչ յիշատակը աստուածային բարութեան որ հրեշտակի մը պէս իր լայն թեւերուն տակ առաւ ու ծածկեց մեր աղբխարշ այլ խոստմնալից որբութիւնը :

Մենք աշխատեցանք ի դերեւ չի հանել մեր դաստիարակութեան ջամբուած ամէն խնամք և հոգածութիւն, և այսօր երբ ինձի կը տրուի արտայայտել իմ և բոլոր ընկերներու զգացումները, հպարտօրէն և ճակատաբաց անդրժեղի խոստումը կ'ընեմ ապագային :

Հայրենիքին աւերակներուն վրայ պիտի բարձրանայ մեր կեանքին անվկանդ կոթողը ու մեր ոտքին տակ, լեցէ՛ք, արդէն իսկ, արոփիւնը բաջայաղթ՝ սերունդներու ծառացումին :

Ի զուր պիտի չանցնի երբեք մեր ուսուցիչներուն և ուսուցչուհիներուն նուիրական գործը, և լոյսի ամէն կայծ մեր մտքին մէջ արշալոյս մը պիտի ըլլայ :

Կեցցէ՛ Հ. Բ. Ը. Միութիւնը :

Եւ կեցցէ՛ Հայրենիքը որուն կարմիր և յաղթապանծ դրօշին տակ այսօր կ'ուխտենք մեծնալ իբրև Հայկի ու Վահագնի կորիւններ :

ՍԱՆՈՒՆՔ ԵՒ ՍԱՆՈՒՀԻՔ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ - ՍԱՅԻՏԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԻ ՈՐԲԱՆՈՅԻ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՐԲԵՐՈՒՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԾ ԿԵՆԴԱՆԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐԸ

ԱՄԵՆՈՐԻ ԱՌԹԻԻ

ՅԱԻ՛Տ ՈՂԲԱՑԵԱԼ ՎՍԵՄ ԵԱԳՈՒՊ ԱՐԹԻՆ ՓԱՇԱՅԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ՍՆԱՐԷՆ
Վ.ԵՐՋԻՆ ԵՕՍԻԸ

«... Նոր տարուան սեմին վրայ, Հայուիեան ազատագրումի այս նախընթացին, Հ. Բ. Ը. Մի-
ուծեան անձնիւր մէկ անդամին սէրն ու ողջոյնը Սո՛ղ երթայ մերազատուած մեր եղբարախա
հայրենակիցներուն, որ Միջագետքէն մինչև Գաղեստին եւ Սուրիա, իրենց թշուառութեան տխուր
պատկերը մեզի կը ներկայացնեն. իբրև Տառապանքի ամէնէն սարսազողեցիկ համայնապատկերը
գոր մարդկութիւնը երբե՛ք երեւակայած ըլլայ... »

Անձնց ուրեմն մեր ամբողջ սէրը, անո՛նց մեր ժպտն ու համբոյրը :

Հ. Բ. Ը. Միութիւնը, իր բոլոր շարքերովը, զինակիրներ Հայ Բարեգործութեան բանակին,
ահա՛ եղբայրական Օգնութեան եւ Հայրենիքի Վերաշինութեան նուիրական գործին կը լծուի, ան-
վերապահ եւ անմագոհ նուիրումով, բանզի Պարտականութեան եւ Զոհողութեան վճռական ժամը
արդէն հնչած է: ամէն սրտցաւ Հայու համար. բայց մանաւանդ մեր սիրելի Միութեան ամէն մէկ
ուխտադիր Անդամին համար: »

Գահիրէ, 31 Դեկտ. 1918

ԵԱԳՈՒՊ ԱՐԹԻՆ ՓԱՇԱ

ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԱԾ ՏԱՐԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԿԱՐԱՒԱՆ ՄԻ ՍԱԼԹԷՆ ԴԷՊԻ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Օ Գ Ն Ե Ց Է Ք

« ՏԵԼԷՔ, ՍԻՐՏՈՎ, ԳԱՆ ԹԷ ԶԵՈՒՊՎ : »
Վ. Մ.

ՕԳՆԵՑԷՔ Հ. Բ. Ը. Միութեան, եթէ կը սիրէ՛ք ձեր անեակ Հայ-
րենիքը ու ձեր թուառ Հայրենակիցները:

ՕԳՆԵՑԷՔ Միութեան Կեդր. Հանդերձարանին, որ հազարաւոր սա-
րագրեալներու եւ որբերու բոլորովին նոր հանդերձեղէն պատրաստելու
եւ հասցնելու ծանր բեռը ստանձնած է:

ՕԳՆԵՑԷՔ Միութեան Ուրբանոց-Վարժարաններուն (Բոր-Սայիս,
Տէօրք-Եօլ, Դամասկոս եւ Հանրն), ուր բազմաթիւ որբեր կը պատրաս-
տուին եւ կը դաստիարակուին, որպէսզի ուրիշ որբեր եւս կարենանք
ընդունիլ Հ. Բ. Ը. Միութեան պատշաճութեան տակ:

ՕԳՆԵՑԷՔ Միութեան Բոր-Սայիսի « Սիսուան » Վարժարանին, ուր
չուրջ 2250 երկուտ տղաք ուսում կ'առնեն եւ տնտեսական դաստիարակու-
թեամբ կը կրթուին:

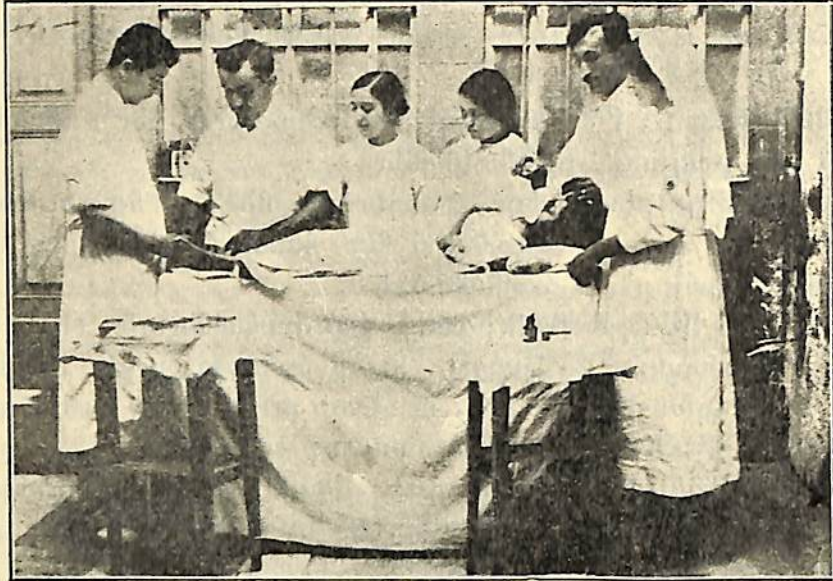
ՕԳՆԵՑԷՔ Միութեան Մերսինի եւ Դամասկոսի Հիւանդանոցներուն
(Դեղարանով եւ Դարմանասունով), ուր անհամար գաղթականներ եւ
սարագրեալներ կը դարմանուին եւ կը բուժուին:

ՕԳՆԵՑԷՔ Հ. Բ. Ը. Միութեան Գործատուներուն, Աւստրալիացիներ-
ուն, Ալբանացիներուն, եւ այլ ազգոցու ձեռնարկութիւններուն, որոնց
տնտեսական հազարաւոր այրիներ եւ աղէտեալներ կ'աւելանան ու կ'ապրին:

ՕԳՆԵՑԷՔ Հ. Բ. Ը. Միութեան, ձեր յարմար դասած ձեռով, բայց
ձեր կրցածէն անելի, որպէսզի, մեր աչիքն առջեւ, անօրութեան, մե-
կութեան եւ հիւանդութեան գոհ չերթան առո՞ք որ կրցան հողապիլ ի-
րենց դահիճներուն նիւաններէն:

ՕԳՆԵՑԷՔ անսիրտապէս, եւ առաստաններէն, առանց դանդաղե-
լու, առանց սակարկելու. քանզի ո՛րքան ալ շատ տաք, եթէ տաք իսկ
ձեր բոլոր ունեցածը, նորէն քիչ է եւ կրկին շա՛տ բարեբախտ է՛ք բաղ-
դատելով ձեզ Հայութեան նահատակներուն եւ աղէտեալներուն հետ, որոնց
սովասանց բեկորներով է որ ազատ ու միացեալ Հայաստանը պիտի
կազմուի:

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ
ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՋՐԻ ԴԵՂԱՐԱՆԸ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐ. ԺՈՂՈՎԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ԳՆԴԱՊԵՏ ՌՕՄԷՕՆ
Կ'ԸՆԴՈՒՆԻՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԻՆ ՄԷՋ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԸ
(ՍԱՍԲԲԸ ՎԱՐԴ. ՍԻՐՈՒՆԵԱՆ ԵՒ ՏԻԿ. ՍԱՔՐՈՒՅԻ ՆԵՏՈՒՐԵԱՆ)

« ԱԶԱՅՑԵԼՈՎ Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՄԱՌ-ԱՅՈՒՄ ԵՆՔ ՄԱՅՐ-ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ »
ԳԵՈՐԳ ԱՐԳԱՐ

« Լաւագոյն գործերը զովել, կը նշանակէ կասկածանքի մշուշներու մէջ պարուրել. այս եր-
« կիւղածութեամբ չեն զովեր Զ. Բ. Ը. Միութեան Բօր-Սայիտի Որբանոցը : Բայց երէ նոզիս
« մէջ խորան մը կայ նուիրական յուշերու և յիշատակներու, այդ սրբութեանց վսեմագոյնն և
« Բօր-Սայիտի Որբանոցին յիշատակը, ի տրիտուր օրնաձիբ շնորհակալութիւն : »

ՍԱՀԱԿ Բ., ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԿԻՂԻԿՈՅ

* * *

« Երէ Բարեգործականը պատերազմեն առաջուան իր ուրամեայ գոյութեան միջոցին ոչինչ
ըրած չ'ըլլար յօգուտ Ազգին, միայն պատերազմեն վերջ եզիպտոսի մէջ իր կազմակերպած « Միս-
ուան » ուլը, « Որբանոց » ուլը, « Այրիանոց » ուլը, « Արնետանոց » ուլը և « Հանդերձարան » ուլը արժանի պիտի
ըլլար արդէն Ազգին երախտագիտութեանը :

Բայց այս հինգ նաստատութիւնները, որոնք անոր բազմամեայ մեքենականութեան քանի
մը կտորներն են միայն, աւելնալով իրաւամբ գնահատուած իր նախկին գեղեցիկ արդիւնքներուն
վրայ, իր անուան ու կոչումին բովանդակ մեծութեան՝ նայրենիքի վերաշինութեան իր նուիրական ուխ-
տին բուն ճամբուն վրայ կ'տանին այսօր զինքը :

Անոնք որ տեսած են « Միսուան » ք. Բօր-Սայիտի աւագուտքին մէջ ծաղկած այս բանաւոր
Ովասիքը, ուր չորս տարուան միջոցին՝ կիլիկեցի 2000 քաջորդիներ իրապէս ազգային կրթութիւն
մ'ստացան :

Անոնք որ այցելած են « Որբանոց » ք, Միսուանի այս տխրանոյշ Դոյրը, ուր Պաղեստինի, Սու-
րիոյ և Միջագետքի հեռաւոր անկիւններէն հաւաքուած աւելի քան 400 ծնողագուրկ մանուկներ իրենց
գերագոյն ծնողքին՝ Ազգին գորովանքովը տաքցան :

Անոնք որ մտած են ներս Որբանոցի կուշտին մայրօրէն նկող « Այրիանոց » ի բաղձալից վը-
րանաշարքէն, որոնց մէջ նարիւրեակ մը մանկամարդ սգաւոր հայուհիներ իրենց արժանի միտքաբար-
բիւնը կ'ընդունին :

Անոնք որ մտեն անցած են միւնոյն սանձան-
ներուն մէջ կանգնած երբեմնի « Արնետանոց » տաղա-
ւարներուն, որոնց մէջ մուրճն ու աղոցը՝ կռանն ու կը-
կոցը աշխատանքին կրգը կը բնդացնէին օրն ի բուն :

Եւ անոնք որ վերջապէս գիտակ են հոս՝ մեր աջ-
քին տակ՝ « Հանդերձարան » ի անտերևեր յուրեան մէջ
կատարուող այն ժիրամիր տքնութեան, որով ազ-
նիւ եզիպտոսայուհիներ ըրին իրենց բոլոր կարելին՝
նագուեցնելու նամար բնաշխարհի և տարաշխարհի ի-
րենց դժբախտ ազգակիցներու մերկութիւնը, անոնք ա-
մենքն, այո՛, չեն կրնար իրենց սրտին խորքէն չ'օրճնել
խմատուն նայրենասիրութեան նոյն բարձր ոգին որ կազ-
մեց ու կազմակերպեց Բարեգործականը, ու « ձեռն ի
ձեռն » միութեան նշանակովը նուիրական իր դրօշը, ո-
րուն 14 տարիներէ ի վեր նամակրանքով նայեցաւ Ազգն
ամբողջ : »

ԹՈՐԳՈՍ ԵՊԻՍԿ. ԳՈՒՇԱԿԵԱՆ

***

« Նահատակ ցեղի մը ավագայ յոյսը կազմող,
ազգին սաներուն ապաստանարանը եղող Բօր-Սայիտի
Զ. Բ. Ը. Միութեան Որբանոցին կազմութիւնն ու կա-
նոնաւորութիւնը մեծագոյն տիրութեանքն է տառապա-
կոծ և վշտակիր նոզիներու : »

ԳԻՒՏ ԵՊԻՍԿ. ՄԻՆԹԱՐԵԱՆ

***

« . . . Կը վկայեմ անաչառ. խոստովանութեամբ որ եզիպտոսի հայութեան Զ. Բ. Ը. Միութիւնն
սքանչելի ընտրութիւն մը ըրած է, հայոց գաղթավայրին « Միսուան » երկսեռ վարժարաններով շուրջ
2300 ուսանողներու, որոնց ուսման ու կրթութեան հոգն ստանձնած են 60—70 բարեբարոյ երկսեռ.
ուսուցիչներ և քանաններ, որք միմեանց հետ ներդաշնակ կը ջանան ազգին մնացորդին երկսեռ.
մանկան այնպէս մը դաստիարակել տոնմային և հոգեկան կրթութեամբ, որ լինին ճշմարիտ հայեր ու
իսկապէս քրիստոնեաներ : »

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

***

« Իբրև Ամերիկացի կամ Գանատացի, չեմ կրնար հաւատալ, որ ռեւե ազգասեր Զայ Զ. Բ. Ը.
Միութեան անդամ եղած ըլլայ, և երէ եւ եպիսկոպոս մը ըլլայի, այս բնմեն կոչ պիտի ընէի ձեզ,
որ երէ ձեր մէջ կան անդամ չեղողներ, անդամ գրուին անմիջապէս, վասնզի Բարեգործականին զերը
շատ մեծ է որբախնամ գործին մէջ : »

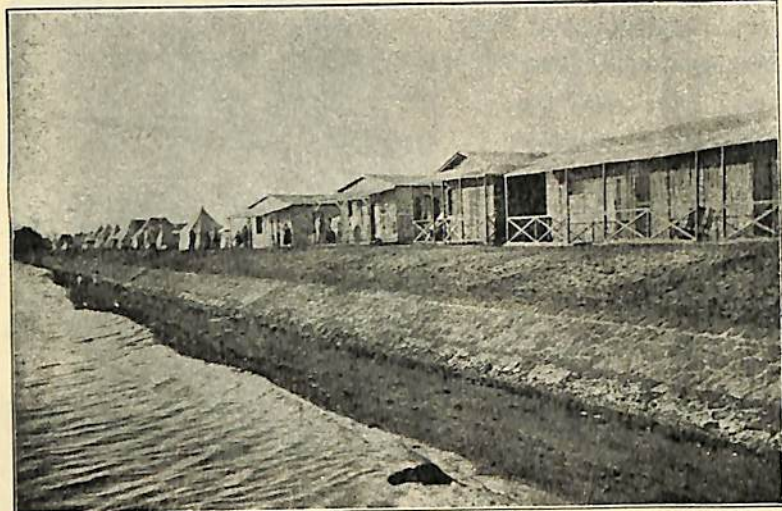
ՏՕԲԹ. ՄԷՔԱՂԸՄ

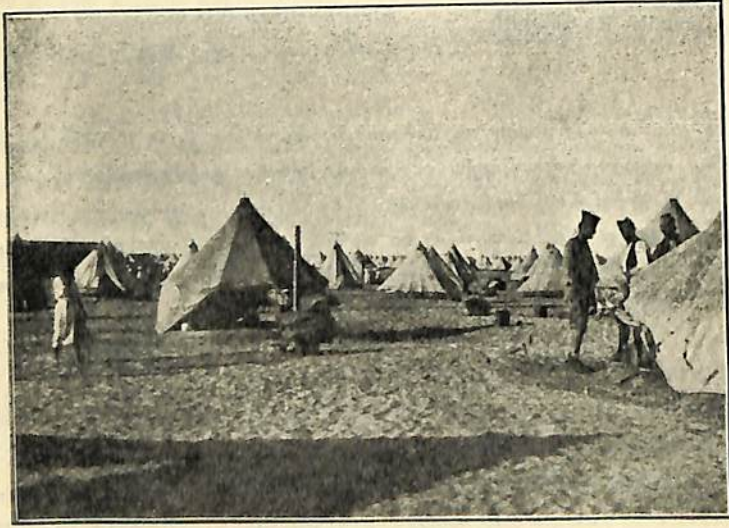
ԳԵՐ. ԹՈՐԳՈՍ ԵՊԻՍԿ. ԳՈՒՇԱԿԵԱՆ
Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊՍԱԽՈՅ ԱՆԴԱՄ
(ԶՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՊՍԱՌԻՐԱԿ)
ՆԱԽԱԳԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՈՐԲԱՆՈՍԱՄ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱՌԻՄՔԻ

« Զայկ. Բարեգ. Միութեան Բօր - Սայիտի Որբանոց ու Այրիանոցը, զոր այս վրանաբաղաբին այնքան ուրիշ հանրօգուտ բաժիններուն վրայ աւելցած տեսնելու անակնկալ հաճոյքն ունեցայ, պարզ « Բարեգործական » հաստատութենէ մը աւելի, ազգային « Փրկագործական » կենտրոնակ ձեռնարկ մըն է : Մեծ ուրախութեամբ ականատես եղայ այն հոգածու եռանդին որով փարած են շայս գործին՝ հաստատութեան վարչութիւնը և պաշտօնեւորիւնը, Ս. Առաջնորդ Հօր նախագահութեանտակ : Զայրենի

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՒՍՈՒՑԻԶՆԵՐՈՒՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐԸ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԻ ԶՐԱՆՑՔԻՆ ԵՋԵՐԲԸ

ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԻՆ ՎՐԱՆԱԲԱՂԱԲԸ (Տեղակայ Զայկ. Լեզնոնի)

քի բուրաստաններն իլուած այդ ծաղիկները այս տարաշխարհիկ ջերմոցին մէջ պահպանուած և խրնամուած՝ մօտաւոր օր մը հայրենի դաշտերն ու հովիտները գեղազարդելու պիտի ծառայեն : »

Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

***

« Յեղ մը կ'ապրի, երբ իր նորագոյն սերունդը կ'աճի կը բարգաւաճի, և առ այս Հ. Բ. Ը. Միութեան Բօր - Սայիտի Զայկական Բեմերին մէջ հաստատուած Որբանոցը իր առոյգ և առիւծադէմ սաներով մեծապէս յուսադրիչ տպաւորութիւն մը կը բոլու ամեն ուշադիր այցելուի վրայ : Մեծապէս գնահատելով Հ. Բ. Ը. Միութեան այս յոյժ գովելի ձեռնարկը, կը մեկնիմ քաղցր տպաւորութիւններ հետս տանելով դէպի Մանչեսթըր : »

Ա. Ն. ՕՏԱՊԱՏԵԱՆ

***

« Ուրեմն հայ կամաւորին բրած գոնողութիւններն չեն եղեր զո՛ւր . . . : »

Ժ. ՇԻՇՄԱՆԵԱՆ (Տեղակայ Զայկ. Լեզնոնի)

ԱԶԱՏԱՐԱՐ ԽԱԶԸ

ՃԷՊԷԼ-ՄՈՒՍԱՑԻ ԴԻԻՑԱԶՆԵՐՈՒՆ ԱԶԱՏԱՐԱՐ ԽԱԶԸ (Բօր-Սայիտի գաղթական մէջ տօնական օր մը)

Սուէիոյ Եօզուճ-Օլուճ. Գեղաւսի, Զանի-Զապիպի, Պիքիաս, Եսքըր-Պէկ և Վազըճ գիւղերու հայ ժողովրդեան մէկ կարևոր մասը Մուսա լեռն ապաստանելով, 50 օր յաջողած են զխնդրել վայրագ յարձակումներու և արիարար հողաբիւր ընդհանուր կոտորածէն : Շնորհիւ իրենց ազատար եռային, զոր լեռնէն ցուցադրած են, Շրմաստեան հաւատարմիչը անոց օգնութեան հասած է և երեք զրահաւորներ այդ կերպով, բխով 1270, մեծ մասամբ կին և սղոյ Բօր-Սայիտ փոխադրած են : Զոյ, այդ հայկական գաղթականներն մէջ, այդ կերպով ցարդ վայելած են ազգային և պետական լայն ապագեականութիւն :

Պ Ա ՇՏ Օ Ն Ա Կ Ա Ն Կ Ա Ր Ի Բ Ե Ն Բ

(ՔԱՂՈՒԱԾՔ ԳԱՂԹԱԿԱՆԱՑ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԵՆ)

« Գերագանցապէս շնորհակալ եմ Զայկ. Բարեգ. Ընդհ. Միութեան կեդր. Ժողովի յարգոյ անդամներուն, որոնց պարտական եմ իրենց բանկազին գործակցութեան համար՝ գաղթականի գանազան բարեգործական ձեռնարկներուն կազմակերպութեամբը, և որոնց ջանքերուն և գոնողութեանց արդիւնքն է « Միտուան » վարժարանի ներկայ յաջողութիւնը, որուն մասնաւոր հաճոյքով վեր կը հանեմ անձուն յառաջդիմութիւնը : »

ՈՒ ՀՕՐԵՊԼԱՌԻԸՐ

(ԸՆԴՀ. ՔՆՆԻՉ ԳԱՂԹ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ)

***

« Ուրախ եմ ձեզի նաղորդելու որ տեսայ Տիկ. Էլվուտը, որ ինձի ըստ քե « Միտուան » վարժարանը այցելած և շատ հաճելի տպաւորութիւն կրած է, գաղթականին նեռանալէն ասդին վարժարանին վրայ մեծ բարեփոխումներ գտած ըլլալով : »

« Իմ մասին այ կ'օգտուիմ այս պատեմութեան յայտնելու համար քե՛ս սուղիւ վարժարանը մեծ յառաջդիմութիւն կրած է և տղաք կատարեալ կարգապահութիւն ցոյց կուտան : Անկեղծօրէն կը շնորհաւորեմ ձեր կատարած սքանչելի աշխատութեան համար : »

Է. ՀԼՅԿ

(ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԻ ՎԵՐԱՇՄԱՐԻՉ)

« Որբերը ֆիզիքապէս կատարեալ առողջութիւն կը վայելեն, լաւ կը սնանին և առոյգ կերպարանք ունին : Իրենց կեանքի պայմանները ես շատ լաւ եմ : »

ԳՆԳԱՊԵՏ ԷԼԿՈՒՏ

(ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ԶԻՆ. ՇՐԱՄԱՆԱՏԱՐ)

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ԱՅՐԻՒԱՆՈՅ-ԱՇԽԱՏԱՆՈՅԸ

ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ «ՍԻՍՈՒԱՆ» ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԲԱՐՁՐ. ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԽՄԲԱՆԿԱՐԸ

ԱՄԵՐԻԿԱՆԱՅԸ

Հ. Բ. Ը. Մ ի ո շ ք ե ա ն հ ա ն դ է պ

Թէև իրաւ է որ Միւթեան կեդրոնը եզրափակու է, ուր կը համադրուին զանազան ճիւղերու կողմէ ձեռք բերուած արդիւնքները եւ ուրիշ կը փոխադրուին բազմազան նպաստները յօգուտ Հայու-թեան տարաբախտ համայնքներուն, Ամերիկահայութիւնը սակայն սոյն մեծ ընկերակցութեան ջիղն է :

Խորին երախտագիտութեամբ միայն վեր կը հանենք զխտակից աշխատութեան եւ սրտցաւ անձնուիրութեան այն սրտապնդիչ օրինակը զոր մեր Ամերիկահայ հայրենակիցները դրապէս կուտան, Հ. Բ. Ը. Միւթեան շուրջ բոլորուելով եւ անոր եղբայրական դրօշին տակ գործակցելով, բանգի խորապէս համոզուած են թէ Մայր - Հայրենիքին մէջ Բարեգործականը կարևոր գործեր կատարած է եւ այսուհետեւ կոչուած է շատ աւելի մեծ դեր կատարել :

Մասնաւոր յիշատակութեան արժանի են գնահատելի ջանքերը Ամերիկայի Շրջակային Յանձնաժողովին, երէկ՝ ստենապետութեամբ Գեր. Բաբգէն Եպիսկ. Կիւլէսերեանի, որ Հ. Բ. Ը. Միւթեան անկեղծ հաւատացեալը եւ անխոնջ գործաւորը հանդիսացաւ, այսօր՝ Տօթ. Կ. Յ. Գալուստեանի, որ իր ուխտագիր ընկերներուն հետ կանգնած է հսկայ Հանգանակութեան մը զլուխը : Շատ բան պարտական ենք նաեւ Պատուոյ Անդամ Տ. Միմբան Գարակէօզեանի, որ, մասնաւորապէս պատերազմին բերմամբ, անվհատ վարեց ու դեռ կը վարէ Կեդր. Ժողովի Պատուիրակ - Գանձապետի յոգնալից պաշտօնը եւս : Իսկ Պատուոյ Անդամ Տ. Վ. Բիւրքճեան, իբրեւ Կեդր. Ժողովի Պատուիրակ - Բարտուղար, եւ Տ. Տ. Ա. Բիւրքճեան, իբրեւ Շրջակային Յանձնաժողովի Ընդհ. Բարտուղար, մինչև այսօր կը շարունակեն Հ. Բ. Ը. Միւթեան մատուցանել թանկագին ծառայութիւններ, վերջինը լարուած բոլորանուէր գործունէութեամբ մը՝ զոր գոհութեամբ կ'արձանագրենք :

Եւ որովհետեւ այլեւ հայ կիներ այրերէն վար պիտի չի մնայ հանրային գործերու մէջ, ուրախ ենք յայտարարելու թէ Ամերիկայի հայուհիները եւս աշխատութեան եւ զոհողութեան մեծ բաժին մը արամադրած են : Հազարաւոր գործօն անդամուհիներէ զատ, Հ. Բ. Ը. Միութիւնը ունի հոն հարիւրաւոր գործիչ եւ վարիչ անդամուհիներ եւս, եւ մանաւանդ Նիւ - Յօրքի Որբայնամ Տիկնանց Կեդր. Յանձնախումբը, իր բազմաթիւ ճիւղերով Ֆրէզնօ եւ այլ ուր, որուն ձեռնարկին կազմակերպութեան եւ յաջողութեան մեծապէս սատարած է Տեղ. Մասնաժողովի սրտոտ առենապետը՝ Տօթ. Յովհ. Գ. Էրկանեան : Ամերիկահայութեան ներկայ որբապաշտպան հսկայ ձեռնարկը Հ. Բ. Ը. Միութեան փառքի կոթողներէն մին է եւ պիտի մնայ :

Կը փակենք այս էջը գոչելով
Կեցցեն՝ Հ. Բ. Ը. Միւթեան Ամերիկաբնակ անդամները եւ աշխատաւորները :

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՐԲԵՐՈՒՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԾ ԿԵՆԴԱՆԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐԸ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿՅԱԿԱՆ Է. ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՐ

Ըստ ստորութեան, Հ. Բ. Ը. Միութեան Ամերիկայի Մասնաճիւղներու 7րդ-
կործրգակցական Համաժողովը գումարուած է, այս տարի Լօրէնսի մէջ, 30 և 31 Մա-
յիս 1919 ին, ատենապետութեամբ Բրօֆ. Մ. Յ. Անանիկեանի, և մասնակցութեամբ
72 պատգամաւորներու : Համաժողովը, կարեւոր խորհրդակցութիւններէ վերջ, Հ.
Բ. Ը. Միութեան բարդաւածման մասին կարգ մը զեղեցիկ որոշումներ կայացուցած է :

Կեդր. վարչ. Ժողովի ցկեանս Ատենապետ Վսեմ. Պօղոս Նուպար Փաշա Բարիզէն
հետեւեալ հեռագիրը ուղղած է Համաժողովին . —

« Հ. Բ. Ը. Միութեան Ամերիկայի շրջանակի տարեկան Խորհրդակցական ժողովը առիթ հա-
մարելով՝ իմ խորին շնորհակալութիւններս կը յայտնեմ բոլոր անդամներուն իրենց ազգանուր գոր-
ծունեութեան համար, զոր անոնք յայտ կը բերեն մեր Միութեան տարածման մէջ, և սրտանց կը
մտղեմ յաջողութիւն մեր ազգասիրական գործին որ մօտ ապագային կոչուած է զվատոր ազգակը
ըլլալ մեր հայրենիքի վերաշինութեան : »

* * *

Նոյնպէս, Կեդր. Ժողովը այլ առթիւ ուղղած է պաշտօնագիր մը ուրիշ կ'աբ-
տադրենք յետագայ հատուածը . —

« Պարտք կը սեպենք խոստովանիլ թէ Հ. Բ. Ը. Միութեան տարեգրութեանց մէջ այդ Համա-
ժողովները յոյժ կարեւոր տեղ մը կը գրաւեն, թէ՛ այն խղճամիտ տեղեկատուութեան պատճառա-
գոր Յանձնաժողովը ամեն տարի մանրամասնօրէն կը ներկայացնէ, թէ՛ այն իմաստուն խորհրդակ-
ցութեանց բերմամբ զոր պատգամաւորները զիտակցարար կը կատարեն, և թէ՛ այն արդիւնաւետ
գործունեութեան շնորհիւ զոր այդ Համաժողովները կը նախագծեն և որուն յաջող բերացքը կ'երաշ-
խաւորեն դրական կարգադրութիւններով : »

Ժողովս, ինչպէս նպարտութեամբ միշտ վեր հանած է Միութեան Ամերիկայեան բարեկամնե-
րուն անձնուիրութիւնը, այժմ եւս ողջունելով յառաջիկայ Համաժողովը, այս պատեն առիթն կ'օգտուի
իր ջերմ համակրութիւնը յայտնելու համար Շրջանակային Յանձնաժողովից և հանուր Տեղական Մասնա-
ժողովներուն, որոնց պատուական ներկայացուցիչները, տարակոյս չունինք, այս անգամ զերագոյն ցո-
նողութեանց կոչը պիտի գան հնչեցնել, որպէսզի Հ. Բ. Ը. Միութեան իւրաքանչիւր անդամ կամովին
զինուորագրուի եղբայրական օգնութեան և հայրենիքի վերաշինութեան նուիրական գործերուն, որոնց
այժմ մեծ բախով մը լծուած է մեր ընկերակցութիւնը : »

* * *

Խորհրդակցական Համաժողովը եւս իր շահեկան Որոշմագիրը կըսկսի յետագայ
ուղերձներով . —

« . . . Հ. Բ. Ը. Միութեան Ամերիկայի Շրջանակը՝ այս Պատգ. Ժողովին միջոցաւ իր խորին
երախտագիտութիւնը կը յայտնէ Ն. Վ. Պօղոս Նուպարի, Հայ Ազգ. Պատուիրակութեան մեծանուն
Նախագահին՝ այն բոլոր գործողութեանց և պատուական ծառայութեանց համար, զորս անխնջ կը մա-

տուցանէ ազգային դատին, և այսու կը ճրանանգէ Համաժողովիս դիւանը որ ըստ արժանոյն ժողո-
վիս զգացումները հաղորդէ Նորին Վսեմութեան՝ ջերմ մաղբանքներով :

Հ. Բ. Ը. Միութեան Կեդր. Ժողովին հաղորդել Համաժողովիս գնահատութիւնները՝ այն աջա-
լուրջ նսկողութեան և անմիջական ծառայութիւններուն համար, զոր ան մատուցած է, և կը շարու-
նակէ մատուցանել, ազգիս տարաբաղդներուն և անոր որբերուն, յայտնելով նոր նուիրում մը այն
մեծ գործին զոր ներկան և մերձաւոր ապագան կը դնեն Հ. Բ. Ը. Միութեան առջեւ :

Նոյնիմաստ արտայայտութիւն մը հաղորդել նաեւ Միութեանս արժանընտիր հիմնադիր Նախա-
գահին Վսեմ. Պօղոս Նուպարի : »

***

Գեր. Բարկէն Եպիսկ. Կիւլէտէրեան Համաժողովին առթիւ արտասանած իր բաց-
ման ճառը վերջացուցած է հետեւեալ խօսքերով . —

« Խանդավառութիւնք յաւագոյն ծառայութեան մը զիտակցութեամբ, զօտեպնդութիւնք յուրջ պար-
տականութեան մը պատասխանատուութեամբ, և աշխատինք այս ոգւով յաջողցնել Հ. Բ. Ը. Միութեան
հայրենասիրական ծրագիրներուն գործադրութիւնը Ազատ Հայաստանի վերաշինութեան գործին մէջ : »

ՓՐԿԵՑԷՔ ՀԱՅ ՈՐԲԵՐԸ, Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՎՃԱՐԵԼՈՎ ՏԱՐԵԿԱՆ 12 Ե. Ո. ԿԱՄ 60 ՏՈՒՐ :

ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՈՅ - ՀԱՅ ԱՆԴԱՄՆԵՐ ԶԸՆԴՈՒՆԻՐ,
ԲԱՅՑ ՕՏԱՐՆԵՐՈՒ ՆՈՒԷՐԸ ՍԻՐՈՎ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ :

ՏԷՐԱՅԻ ՏԱՐԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍՆԱԿԻ ԽՄԲԱՆԿԱՐԸ
(Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ ՑՈՐԵՆ ԵՒՆ. ԲԱՇԵՈՒՆԵԼՈՒ ԱՌԹՈՒ)

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐ. ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՆԻ

Հ Ա Շ ՈՒ Ե Կ Շ Ի Ռ Ը

(15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1917 — 30 ԱՊՐԻԼ 1919)

ՄՈՒՏԲ	ԵԳ. ՈՍԿԻ	ԵԼՔ	ԵԳ. ՈՍԿԻ
Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ վճարումներ	8341,703	ՀԱՆԴԵՐՁԵԴԵՆ՝ գնում, կարում	
ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՆՊԱՍԱՄԱՏՈՅՑԻ վարկը	799,945	և նուիրում (ըստ մերատնտրի)	13,401,465
ԳՐԱՄԱԿԱՆ ՆՈՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ	4589,270	ՅԱԽԲ՝ գոյք, վարձք, բռնակ, գոր-	
ՀԱՆԴԵՐՁԵԴԵՆ ՆՈՒՐԱՏՈՒՈՒ-		ծառայք, փոխադրութիւն, ևն.	1228,420
ԹԻՒՆՆԵՐ (փոխարժէք)	2753,685	ՍՆՏՈՒԿ՝ պատրաստ դրամ	1854,718
	<u>ե. Ո. 16484,603</u>		<u>ե. Ո. 16484,603</u>

ՀԱՋԱՐԱՒՈՐ ՄԵՐԿԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԿԵԴՐ. ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՆԷՆ ԿԱՐ ՈՒՋԵՑԷՔ ԿԱՄ ՁԵՐ ՆՈՒԷՐՆԵՐԸ ՂՐԿԵՑԷՔ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ԿԵԴՐ. ՀԱՆԴԵՐՁԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՈՅԻՆ ՄԷԿ ԱՆԿԻՆԸ

ՀՆԴԿԱՀԱՅԵՐԸ ԵՒ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ
ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Երկու տարի առաջ, օգտուելով եզրկատուի Առաջնորդ Գեր. Թորգոմ եպիսկ. Գուշակեանի վերջին առաքելութենէն, Հնդկահայերը եւս անվերապահօրէն համախմբուեցան Հ. Բ. Ը. Միութեան շուրջ, սիրայօժար լծուելով անոր ազգաշէն նպատակին: Ասիկա յոյժ սրտապնդիչ երևոյթ մըն է, քանզի ցոյց կուտայ թէ հեռարնակ վայրերու մէջ իսկ ցրուած եւ զրեթէ մոռցուած պատուական Հայերու սիրտը միշտ կը բարախէ Հայրենիքին համար, հակառակ ծովերուն որ կ'անջրպետեն եւ օտար միջավայրերու խաժարացումին որուն կ'ենթարկուին տարարնակ համայնքներ:

Շնորհիւ Գեր. Թորգոմ Ա. ի, Հ. Բ. Ը. Միութեանը լուրջ հիմերու վրայ հաստատուած է Հնդկաստանի զլսաւորագոյն գաղութներուն մէջ: Տեղական Մասնաժողովներ կազմուած են եւ արդիւնաւորապէս կը գործեն Կալիաձայի, Պոնալէյի, Սինկափուրի, Ռանգունի, Սուրաբայայի եւ Պանապիլայի մէջ: Մասնաւոր յիշատակութեան արժանի են՝ Կալիաձայի մէջ մեծհոգի հայ մը, Տ. Յովհաննէս Գալատան, որ իր ազնուական ձիրքերով եւ վեհամեծ ժեսերով կը ներկայացնէ հայ փառքը Հնդկաստանի մէջ, ու Սինկափուրի մէջ զգալուն հայուհի մը, Տիկ. Վերգինէ Աւետ Սարգիս, որ հայ իրական սեռին անմոտիրութեան օրինակը պանծացուց այդ հեռաւոր անկիւններուն մէջ: Իրենց կարեւոր նուիրատուութեանց բերմամբ Պատուոյ Անդամներու շարքը արձանագրուեցան չորս պատուական Հայր՝ Տեարք Յովհաննէս Գալատան, Պետրոս Կրէտ, Գէորգ Արգար եւ Մկրտիչ Էսգար: Աներկրայ է որ ամէն տեղ եւ ամէն ատեն Հայը կ'ապրի եւ յախտեան պիտի ապրի:

ՍԻՆԿԱՓՈՒՐԻ ՀԱՅ ԳԱՀՈՒԹԸ ԵՒ ԳԵՐ. ԹՈՐԳՈՄ ԷՊԻՍԿ. ԳՈՒՇԱԿԵԱՆ
(Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ)

**Հ. Բ. Ը. Մ Ի Ո Ի Թ Ե Ա Ն Հ Ն Դ Կ Ա Հ Ա Յ
Պ Ա Տ Ի Ո Յ Ա Ն Դ Ա Մ Ն Ե Բ Ը**

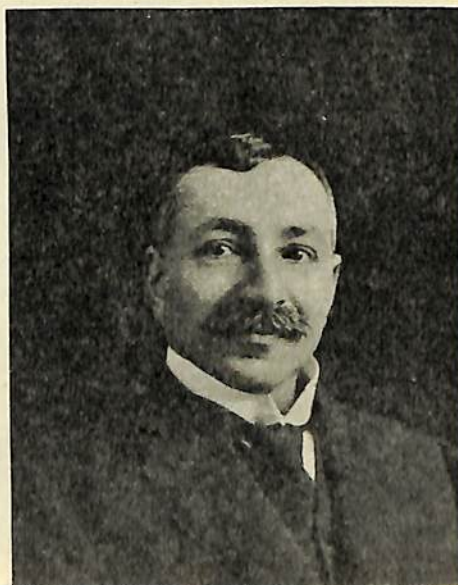
Տ. ՅՈՂՀԱՆՆԷԺ ԳԱԼՍԱՆ

Տ. ՊԵՏՐՈՍ ԿՐԷՅ

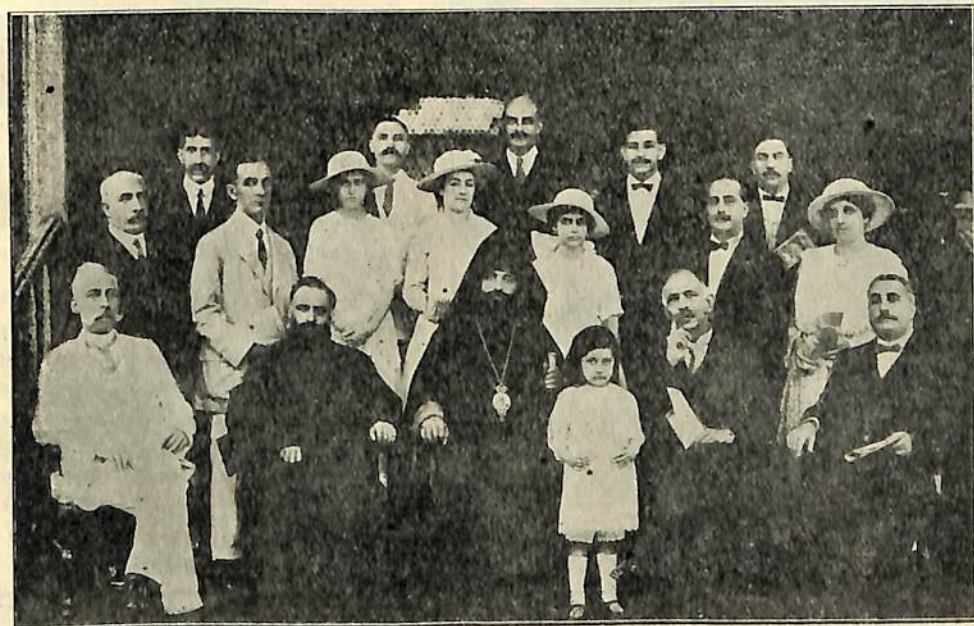
Տ. ԳԵՈՐԳ ՏԷՐ ՂԱԶԱՐ ԱՔԳԱՐ

Տ. ՄԿՐՏԷՉ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՏԳԱՐ

ԿԱԼԿԱԹԱՅԻ ԵՒ ՌԱՆԿՈՒՆԻ ՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԸ ԵՒ ԹՈՐԳՈՄ ԵՊԻՍԿ. ԳՈՒՇԱԿԵԱՆ
(Հ. Բ. Ը. Մ Ի Ո Ի Թ Ե Ա Ն Մ Ա Տ Ն Ա Ճ Ի Դ Ն Ե Ր ՈՒ Կ Ա Ջ Մ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Ա Ռ Թ Ի Ի)

եթէ ԿԸ ՍԻՐԷՔ ԶԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՂԵՐԱԲԱԽՏ ԲԵԿՈՐՆԵՐԸ,
ԱՆԳՎԱՄՆԵՐ, ԿՐԿՆԱՊԱՏԿԵՑԷՔ ԶԵՐ ԱՆԳՎԱՄԱՐԱԺԻՆԸ:
ԶԱՄԱԿԻՐՆԵՐ, ԱՆԳՎԱՄԱԳՐՈՒՆԵՑԷՔ Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ:
ԶԱՅԵՐ, ԶԵՐ ՆՈՒԷՐՆԵՐԸ ԴՐԿԵՑԷՔ Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ:

Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԶԻՒՆԳՈՆՑՆԵՐԸ

Որրանոցներէն վերջ, Զ. Բ. Ը. Միութեան ներկայ լաւագոյն ձեռնարկն է Հիւանդանոցներու կազմակերպութիւնը. կրկին յարկարաժիններով՝ ձրի դարմանատուն եւ ձրի դեղարան, յօգուտ զաղթականներու եւ կարօտեալներու : Յարդ հաստատուած են երեք Հիւանդանոցներ՝ Դամասկոս (որ ներգաղթի հետեւանքով Հանքն պիտի փոխադրուի) : Մերսին եւ Տէօրթ-Եօլ (նորահաստան՝ փոխան Տարսոնի) : Այս Հիւանդանոցները իրենց կանոնաւոր կազմովը, օրինակելի մարդկանց եւ խղճամիտ վարչութեամբը տիրապար հաստատութիւններ են. որ ընդհանուր գնահատման արժանացած են :

Դամասկոսի Հիւանդանոցին (25 անկողնով) բժշկապետն է Տօրթ. Խ. Գափաւաճեան, անձնուիրութեան տիրապար, իրեն մայրն օգնական ունենալով Տօրթ. Գառնիկ Բիւրքնեան եւ զեղագործ Տ. Հմայեակ Փափաղեան : Գործին վարչութիւնը ստանձնած է Զ. Բ. Ը. Միութեան Տեղ. Մասնաժողովը : Հիւանդանոցին կ'աջակցի տեղւոյն Կարմիր Խաչի Տիկնանց Միութիւնը : Բացի ներքին հիւանդներէն, դուրսէն բազմաթիւ հիւանդներ եւս ձրիաբար կը դարմանուին, որոնց մէջ արարներ ալ :

Մերսինի Հիւանդանոցին (12 անկողնով) անձնուէր բժշկապետն է Տօրթ. Յ. Բէճէպեան : Գործին հոգատարութիւնը ստանձնած են. Տեղական Մասնաժողովի վերին հսկողութեան տակ, մասնաւոր Առողջապահական Մարմին մը եւ Հայ Կարմիր Խաչի Տիկնները : Դուրսէն հարիւրաւոր հիւանդներ եւս ձրիաբար կը դարմանուին եւ զեղ կրատանան, որոնց մէջ յոյներ եւ հրեաներ եւս կը գտնուին :

ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԵՐՍԻՆԻ ԶԻՒՆԳՈՆՑԻՆ ԲԱՑՄԱՆ ԶԱՆԴԷՍԸ (ԱՏԱՆԱՅԻ ԱՌԱՋԵ. ԳԷՈՐԳ Ծ. Վ. ԱՐՍԷՆԵԱՆ ԿՐԸՆԷ)

ԿԱՐԳԱՑԷՔ Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹԸ «ՄԻՈՒԹԻՆ»

ԿԱՐԳԱՑԷՔ ԳՈՍԿԵՄԱՏԵԱՆ՝

ԿԱՐԳԱՑԷՔ Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ «ՅՈՒՆԵՐՍԻՏԻ»

ՄԵՆ ԱՆՀԵՏԱՅՈՂՆԵՐԸ . . .

† Պ. ՍԵՄ. ԵԱԳՈՒՊ ԱՐԹԻՆ ՓԱՇՏԱ
Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԵՒ ՊԱՏԻՈՑ ԱՆԳՎԱՄ
ՓՈՒՆ-ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԿԵԳՐ. ԺՈՂՈՎԻ

† ՏՕԳԹ. Ն. ՏԱՂԱԻԱՐԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՏԻՆ ԱՆՈՑԵԱՆ
(ՆԱՀԱՏԱԿՈՒՄԸ)
ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԵՒ ՊԱՏԻՈՑ ԱՆԳՎԱՄ

† ՏՕԳԹ. Ա. ԱՅՎԱԶԵԱՆ
Զ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԻՈՑ ԱՆԳՎԱՄ
ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՆԻ-ԵՕՐԳԻ ՏԵՂ. ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎԻ
(ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԱՅՎԱԶԵԱՆ ՀԻՄՆԱԳՐԱՄ)

ՈՐՐՈՒՆԻ

ԵՐՐ ԱԶԳ ՄԵ ՏԵՐ ԿԵ ԿԱՆԳՆԻ
ԻՐ ՈՐՐԵՐՈՒՆ ԲԻՒՐԱՒՈՐ,
ԱՆՈՆՔ ՈՐՐ ԶԵՆ ԳԼԽԻԿՈՐ,
ԱՅԼ ՑԵՂԻՆ ՓԱՌՔՆ ԱՐԺԱՆԻ:

ՀԱՅ ՈՐՐԸ Կ'ԱՂՕՔԻ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

« Միտւան » վարժարանը ունի երեք բաժին. Մանկապարտէզ, նախակրթարան՝ մանչերու եւ աղջիկներու բաժին: Երկսեռ աշակերտներուն թիւն է 2250: Ընդհանուր պաշտօնէութիւնը կը բաղկանայ 75 հոգիէ: Վարժարանին Ընդհ. Տնօրէնն է Տ. Մեսրոպ ժամկոչեան, փոխ-տնօրէնը՝ Տ. Հմայեակ Գրանեան (միանգամայն աղջկանց նախակրթարանի տեսուչ), երկու բարտուղարով: Տիկ. Բերուզ Մասիկեան տեսուչին է Մանկապարտէզին, իսկ Տ. Զարար Մասիկեան մանչերու նախակրթարանի տեսուչն է: Տ. Մասիս Հովիւեան աւագ-ուսուցիչ: Ուսուցչական կազմը՝ 17 երկսեռ ուսուցիչ եւ 44 օգնական: Մնացեալ 14 պաշտօնեաններն են՝ տնտես, տընտեսուհի, պահապան, եւն:

Վարժարանին կցուած է « Միտւան » Պոյ-Սքաւեթներու կազմակերպութիւնը: Ընդունուած եւ մարզուած Պոյ-Սքաւեթներու թիւն է 210, որոնց 90ը Որբանոցին: Ներկայ մարզպետն է Տ. Հմայեակ Փանոսեան:

Որբանոցը ունի երկու գլխաւոր բաժին՝ Պատասպարան եւ Վարժարան: Պատասպարանին տնօրէնուհին է Տիկ. Մարութի Նետուրեան (անձնուիրաբար), իսկ Վարժարանին տեսուչն է Մամբրէ վարդ. Սիրունեան (միանգամայն կեդր. ժողովի պատուիրակ), իրեն օգնական ունենալով աւագ ուսուցիչ Տ. Վահան Եէնիգօմէշեան: Մանկապարտէզի վարիչն է Սր. Վարդանոյշ Ոսկերիչեան: Որբանոցը ունի իր յատուկ դարմանատունը, հանդերձարանը, միջնանոցը. խոհանոցը եւ լուսացարանը: Ընդարձակ օգտատն վրաններ կը ծառայեն իրրեւ ննջարան, ուր կը տիրէ տիպար կանոնա-

ւորութիւն: Ուսուցչական խումբը կը բաղկանայ 14 երկսեռ ուսուցիչներէ: Մնացեալ պաշտօնէութիւնը 43 հոգի է՝ հանդերձապահ, դռնապան, լուսացարար, խոհարար, սափրիչ, գիշերապահ, եւն.: Կան նաեւ երկու հիւանդապահուհիներ:

Այրիանոցը կը պատասպարուին 90 անոր հայուհիներ: Յատուկ հովիւն է Յակոբ քահ. Մամբեան, վերակացու՝ Տիկ. Նեկրիկ Աէֆերեան. աշխատանցի հսկիչն է Տիկ. Արտեմ Մանտաճեան: Իւրաքանչիւր վրան ունի իր խմբապետուհին: Այրիները ունին յատուկ Աշխատանոց մը ուր վճարումով կ'աշխատին:

Սոյն հաստատութեանց մասնաւոր բժիշկ կարգուած էր Տօրթ. Սուրեան, որուն մեկնումով իրեն յաջորդած է Տօրթ. Սահակեան, որբերը Որբանոցին մէջ դարմանելու եւ « Միտւան » ի աշակերտներուն առողջութեան հսկելու պաշտօնով:

- == ՏՈՒԷՔ, ՀԱՅԵՐ, ՈՉ ԹԷ ԻԲԵԵՒ ՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆ
- == ՉՈՐ ԳԹԱՍԻՔՍ ՄԱՐԳԵ ԱՂՔԱՏԻՆ ՍԻՐՈՎ ԿՈՒՏԱՅ,
- == ԱՅԼ ԻՆՉՉԻՍ ԶԵՐՄ ՀԱՄԲՈՅՍ ՍԻՐՈՅ՝ ՉՈՐ ՀԱՄԱՐԻՒՆ
- == ԿՈՒՏԱՅ ԵՂՐԱՅՐՆ ԶԵՐՈՍԻ ՄԸ ԱՐԻՒՆՂՈՒՄՅ:

Տ. Մ. ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ
ՏՆՕՐԷՆ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
« ՄԻՍՈՒԱՆ » ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՆԵՐԳԱՂԹԷՆ ՎԵՐՋԻ ՈՐԲԵՐԸ

(ՊԱՏՈՒՐԱԿ Տ. ՀՄԱՅԵԱԿ ՈՒՂՈՒՐԼԵԱՆ ԵՒ ՈՐԲԱՆՈՑԻ ՏՆՕՐԷՆ Տ. ԼԵՒՈՆ ՓԱՓԱՋԵԱՆ)

ԲՕՐ - ՍԱՅԻՏԻ « ՄԻՍՈՒԱՆ » ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԲԱՐՁՐ. ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՅԻՆԵՐԸ

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ԽՄԲԱՆԿԱՐԸ

ՊԱՂՏԱՏԷՆ Կ. ՊՈՒԻՍ ՄԵԿՆՈՂ, ՎԱՆԵՑԻՆԵՐՈՒՆ ԽՄԲԱՆԿԱՐԸ

(ՄԱՆՋՈՒ ՀԱԳՈՒՍՏՈՎ ԱՆԲԱԺԱՆ ՀԱՅ ԱՂՋՆԱԿԸ ՎԱՆԻ ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿՑԱԾ Է)

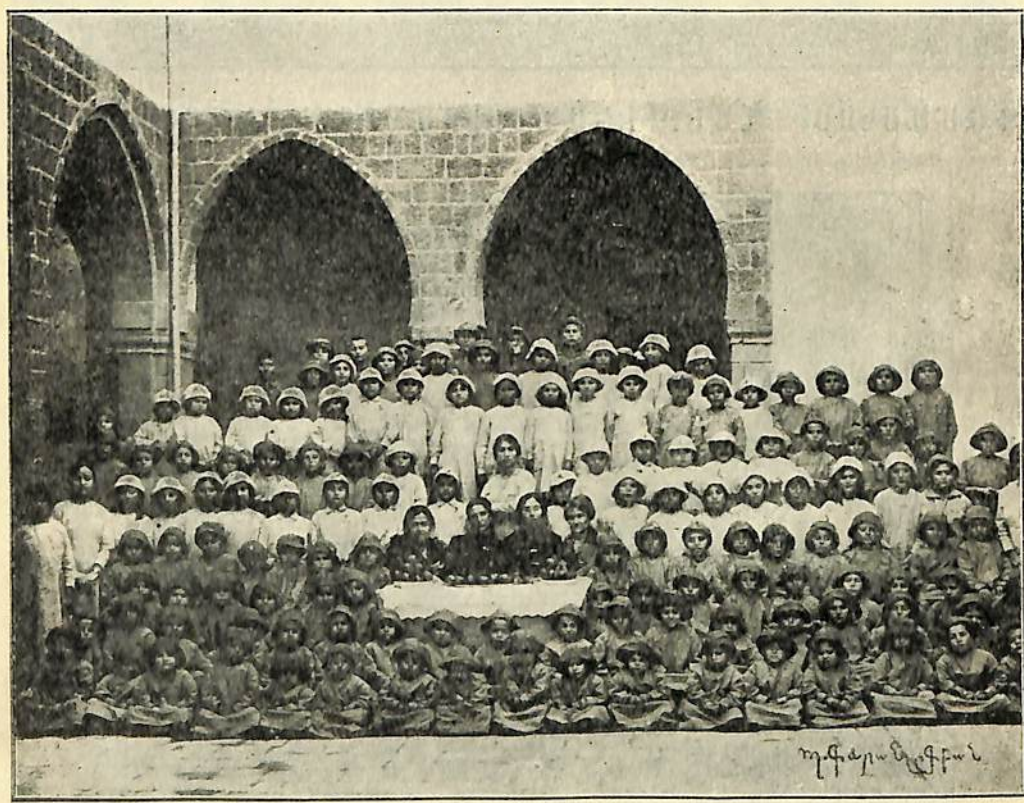
ՏԱՌԱՊԱՆՔԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ...

Կ. Պոչսի Ազգ. Խնամասարութեան Կիլիկիոյ պատուիրակ Տօքթ. Վ. Բաջրե-
րունի եւ Հ. Բ. Ը. Միութեան Հաշիպի Տեղ. Մասնաժողովին ներկայացուցիչ Տ. Ռու-
բին Էնզանեան իրենց պաշտօնական սեղեկագրին մէջ նշեալեալ ծանրակշիռ սեղեկու-
թիւնները կը հաղորդեն, Մարաշ-Զեյթուն շրջանին նկատմամբ . —

« Մարաշի և շրջակայքին մէջ ներկայիս մօտ 30 հազար հայութիւն կ'ապրի, չնչին բացառու-
թեամբ բոլորն ալ ողորմելի վիճակի մէջ:

« Մեր պտտած բոլոր շրջաններուն մէջ, այս շրջանը բացառիկ հանգամանք ու պայմաններ
ունի. մօտապէս ձմեռը մանաւանդ մեծ մտահոգութիւններ կը պատճառէ. ինքնայատուկ եղող այս
պայմանները պէտք է ուշադրութեան առնել. արդէն քիչ ատենէն կըսկսի ձմեռը ինքզինք զգալի ընել
և ձիւնը կը պատէ ամէն կողմ. հաղորդակցութիւնը անկարելի ըլլալու աստիճան կը դժուարանայ:

« Ծանօթ է արդէն քեզ այս գիւղերը անխառն, զուտ հայկական են, և ժողովուրդը գրկուած է
կեանքի ամենատարրական պայմաններէն. ասոնք մերկ են, անօրի, անպատասխար. իսկ գիւղերու մէջ

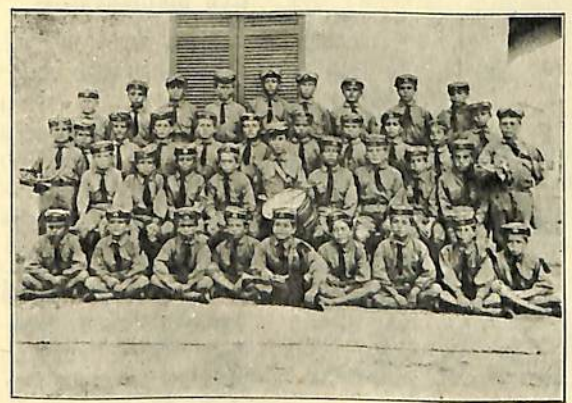
ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՏԱՐԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՈՐԲԱՆՈՅԸ ԿԱՂԱՆԴԻ ՕՐԸ
(ՆԵՐԳԱՂՔԷՆ ՎԵՐՋ ՄՆԱՅԱԾ ՈՐԲԵՐԸ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՓՈՒՍՆՅՈՒԱԾ)

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՐԲԵՐԸ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ
ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏ ԿԸ ՄԵԿՆԻՆ

ՄԻՈՒԹԵԱՆ «ՄԻՍՈՒԱՆ» ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ ՄԷԿ ԴԱՍԱՐԱՆԸ

ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ «ՄԻՍՈՒԱՆ» ՊՕՅ-ՍՔԱՈՒԹՆԵՐԸ

ոչ մի բան գոյութիւն ունի: Ձիւն ձմեռին,
երբ ստիպողաբար կը զիսցած մնայ ամէն
մարդ, ի՞նչ պիտի ըլլայ ասոնց վիճակը:

« Գիւղերը քարու քանդ են, բնակելի տուն
գոյութիւն չունի, պէտք է ասոնց տուներ շի-
նել: Մերկ են ու մարմինները կիսովին բաց,
պէտք է զգեստ հայալթել: Անկողին, վեր-
մակ չունին, պէտք է ասոնք հոգալ: Երբ
ձիւններով պաշարուին ու կը զիսնան, անոնց
առօրեայ պէտքերուն համար արհեստաւոր-
ներ պէտք են. այս ուղղութեամբ դիւրու-
թիւններ տալու է. փոխադրութեանց ու եր-
բեւեկի համար պէտք է անոնց կենդանիներ
ու ջորիներ տալ: Վերջապէս զիւղերը, զիւ-
ղացիներուն հետ պէտք է նորէն շինել ու
վերականգնել:

« Շրջանին մէջ մօտ 45—50 գիւղ կայ, ո-
րոնց բոլորին ալ բնակչութենէն վերապրող-
ներ կան, մասնաւորաբար կեղրոն համար-
ուող վայրեր՝ Զեյթուն, Ֆունուզ, Կապան,
Կոկիսոն, Ֆրետրճազ, են: Այս վերջինին մէջ
նախապէս գոյութիւն ունեցող 400 տունէն
պատ մը իսկ կանգուն չէ մնացեր: Ֆետր-
ճազցիները ամբողջութեամբ, միւս գիւղացի-
ները մեծ մասամբ կ'ապրին ճիւղերով ու տե-
րեւներով շինուած հիւղակներու մէջ, որոնք
բերք հովերու իսկ խաղալիք կը դառնան:

« Աւելորդ է խօսիլ լեռնային Կիլիկիայի
այս ժողովուրդին անցեալին մէջ կատարած
հերոսական դերի մասին: Ժողովուրդ մը, որ
մինչեւ վերջին ատեններ պահած է իր ուրոյն
գոյութիւնը և զրեքէ շարունակած մեր վեր-
ջին իշխանութիւնը, բառած այսպէս իրենց
անմատչելի բոյներուն մէջ և միշտ վանելով
ո ու է խուժում:

« Ահա՛ այս ժողովուրդն է որ, այսօր խա-
ղալիք սովի և բշուառութեան, կըսպասէ —
կարելի է ըսել — իր օրհասին, երբ ձիւնն ու
բուրը պիտի գան խելյ իրմէն այնքան կեան-
քեր, որոնք անպատմելի սպանդէն հրաշքով
ազատած վագեցիներ կան իրենց օճախները
շենցնելու և սկսելու իրենց վառքի ընդհատ-
ուած պատմութիւնը:

« Եւ ի՞նչ մեծ մխիթարութիւն և բարե-
բաղդութիւն որ, բոլոր շրջաններէն աւելի
հոս է որ երիտասարդութիւնը, այն է աշխա-
տող հուժկու բազուկները համեմատօրէն աւել-
ի մեծ բիւ կը կազմեն քան իզական սեռը: »

Եղևիոյ Հայ Ազգ. Միութիւնը կը գրէ.—

« Ուրիա, իր աշխարհագրական դիրքին բերումով կեդրոնը եղած է Մեծ-Հայաստանէն Միջագետք, Սուրիա և Արաբիա չուող գաղթականաց կարաւաններուն: Այդ շրջանին մէջ բռնագրաւուած են աւելի քան 20000 հայ կիներ, աղջիկներ և մանչեր, զանգուածօրէն. տեղական կողմնակալ և քրմաճան կարգադրութեանց պատճառաւ, շատ քիչեր կրնանք ազատադրել, անոնք ալ պահելու շատ նեղութիւն կը քաշենք: »

« Բոլոր քաղաքը հիմնայատակ կործանած է, հազիւ քէ 20—30 տուն կայ բնակելի, մնացածները աւերակ են. ամբողջ ժողովուրդը աւերակներու վրայ կը նստի: Ժողովուրդը գուրկ է նաև հագուստ, անկողինէ, վերմակէ, և տնական բոլոր պիտոյքներէ...: Շուտով ձմեռը կը հասնի, և ամբողջ ժողովուրդը դատապարտուած է մահուան... հարուստ հողատէրներու և կալուածատէրներու գաւակներ անօրի կը բաժնանան: »

« Հերոս ժողովուրդի վերջին բեկորներն են որ ձեզ կը դիմեն: »

« Ոսկորներու վրայ բառած նահատակ ժողովուրդի վերջին մնացորդները ձեզի ու միայն ձեզի կը նային. փրկութիւնը ձեզմէ կը սպասեն. կը մերժէք...: »

* * *

Հանրնի Հայ Ազգ. Միութիւնը կը գրէ.—

« Արիւնի ու արցունքի փորորկայոյ ծովին հրաշքով ազատուած, տառապանքի, չարքարանքի անապատներէն վերադարձող Տարսուսի կորիւնները՝ անաւոր կակիծը դեռ իրենց սրտերուն մէջ՝ տղիտուրիներ խորտակելու, միտքերը լուսաւորելու, հայութեան ապագան շինելու պարտականութեան մէջ կը զգան ինքզինքին: »

« Սակայն տարարախտօրէն կը գտնուինք այնպիսի նեղ պարագաներու մէջ՝ որ անոնց չոր հացըն իսկ չենք կրնար հայքայրել, որով որչափ անկար ենք մտային սնունդ տալու անոնց: »

« Այժմ Հանրնոյ մէջ կը գտնուին մտաւորապէս 1200 երկսեռ տղաք ու պատանիներ՝ որոնք դպրոցի, ուսմունքի, լոյսի կարօտով կը տոջորուին: »

« Աջքերնիս յառած դէպի Ազգ. Մարմինները, օգնութիւն կը խնդրենք, լո՛յս, լո՛յս կ'աղաղակենք: »

* * *

Հ. Բ. Ը. Միութեան Դամասկոսի Տեղ. Մասնաժողովի մէկ նամակէն.—

« Դամասկոսի բոլոր մեծամեծաց քով հայութիւններ կան...: Անոնց ազատագրումին խնդիրը օրէ օր կնճռոտուելու վրայ է: Որքերը անուն, մականուն չեն գիտեր, հայր մայր մոռցած են...: »

ՅԻՇԵՑԷՔ...: ՅԻՇԵՑԷՔ ՄԵՐ ԴԱՆԻՃՆԵՐԸ: ՅԻՇԵՑԷՔ ԱՆՈՆՑ ՋՈՆԵՐԸ: ՅԻՇԵՑԷՔ ՈՐԲԵՐԸ, ԱՅՐԻՆԵՐԸ, ՄԵՐԿԵՐԸ...: »

ԲՕՐ - ԱԱՅԻՏԻ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԻ ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ ՎՐԱՆ - ՆՆՋԱՐԱՆՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՀԱՅՑ ՈՐ ՄԵԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ ԳՈՐԾԱԿՈՐԸ ԵՂԱԿ

ՎՍԵՄ. ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ ՓԱՇԱ
ՆԱՆԱԳՈՋ ԱԶԳ. ՊԱՏՈՒԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՅԻՇԱՆՍ ԱՏԵՆԱՊԵՏ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

« Ներքին համոզուելը ունիւմ որ աւեկնէն աչ ինծի նուան կը զգան ծանրութիւնը, ինչպէս եւ կենսական, բախտորոշ կարեւորութիւնը մեր պատերազմական ներկայ ժամանակ, ուր իրաւունք ունիւմ յուսալու քե՛ մեր ազգային արդար ցանկութիւնները պիտի ունենան ընդհուպ այն յոծուելը որուն աւեկն հայ կը բաղձայ: »

« Պէտք չունիւմ Հայութեան վրայ ծանրացող պարսկականութիւնը յիշեցընելու. գիտեմ որ կը բարե աւեկն հայութեան ազգասիրութեան կոչում ընելը, որպէսզի իւրաքանչիւրը ինչ ինչ որ կրնայ եւ, կը սիրեմ յուսալ, աւելի քան ինչ որ կրնայ, այն վե՛ն մտածուելով որ քերեւս ասիկա պիտի ըլլայ վերջին ու փրկարե՛ս զոհողութիւնը: »

ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ

ՄԵՐ ՀԻՄՆԱԳԻՐԱՄՆԵՐԸ

Հ. Բ. Ը. Միութեան բարեւեր անդամներն կը խնդրուի իրենց յօժարակամ նուէրները բացօրոյցապէս յատկացնել Հ. Բ. Ը. Միութեան յետագայ Հիմնադրամներէն մեկուն, որպէսզի ուն է շփութիւն յառաջ չի գայ և իրենց բաղձանքին համաձայն բուն նպատակին գործածուին.—

- 1.— ԱՂԷՏԵԱԼՆԵՐՈՒ ՀԻՄՆԱԳԻՐԱՄ, որ օրը օրին ընդհանուր գաղթականներու և աղետաւաններու ստիպողական պէտքերուն կը գործածուի:
- 2.— ՈՐԲԱՆՊԱՏ ՀԻՄՆԱԳԻՐԱՄ, որ Հ. Բ. Ը. Միութեան սեփական Որբանոցներուն, ինչպէս և առհասարակ լըուած անտէր որբերուն կը յատկացուի:
- 3.— ՈՐԲԱՊԱՇՏՊԱՆ ՀԻՄՆԱԳԻՐԱՄ, որ որդեգիր-պաշտպաններու տարեվճարներով կը կազմըի և Հ. Բ. Ը. Միութեան պատասխարած և դատաւարակամ որբերուն համար եւեթ կը գործածուի:
- 4.— ՀԱՆԳԵՐՁՈՐԱՆԻ ՀԻՄՆԱԳԻՐԱՄ, որ կը գործածուի տարագրեալներու, գաղթականներու և որբերու հանդերձեղէն պէտքերուն:
- 5.— ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԳԻՐԱՄ, որ հետզհետէ պիտի յատկացուի Հայրենիքի վերաշինութեան ծառայող ձեռնարկներու (մասնաւորապէս կարօտ հողագործներուն և արհեստաւորներուն գործիք եւն. հայրայրելով):

ՀՇԳՈՒՄ.— Թիւրամացութեան ճեղի չի ձգելու համար. կը յայտարարուի նաեւ քե՛ բացի Հ. Բ. Ը. Միութեան Գահիրէի Կրթական և Որբանոց Կեդր. Յանձնախումբէն, ինչպէս նաեւ Նիւ - Եօրքի Տիկնաց Որբանոց Կեդր. Յանձնախումբէն և իր ճիւղերէն, Միութիւնը ուրիշ ունէ որբանոց մարմին չունի: ՈՒՆԷ ԶԷՔ ԵՒ ԴԻՄ ՄԻԱՅՆ ԵՒ ՄԻԱՅՆ ԿԵԴՐ. ԺՈՂՈՎԻ ԳԱՆՁԱՊԵՏ Տ. Մ. ԱՆԴՐԱՆԿԵԱՆԻ ՀՐԱՄԱՆԻՆ

ՀԱԼԷՊԻ ՀԱՅ ՕՐԻՈՐԳԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՊԱՍՏԱՆԱՐԱՆԸ
(ՈՐՈՒՆ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԿՕԺԱՆԴԱԿԷ)

ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ԽՆԱՄԱՏԱՐՈՒՀԻՆԵՐԸ, ՏՆՏԵՍՈՒՀԻՆԵՐԸ, ԵՒՆ.

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՐԲԱՊԱՇՏՊԱՆ ԼԵԳԻՈՆԸ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻ
ԲԺՇԿԱՊԵՏ ՏՕՐԹ. ՍՈՒՐԵԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏԱՆ ՄԷՋ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ԵՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ
ՆԵՐԿԱՅ ԲԺՇԿԱՊԵՏ ՏՕՐԹ. ՍԱՀԱԿԵԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏԱՆ ՄԷՋ
(ՈՐԲԵՐՈՒ ՄԱՅՐԻԿԻՆ ԵՒ ՀԻՒԱՆԴԱՊԱՀՈՒՀԻՆԵՐՈՒՆ ՇԵՏ)

Երախտագիտական զգացումով
ստորև կը դնենք ճուշակը անկ-
նեն արեղի շայնօրեն որբերու
պաշտպանութիւնը ստանձնող որ-
բախնամւանալիներու եւ բարե-
ւեր ազգայիներու .—

Միսաք Մարեան Որդիք (Պրիւսէլ)
100 Որբ: Նիւ - Եօրքի Հ. Բ. Ը. Մ. Տիկ-
նանց Կեդր. Որբախնամ 193: Չիրակոյի
Հ. Բ. Ը. Մ. Մասնաճիւղ 56: Ֆրէզնոյի
Հ. Բ. Ը. Մ. Մասնաճիւղ 38: Պոս-
թօնի Եկեղեցաւէր Ընկ. 30: Պրիմ-
բորդի Հ. Բ. Ը. Մ. Մասնաճիւղ 25:
Ֆրէզնոյի Հայ Որբախնամ Ընկ. 11:
Նիւարքի Տիկնանց Որբախնամ Ընկ.
11: Ուէսթ-Հոպօրլընի Հայ Կարմիր Խաչ
10: Տիթթոյթի Հ. Բ. Ը. Մ. Մասնա-
ճիւղ 10: Տ. Մկրտիչ Խօսկի-
եան (Ֆրէզնօ) 10: Տ. Վահան
Տիրիզեան (Նիւ - Եօրք) 10:
Տեարք Ա. եւ Մ. Գարակէօզ-
եան (Նիւ - Եօրք) 10: Կ. Կիլ-
պէնկեան եւ Ընկ. (Նիւ - Եօրք)
10: Տ. Կարապետ Փուշմանեան
(Չիրակօ) 10: Ամերիկահայ
Եղեցիացի ազգայիներ 8:
Տօրթ. Արտ. Շահպազեան (Ֆր-
րէզնօ) 8: Տ. Սամուէլ Տօնեան
(Չիրակօ) 7: Ֆաուլթրի Հայ
Որբախնամ Ընկ. 6: Տ. Ա. Գէ-
որգեան (Պոսթօն) 6 որբ:

ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՆ ԱՅՍ ՑՆՂԻՆ
ՈՐԲԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԿԱՊՐԻՆ ԴԵՌ.
ԱՆՈՆԻ ԶԻԿԱՆ, ԲԱՅՑ ՈՐԲԵՐ
ՄԵՐ ՍԻՆՏԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ԿԱՊՐԻՆ:

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՏԻԿՆԱՆՅ ՓԵԹԱԿԸ

Երուսաղէմի ազատագրումի գեկուցման պատմական օրը տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր բացումը, ողբացեալ Տիգրան փաշա տ'Ապրօյի ապարանքին մէջ, Հ. Բ. Ը. Միութեան Կեդր. Հանդերձարանին, զոր Կեդր. Ժողովը վստահած էր մեղուաշան Տիկիններու Յանձնախումբի մը : Այդ Յանձնախումբը, **իբն աշակեց ունենալով Գեման և Առաքման Մասնախումբ մը, շուրջ 20 արտս ի վեր հրաշքեր գործեց : Տիպար կազմակերպութեան մը շնորհիւ : Աշխատանք ու Միջբանոց գործեցին անդու ու կը շարունակեն երեսն ազգագուտ աշխատանքը : տարագրեալներուն և որբերուն հանդերձարէն հասցնելով :**

Պէտք է խոստովանել որ Հանդերձարանի Տիկնանց Կեդր. Յանձնախումբը իր ձեռք ըլլած վերջաբար յաջողութիւնը մեծ մասամբ կը պարտի Մանչեսթրի Հ. Բ. Ը. Միութեան Տեղ. Մասնամոդովին, որ Մանչեսթրի, Սաութհ-Բորի և Լոնտօնի Հայ Տիկնանց Միութեան սրտցաւ օժանդակութեամբը, կարելու նուիրահաւաքութիւններով և առաքումներով մասնակցած է այս մեծ ձեռնարկին : Կը պարտի նաև Ադերսանդրիոյ Հ. Բ. Ը. Միութեան Հանդերձարանի Տիկնանց Մասնախումբին՝ որուն աշխատանքը ևս ժիր գործունէութեան փերակ մը եղաւ : Կարելի չէ առանց երախտագիտութեան չի յիշատակել նաև Բարիգի, Մարսէյի, Միլանի, Ատիս - Ապապայի, ձիպուրիի և այլ կարելու համայնքներու ու բարեսէր ազգայիններու կողմէ տրամադրուած դրական օգնութիւնները՝ որ Հ. Բ. Ը. Միութեան Տիկիններուն գմայելի անձնուիրու քիւնը խրանելու ծառայեցին և բազմաթիւ բշտառներ մերկուրենէ ազատեցին :

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՈՐԲԱԽՆԱՄ ԿԵԴՐ. ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Առէլի ֆան 100,000 կսոր հանդերձեղէն նպաստ

Հանդերձարանի Տիկնանց Կեդր. Յանձնախումբը մինչև ցարդ հետեւեալ առաւելումները քած է, բոլորովին նոր բազմազան հանդերձեղէններու, Բօր - Սայիի գաղթականներ, Թափիլ - Ազգայն, Երուսաղէմ, Ատիս - Ապապ, Հալեպ, Եսկեսէրուն, Միքայի, Տիգր - Յօլ, Հանդի, ևն. :

ՀԱՆԳԵՐՁԵՂԷՆ ԿՍՈՐ ԵՒ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐ 542 ՀԱՆ ԵՒ 26 ՍԱՏՈՒՄ ՈՐՈՒՑ ՊԱՌԵԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Է. —

ՀԱՆԳԵՐՁԵՂԷՆ (ԿՍՈՐ)	100298
ԿԵՐՊԱՍԵՂԷՆ (ԵՐԱՐ)	264
» (ՕԽԱ)	5671
ՉԱՆԱՋԱՆ (ՏՈՒՓ, ԵՒՆ.)	4617

ՈՐՈՒՑ ԱՐԺԷՔՆ Է ՇՈՒՐՁ 20,000 ԵԳ. ՈՍԿԻ (ԿԷՍ ՄԻՎԻՅՆ ՖՐԱՆՔ)

ՆՊԱՆ. — Գիշ օրէն նամբայ կը հանուի Միքայի - Ասանա - Սիս - Հանրն օրջանին համար 26 հակ (12821 կսոր) և Եսկեսէրուն - Հալեպ - Մարաւ - Զէյրուն օրջանին համար ևս 27 հակ (13248 կսոր) հանդերձեղէն, 4357 Եգ. Ոսկի արժէքով :

Կ Ե Գ Ր. Հ Ա Ն Գ Ե Ր Չ Ա Ր Ա Ն Ի Մ Ե Ծ Բ Ա Ր Ե Կ Ա Մ Ն Ե Ր Ը

Տիկնանց Կեդր. Յանձնախումբի Բարերար Անդամուհիներն են՝ Տիկնայր Ս. Գայրքեան (Ե. Ղ. 13000), Բ. Մասրաֆի (Ե. Ղ. 5000) և Ե. Ֆերմանեան (Ե. Ղ. 5000) :

ՆՊԱՆ. — Բարերար Անդամուհի են այն Տիկինները որ առնուազն Ե. Ղ. 5000 կը նուիրեն :

Առաւելագոյն չափով նուիրատուներն են՝ Եգիպտանայ Նպաստամատոյց Ե. Ղ. 87994.5 : Միլանի Հայ Տիկնանց Միութիւն Ե. Ղ. 57350 : Մանչեսթրի Նպաստահաւաք Մարմին Ե. Ղ. 48750 : Բարիգի Նպաստից Յանձնախումբ Ե. Ղ. 37600 : Ատիս - Ապապայի Հայ Տիկնանց Միութիւն Ե. Ղ. 30745.6 : Սուտանի Հայ Գաղութ Ե. Ղ. 30000 : ձիպուրիի Հայ Գաղութ Ե. Ղ. 27487 : Մարսէյի Հայ Տիկնանց Միութիւն Ե. Ղ. 20197.5 : Գանիթի Հայկ. Սրանի Վարչութիւն Ե. Ղ. 20000 : Տիրե - Տափայի Հայ Գաղութ Ե. Ղ. 18888 : Գանիթի Զուրի Ընկ. Ե. Ղ. 10000 :

Ն. Բ. Եգիպտոսի Սուրանը քարենաճած է պատուել Տիկնանց Կեդր. Յանձնախումբը՝ իր Ատեւակաւուհիին յանձնելով Ե. Ղ. 5000ի գումար մը :

ՆՊԱՆ. — Բացի դրամական նուիրատուութիւններէ, Յանձնախումբը ընդունած է նաև իրեն նուիր մեծամանակ կերպասեղէն ևս նոր հանդերձեղէն, ու վայելած է բազմաթիւ Տիկիններու աջակցութիւնը կարի աշխատութեան մէջ, մասնաւորապէս հասարակութեան առաջին օրերուն :

* * *

Սրէ կ'ուզէք քաջալուրել Հ. Բ. Ը. Միութեան Տիկինները՝ որպէսզի օտարմակեն իրենց ազգանուէր գործը, օգնեցէք իրենց, քանզի հազարաւորներ մեկ են քակարին և ձմեռը մօտալուտ է . . . : Սրէ դրամով չէք կրնար օգնել, գտէ կարեցէք :

COMITÉ CENTRAL DES DAMES DU VESTIAIRE
de l'Union Générale Arménienne,
68, Chareh Faggalah, LE CAIRE.

† **Տ. ՄԱՐԳԱՐ ՄԻՐԶԱ**
Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐԵՐԱՐ ԱՆԴԱՄ

Տ. ՀԱՊԻՊ ԳԱՌՆՈՒԿ
Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԻՈՅ ԱՆԴԱՄ

« Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱԿԻՆԷ ՏՈՒՆ ՄԸՆ Է »
ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐԵՐԱՐ ԴԵՐԸ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ՄԷՁ

Մերսինի Տեղ. Մասնաժողովի տեղակալին ֆաղուսով.

« Հ. Բ. Ը. Միութիւնը, Կիլիկիոյ մէջ, շնորհիւ իր ցոյց տուած առոյգ և արագ վերակազմական ու նպաստամատոյց գործին, դոյզն ժամանակամիջոցի մը մէջ հաստարմատ բոյն դրաւ Մերսին, Տարսոն, Ատանա, Միսիս, Ճիհան, Նաճարլը, Օսմանիէ, Պաղէ, Իսլանիէ, Հասան-Պէյլի, Միս, Դարս, Վանկայ, Հաճըն, Խառնը, Լարաշըր, Տորք - Եօլ, Էօզերլի, Օճազըլ, Այնթապ, Մարաշ, ևն. :

Մերսինի մէջ հաստատուած է 12 անկողինով Հիւանդանոց - Դարմանատուն - Դեղարան մը, ամսական 72 Եգ. Ոսկի ծախքով, որ պատիւ կը բերէ Միութեան : Մերսին, իրը յարմարագոյնը Կիլիկեան քաղաքներու, ստանձնած է կեդրոնական գործօն դեր ընդհանուր գործունէութեանց համար : Հոս հաստատուած է նաև Միութեան Ընդհ. Մրերանոց մը, Կիլիկիոյ ներսերը դրկուելիք ծանոցերձեղեններու, գործիքներու և այլ նպաստներու համար : Կամարներու և գաղթականներու համար Ամերիկայէն և այլ տեղերէ եկած գումարները կը վճարենք օրին : Տեղոյս Մասնաճիւղը այժմ ունի 70 ի ջափ անդամներ :

« Տարսոն ունի 100 անդամ : Միութիւնը հոն հաստատուած է Աշխատանոց մը, կտաւագործութեան 6 թեզկիանով, ուր կ'աշխատին այրիներ : Վերջերս փորձ եղաւ 12 անկողիննոց Հիւանդանոց մը

ես բանայ, սակայն Կեդր. Ժողովը յարմարագոյն դատեց Տորք - Եօլի մէջ իրագործել այդ նպատակը :
« Ատանա ունի 200 է աւելի անդամներ : Միութիւնը հաստատուած է 25 թեզկիանով գորգի Գործանոց մը և 5 մեքենայով գուլպայի Աշխատանոց մը (որուն վրայ պիտի աւելնայ ֆանելայի ճիւղը՝ երբ մեքենաները Զուլիքերիայէն հասնին). կ'աշխատին 80 ի ջափ գործատուներ, մեծ մասամբ անոք կիներ և աղջիկներ : Միութիւնը օգնած է նաև տեղոյն Աղքատախնամին, Որբախնամին և Հիւանդանոցին, տալով զգեստեղէն և գործիքներ :

Տորք - Եօլի մէջ շուրջ 200 կըրած անձնոյ որբեր, Սուրիոյ գանձաւան անկիւններէն հաւաքելով, պատուիրակ Տ. Նարանեանի ձեռամբ, Միութիւնը տեղաւորած է իր սեփական « Բեյլեկան » Որբանոցին մէջ, ձեռնարկելով անոր նորոգութեան և յաւելուածական շինութեանց. այդ տղաք պիտի ստանան կանոնաւոր կրթութիւն և արհեստ պիտի սորվին, անմիջապէս որ իրենց առողջական և բարոյական պայմանները բարելաւուին : Բացի որբանոցէն, Միութիւնը հոն 12 անկողինով Հիւանդանոց մը եւս բացաւ, որուն պիտի օժանդակէ Ատանայի Բժշկ. Առաքելութիւնը : Միութիւնը մասնաւորապէս շատ մը արհեստաւորներու գործիք ևն. բաշխած է թէ՛ հոս, և թէ՛ Տորք - Եօլ, Էօզերլի, Օճազըլ՝ կիսաքանդ զիւղեր. օգնած է նաև ձեռագործի նիւթերով Հայ Տիկնանց Միութեան : Տորք - Եօլի անդամներուն թիւը 200 ի յանգած է :

Հաճընի մէջ ներկայիս ճիւղը կը դրուի Հ. Բ. Ը. Միութեան մէկ նոր Որբանոցին, ինչպէս նաև 25 անկողիննոց Հիւանդանոցի մը : Հաճընի մէջ եւս կազմուած է Միութեան Մասնաճիւղը, Պատույ Անդամ Տ. Յակոբ Գրքեաշարեանի և 40 անդամներու նախաձեռնութեամբ :

« Միս եւս կազմուեցաւ Մասնաճիւղ մը : Ֆրանս. Չին. Խշխանութեանց հետ բանակցութիւններ կ'ըլլան, Միսի մէջ եւս Որբանոց մը բանալու համար, որ պիտի ըլլայ Հ. Բ. Ը. Միութեան ջորորդ Որբանոցը : Միութիւնը կ'աշխատի միշտ իր որբերուն թիւը աւելցնել :

« Հ. Բ. Ը. Միութիւնը յանձն առած է նաև նիւթապէս օգնել Կիլիկեան կարօտ քահանաներուն, որ գրեթէ ցնցոտիներ հազած են : Արձակուած բազմաթիւ հայ զինուորներու և անոնց ընտանիքներուն զգեստ և գործիք հայրաքրած է : Մեկ խօսքով, Բարեգործականը օր աւուր կ'ընդլայնէ իր գործունէութիւնը և Կիլիկիոյ կարօտ ժողովուրդին համար նախախնամական բարիք մը կը դառնայ :

« Յոյց տալու համար Հ. Բ. Ը. Միութեան վեցամսեայ գործառնութիւնները և նպաստարաշխական նոյակապ դերը Կիլիկիոյ շրջանին մէջ, Մերսինի Կեդր. Մասնաճիւղին միջոցաւ, ստորև կը դնենք ամփոփ վիճակագոյց մը. —

Տ. ՄԻՒՔ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ
ԲՆՆԻՁ - ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ
Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԳԵՐ. ՊԵՏՐՈՍ ԵՊԻՍԿ. ՍԱՐԱՃԵԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՅ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՏԵՂ. ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎԻՆ

Տ. ՀՄԱՅԵԱԿ ՈՒՂՈՒՐԼԵԱՆ
ԳՈՐԾԷ - ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ
Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Կեդր. Ժողովը Մերսին ղրկած է՝ դրամ (3 չեքով)	Ե. Ղ.	297500
75 հակ (21908 կտոր) հանդերձեղեն, 165 ծրար և 8100 եարտա կերպասեղեն	»	389800
184 սնտուկ զանազան գործիքներ և 1 ծրար ձեռագործի նիւթեր	»	155500
7 սնտուկ դեղորայք	»	15475
Համագումար վեցամսեայ նպաստներու	Ե. Ղ.	858275

« Եթէ հարկ ըլլար մեր հրապարակի զինով գնահատել, պէտք պիտի ըլլար առնուածն կրկնապատել վերոյիշեալ իրեղեններու արժէքը :

« Միշտ ջանք եղած է ողորմութեան ձեռով ջի նպաստել, այլ աշխատութեան միջոց հայրայրելու և բարենպաստակ հաստատութեանց սատարելու դրութեամբ, ինչ որ լաւագոյն արդիւնքները տուած է միշտ »

* * *

Կ'արժէ որ ամփոփ տեղեկութիւն մը եւս տանք Հ. Բ. Ը. Միութեան Հալէպի և Գամասկոսի Սուրիական շրջաններուն մէջ վերջերս կատարած դերին վրայ եւս :

Հալէպ - Իսկէնտերունի Տեղ. Մասնաժողովներուն ղրկուած է Ե. Ղ. 381700, ինչպէս նաև 3 սնտուկ դեղ, 1 ծրար ձեռագործի նիւթ և 36 հակ (15112 կտոր) հանդերձեղեն : Իսկ Գամասկոսի Տեղ. Մասնաճիւղին ղրկուած է Ե. Ղ. 147800 և փոքրաքանակ զանազան իրեղեններ :

« Բարեգործականի Հայունեաց Ապաստարանը, կը գրէ « Կոչնակի » մէջ Գամասկոսի բոլորակցը, 15 անկողիննոց Հիւանդանոցը, Գեղարանով և Գարմանատունով, հոյնպէս Բարեգործականի Որբանոցը յոյժ կանոնաւոր մատակարարութիւն մը ունին : Ի մօտոյ եղիպատսէն կը հասնին դեղորայք, հագուստեղեն : Բարեգործականը արդարեւ, իր վսեմ կոչումին հլու հպատակ, մօր մը պէս կը գուրգուրայ իր հաստատութեանց վրայ : »

Գամասկոսի Տեղ. Մասնաժողովը և մասնաւորապէս իր ժրջան ատենադպիրը Տ. Հմայեակ Ուղուրյան մեծ անձնուիրութեամբ փարեցան Հ. Բ. Ը. Միութեան գործին և ձեռք բերին շատ գեղեցիկ արդիւնքներ : Անոնք քաջալերեցին հայ կիները և որբերը ազատագրելու բարդ ու կենսալից, բայց ամեն հայու սիրտին մօտ նուիրական ձեռնարկը, որուն նուիրուեցաւ Եօթեղայրեան կամուրջ խումբը :

ՈՐԲԸ ԱՆ Է ՈՐ ՄԱՐԳ ԶՈՒՆԻ, ՄԻՆՉ ՀԱՅ ՈՐԲԻՆ ԱԶԳՆ Է ՀԱՅՐ. ՈՐԲԱՆՈՅՆ Է ՍՐԲԱՎԱՅՐ, ՄԷՆ ՄԻ ՀԱՅՈՒ ՊԱՇՏԵԼԻ :

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՆԸ ԲՕՐ - ՍԱՅԻՏԻ ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ ԶԱՆԱԶԱՆ ԽՆԲԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

« Հ. Բ. Ը. Միութեան Ապաստանարանի այրիներն ու աղջիկները իրենց ազգականներուն հետ կը մեկնին, ներգաղթին բերմամբ, կը տեղեկագրէ Տեղ. Մասնաժողովը : Ապաստանարանին մէջ իրենց առած կրթութեամբ այս մոլորեալները ճշմարիտ հայունիներ դարձան, մաքուր բարոյականով և հայացի վարմունքով : Բարեգործականը իր Ապաստանարանով ամենէն վսեմ գործը կատարած եղաւ : Անիկա եղաւ ապաւենը կորուսեալներու : Մաքրեց, սրբեց և Կիլիկիոյ սամանները ուղղեց անոնք : »

Հալէպի Տեղ. Մասնաժողովը ևս կազմակերպական և նպաստարաշխ աջքառու գործունեութիւն մը ունեցած է, շնորհիւ մասնաւորապէս, վերջերս, փոխ-ատենապետ Տ. Յակոբ Ոսկանի բոլորանուէր վարչութեան : Ներկայացուցիչներ, Տօ.քր. Հրեշտակեան, Տեարք Խաչիկ Ինկիլիզեան, Ռուբեն Էճգաճեան և Գ. Աղամեան զանազան ուղղութեամբ շրջաններ ըրին. Մարաշ, Զէյթուն, Քիլիս, Ուրֆա, Այնթապ ևն. անոնք ուսումնասիրեցին կարիքները և կազմակերպեցին Բարեգործականի նպաստի ձեռնարկները, կազմակերպեցին նաև Տեղ. Մասնաժողովները, ամեն տեղ գտնելով գրկաբաց ընդունելութիւն : Միայն Մարաշի մէջ 500 անդամներ արձանագրուեցան. շատ տեղեր նպաստը կազմակերպեցին երախտագիտութեամբ անդամագրուեցան Բարեգործականի, իրենց լուսնային համար այրիին և որբին զանձանակին մէջ :

Հալէպի մէջ Տեղ. Մասնաժողովը հայրայրած է պատասպարեալներուն հագուստեղեն, ծածկոց, օճառ ևն. : Հ. Բ. Ը. Միութեան նպաստի վարկին հոգացուած է մեծ մասամբ Զօրանոցի գաղթականներուն ղարոցին կրթական վարկը : Հայ Սրիորդաց Միութեան ևս մեծապէս սատարած է, ժրագան հայունիներու այդ փերակին յանձնելով 5 զուլպայի մեքենայ, մանած, հանդերձեղեն, օճառ ևն. :

Սոյն Մասնաճիւղը, իր կեդրոնական հանգամանքով, Կիլիկիոյ և Սուրիոյ որոշ շրջաններու հոգատարութիւնը ստանձնած է : Զէյթունի ներգաղթին պատճառով, 500 եգ. Ոսկիի վարկ մը տրամադրւած է, Կեդր. Ժողովին հրահանգին համաձայն, վերադարձող Զէյթունցիներուն, վերաշինութեան համար : Կիլիկիան ուրիշ կարեւոր համայնքներուն ևս (Մարաշ, Այնթապ, Քիլիս, Ուրֆա, ևն.) ղրբամական ու հանդերձեղեն նպաստներ յատկացուցած է իր պատուիրակներուն միջոցաւ :

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՆԸ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵՆԷՆ ՍԿՍԵԱԼ 8ՎԵՐՋ ՈՐԴԵԳՐԵՑԷՔ ԱԶԳԻՆ ՍԱՆԵՐԸ
1918 ԵԳ. ՈՍԿԻ 73888 ՆՊԱՍՏ ՅԱՏԿԱՑՈՒՑԱԾ Է: ԻՍԿ ՄԻԱՑՆ ՎԵՐՋԻՆ 10 ԱՄՍՈՒԱՆ ՄԻՋՈՑԻՆ Ե. Ո. 35161 ՆՊԱՍՏԱԾ Է:

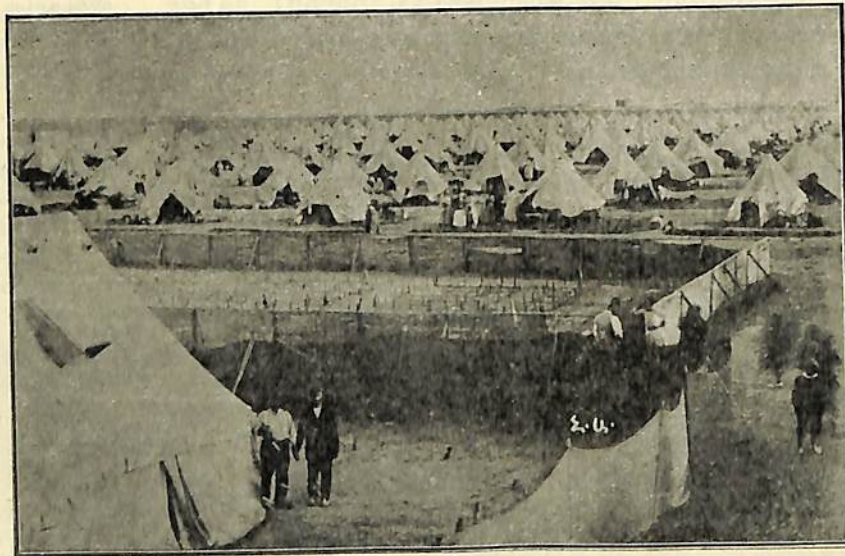

ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ « ՍԻՍՈՒԱՆ » ՊՅՅ-ՍՔԱՌԻԴՆԵՐԸ ԶՐԱՆՑՔԻՆ ՄԷՋ ԿԸ ԼՈՂԱՆ

Հ. Բ. Ը. Միութեանը պատրաստ է, որբասէր ազգայիններու, ինչպէս եւ որբախնամ մարմիններու հաշտոյն եւ անուիով, ստանձնել անձնող եւ անտէր որբերու խընամատարութիւնը : Պաշտպաններուն պիտի յանձնուի որբին լուսանկարը եւ վիճակացոյցը, վկայագրի ձեւով : Որբի մը պաշտպանութեան տարեկանը է 12 եգ. Ոսկի (60 Տօլար) : Գիմել Կեդր. Ժողովին եւ Կերական ու Ռբախնամ Յանձնախումբին՝ Գանիւրէ, կամ Ամերիկայի Տիկեանց Ռբախնամ Յանձնախումբին՝ Նիւ Եօրք :

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ Ն. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՐԲԵՐՈՒՆ ՄԱՐՋԱՆՔԸ

ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱՆԱՔԱՂԱՔԸ
(ՈՒՐ ՎԵՐՋԻՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՄԻՋՈՑԻՆ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԹԻԷ 8000 Ի ՀԱՍԱԻ)

Ն. Բ. Ը. Մի ու շ ք ե ս ն

Կեդր. Մարմիններ, Պասոնշիրակներ եւ Պաշտօնականներ

ԳԱՀԻՐԷԻ ՏԵՂ. ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎ

Տօքք. Ն. Պ. Բեքեճեան՝ ատենապետ, Տ. Յարութիւն Բեմհանեան՝ փոխ-ատենապետ, Տ. Յովսէփ Սինանեան՝ ատենադպիր, Տօքք. Պ. Սերովբեան՝ գանձապետ, Տեարք Մինրան ձիվանեան, Գեորգ Մազումեան, Գեորգ Չազրճեան, Տիրան Իփեքճեան և Լեւոն Խնտամեան՝ խորհրդականներ :

ԳՆՄԱՆ ԿԵԴՐ. ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Տեարք՝ Լեւոն Ասատուր, Յարութիւն Բեմհանեան, Պետրոս Կիրակոսեան և Վահէ Սանտալեան :

ԱՂԵՔՍԱՆԳՐԻՈՅ ՀԱՆԳԵՐՁԱՐԱՆԻ ՏԻԿԱՆՅ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ

Տիկնայք՝ Բ. Մ. Բեյլեան Պեյ՝ ատենապետ, Չ. Գալիանեան Խան՝ փոխ-ատենապետ, Չ. Պողոսեան՝ ատենադպիր, Գ. Մերհամբճեան՝ գանձապետ, Չ. Այնանեան՝ մքերապետ, Գ. Ա. Կամարական, Յ. Բարբոյ Պեյ, Մ. Գ. Իփեքեան, Խ. Ազնաւորեան, Հ. Խաչատուրեան, Ի. Փափազեան, Օր. Ս. Յովակիմեան՝ խորհրդականներ :

ԿԵԴՐ. ԺՈՂՈՎԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐ

Տ. Մինրան Գարակեօզեան (Նիւ - Եօքք)՝ Ամերիկայի պատուակալ պատուիրակ - գանձապետ :

Տ. Վահան Բիւրքճեան (Նիւ - Եօքք)՝ Ամերիկայի պատուիրակ - քարտուղար :

Մամբրէ Վարդ. Սիրունեան՝ Բօր - Սալիտի գաղթականների պատուիրակ :

Տ. Միք. Նարանեան՝ Սուրիոյ և Կիլիկիոյ քննիչ - պատուիրակ :

Տ. Հմայեակ Ուղուրեան՝ Սուրիոյ և Կիլիկիոյ գործիչ - պատուիրակ :

Տ. Պետրոս Ուրֆալեան՝ Կիլիկիոյ գործիչ - պատուիրակ :

ԿԵԴՐ. ՊԱՇՏՕՆԷՈՒԹԻՒՆ

Տ. Թովմաս Սեյոնքեան՝ ղիւանապետ : Տ. Գարրիէլ Նորայր՝ հաշուակալ : Տ. Օննիկ Մանտեան՝ քարտուղար : Տ. Յակոբ Ազապար՝ տպարանապետ : Տեարք Հայկ Պեկեան, Գրիգոր ձուլիկեան և Գրիգոր Անդրանիկեան՝ օգնական - քարտուղար : Տեարք Յարէր Պաղտասար և Սիրուն Շիրինեան՝ գրաշարներ : Տ. Մուշեղ Խերպեկեան՝ հաւաքիչ :

Ն. Բ. Ը. Մի ու շ ք ե ս ն համագրային և ազգայնական ընկերութիւն մըն է որ Բաղապահն ու Է ծրագիր չի հետապնդեր : Այդ մեծ ընթացիկն մէջ կրնայ մտնել ամէն սեռէ և տարիքէ հայ, ո՛ր դաւանանքին կամ կուսակցութեան որ ալ պատկանի : Հետեւաբար ո՛չ միայն դասակարգ կամ կուսակցութիւն մը չէ, այլ, ընդհակառակը, իրեն բարեկործանական հաստատութիւն, հայ ժողովուրդին մէկ հսկայ եղբայրակցութիւնն է՝ որ կը բողկանայ անոնցմէ որ նպաստ կուտան և անոնցմէ որ նպաստ կ'ընդունին :

Նայնպէս, Ն. Բ. Ը. Մի ու շ ք ե ս ն հրապարակային ու լրագրական բանավէճերէն բացարձակապէս կը խուսափի : Այդ պատճառաւ, ու Է է ԲՆՆԱԿԱՏՈՒՄԵԱՆԳ ճախարակ կը սեպէ գործով և արդիւնով միայն պատասխանել :

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

- 1.— « Notes Historiques et Géographiques sur l'Arménie », Colonel Brémond: Գին Ե. Ղ. 10:
  - 2.— « Les Massacres en Arménie », Ֆայզ էլ Ղուէյն, արաբերէնէ քարգմանեց Անրուն Կամայիլ: Գին Ե. Ղ. 5:
  - 3.— « Notions de Lecture et de Grammaire de la Langue Arménienne », ի պէս օտարագրիներու, Բրօճ. Յ. Սեբեան եւ Յ. Փայանան: Գին Ե. Ղ. 10:
  - 4.— « ՕՇԱԿԱՆ », պատկերազարդ այբնարան եւ ընթերցարան (Ա. Տարի), Մ. Ժամկոչեան: Գին Ե. Ղ. 6:
- ԾԱՆ.— Սոյն գիրքերը հրատարակուած են Միութեան յատուկ Բօրականցի Գիւանին կողմէ:
- 5.— « ՄԻՍՈՒՒՆ », հաւաքածոյ հասցրեալի գրուածներու, Հ. Պրանեան: Գին Ե. Ղ. 15:
- ԾԱՆ.— Սոյն երկու դասագիրքերը հրատարակուած են Լոնտօնացի Ս. Ե. Պէնչեանի ծախով, իւր ուրացեալ կնոջ յիշատակին:
- 6.— Հ. Բ. Ը. Միութեան « ՈՍԿԵՄԱՏԵԱՆ » ը, 1906 - 1913:
  - 7.— Հ. Բ. Ը. Միութեան « ԳՈՐԾԱՊԱՏՈՒՄ » ը, 1919:
- 👉 Դիմել Հ. Բ. Ը. Միութեան Կեդրոնատեղին:

ՓՆՏՈՒՅԷՔ...

- 1.— Հ. Բ. Ը. Միութեան Կեդր. Պաշտօնաբերը « ՄԻՈՒԹԻՒՆ », երկամսեայ, արեւիկան 6 Գրանի (1 Տօլար):
- 2.— Հ. Բ. Ը. Միութեան Ամերիկայի օրկանը « ՅՈՒՇԱՐԱՐ », եռամսեայ, ձիւ:
- 3.— Հ. Բ. Ը. Միութեան « ՈՍԿԵՄԱՏԵԱՆ » ը, պատկերազարդ վեցամսեայ, 1906 - 1913, Ե. Ղ. 20 (1 Տօլար):
- 4.— Հ. Բ. Ը. Միութեան « ՆՈՒԻՐԱՏՈՄՍ » ները, 0.50, 1 եւ 5 Գրանի:
- 5.— Հ. Բ. Ը. Միութեան « Զ ԻՐԿԱԿՈՃԱԿ » ները, Ե. Ղ. 2 (0.50 Գր.):

ՁԻՐԱԲԱՐ ՏԲԱՄԱԳԻՐԵԼԻ ԵՆ

Միութեան Հիմնական եւ Ներքին Կանոնադրուները, Տեղնկագիրները, Յայտագիրները, Տեղ. Մասնաժողովներուն կը դրկուի նաեւ կնիք, նամակաբուրդ, պահաւան, անդամագրուցակ, հաշուեցոյց, ընկալագիր, հրաւիրագիր, յանձնառագիր, եւն. եւն.:

ՆՈՐ ՀԱՍՑԷ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՇՐՋԱԿԱՅԻՆ ՅԱՅՁՆԱԺՈՂՈՎԻ
 THE ARMENIAN GENERAL BENEVOLENT UNION,
 DISTRICT COMMITTEE OF AMERICA,
 530, Old South Building, BOSTON, MASS.

Հ. Բ. Ը. Միութեան Կեդր. Տպարանը

ՀԱՍՑԷ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵՂԻՐ ՎԱՐՉ ԺՈՂՈՎԻ.—
 CONSEIL CENTRAL DE L'UNION GÉNÉRALE ARMÉNIENNE
 B. P. N. 4079
 LE CAIRE (EGYPTE)

ՔԱՆԱԿ

ՎՅԱԿ

☒ Հիմնարկների շենքեր

○ Հիմնարկների շենքեր

☒ Շենքերի որսնեղ վարչական կեն

☒ Շենքերի ներկայացուցչի

○ Կուրսեր

○ Ապաստարի շենքեր

☒ Շենքեր

☒ Կուրսեր

○ Հարկեր

○ Կուրսեր

☒ Շենքերի թանգար

○ Շենքերի հիմնարկներ-կենտր

☒ Շենքերի թանգար

○ Շենքերի թանգար

Շոք զարկերակ

Հայ հեռագրակ

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար-կեն

○ Կուրսեր

☒ Շենքերի թանգար-կեն

○ Հարկեր

☒ Շենքերի թանգար-կեն

○ Կուրսեր

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

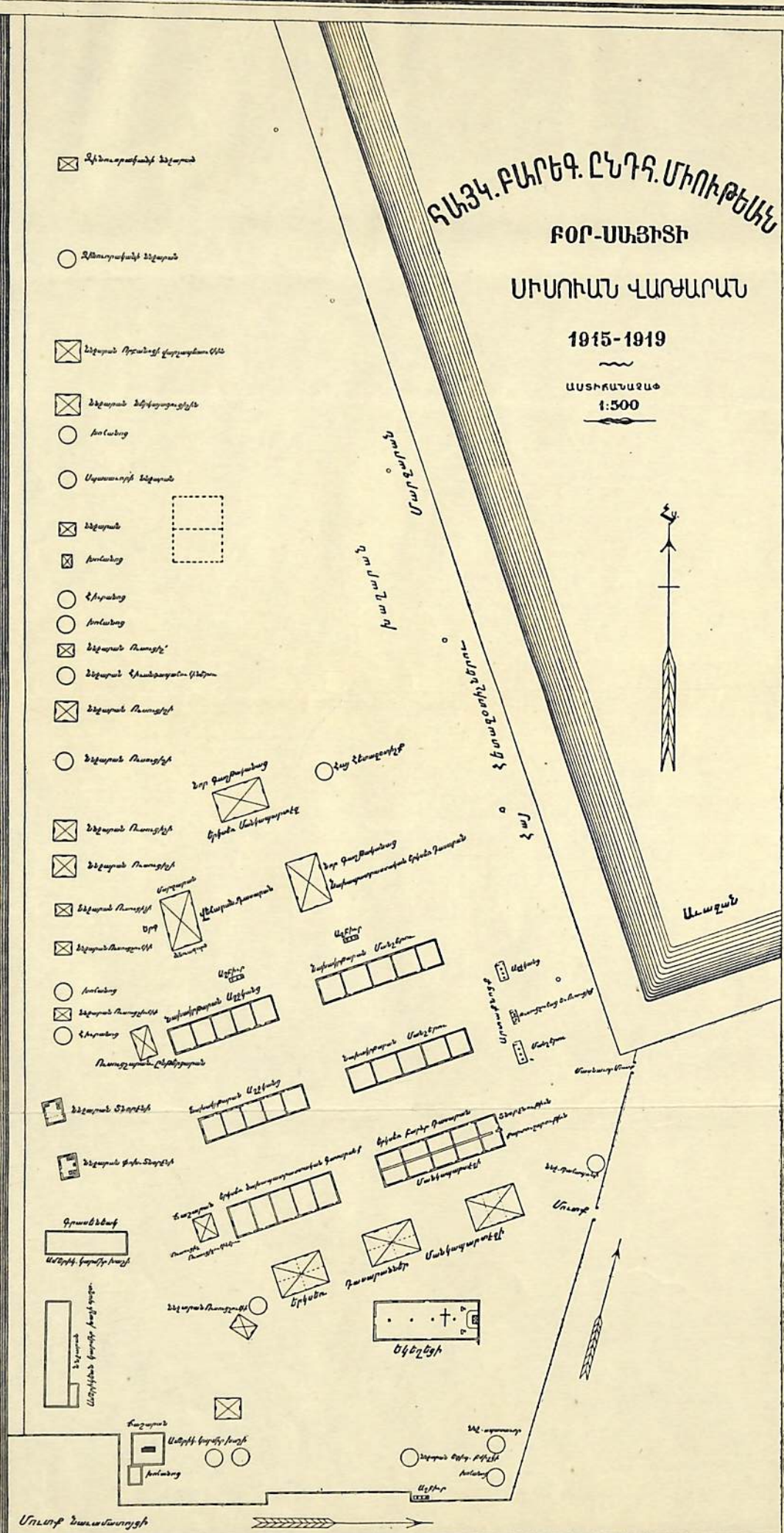
☒ Շենքերի թանգար

☒ Շենքերի թանգար

ՀԱՅԿ. ԲԱՌԵԳ. ԸՆԴԳ. ՄԻՈՒԹԵՆԵ
ԲՕՐ-ՍԱՅՅԻՏԻ
ՄԻՍՈՒԱՆ ՎԱՌԹԱՐԱՆ

1915-1919

ԱՍԻՏԱՆԱԶՈՒ
1:500

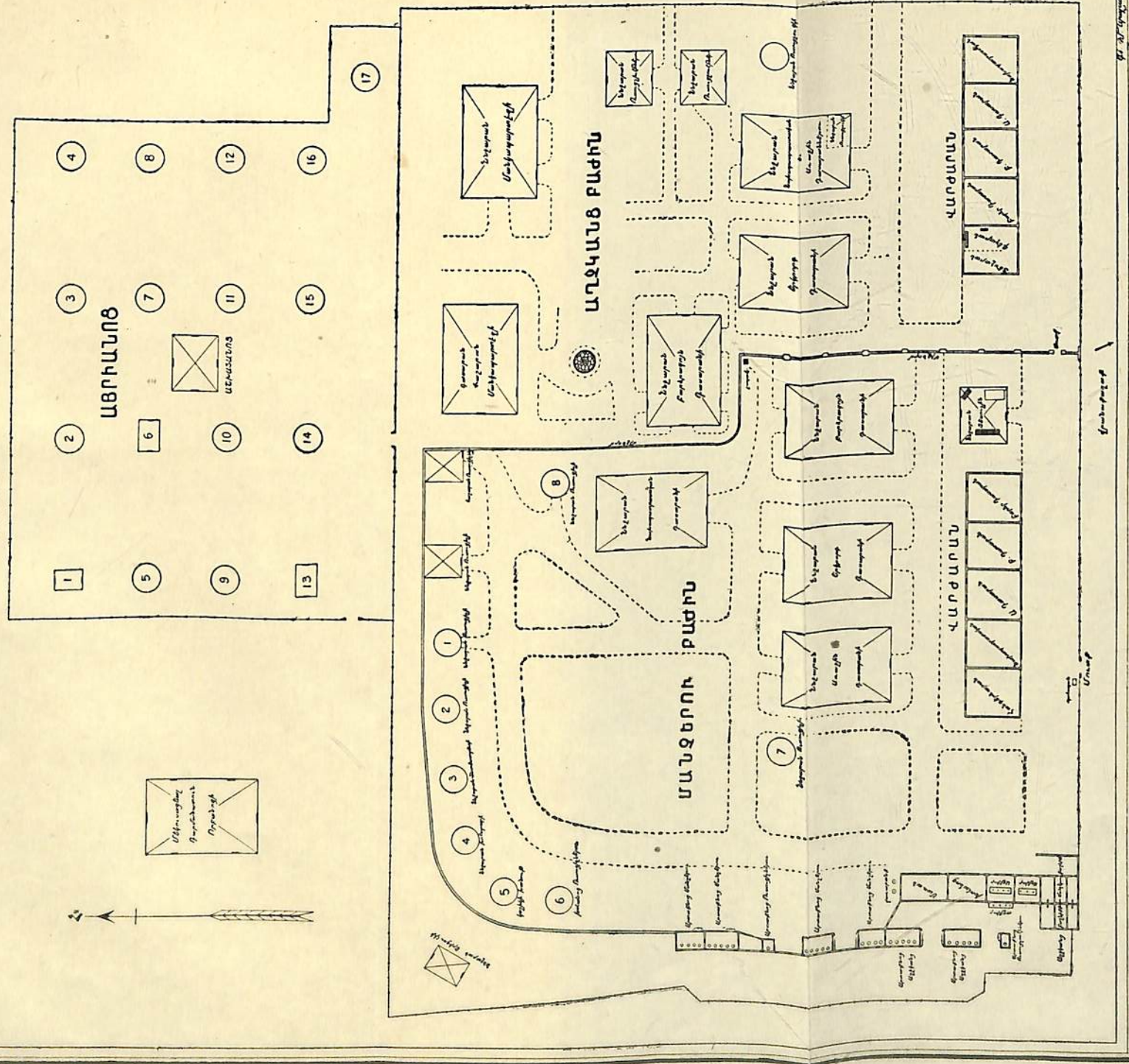

Մուտք Նախապատկերի

ԳԱՅԱԿԱԿԱՆ ԲԱՐՅՈՒՄԻ ԸՆԴԳ.ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԲՈՒ ՍԱՅԻՏԻ ԴՐՔԱՆՈՅ-ՎԱՐՔԱՆՆԷՆ

1918-1919

ՏՊԱՐԱՆ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԳԱՀԻՐԷ, ՅՈՒՆԻՍ 1919

2.013

« Ազգային գրադարան »

0559/

NL0050557

